Budapest, 1904. Kilencedik évfolyam. 17. szám. Vasárnap, január 17.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-út 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor. 50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A BUDAPESTI NAPLÓ
Budapesten és vidéken egyaránt
egyes számonkint 2 krajcár

Az előfizetési díj az eddiginek fele:
7 frt helyett 7 korona félévre
3 frt 50 helyett 3 kor. 50 fill. negyed évre
1 frt 20 helyett 1 kor. 20 fill. egy hóra

Az államszatócs.

Budapest, január 16.

(v.) Tulsó partjáról a Lajtának éles kacaj harsan mifelénk. Valakinek széles jókedve van odaát. Valaki pompás farsangi tréfát csinált odaát. Valakit majd szétvet a nagy vigasság odaát. A Madách nagy drámai költeményéből ismerünk ehhez fogható kacajt, a Lucifer vérfagyasztó nevetését, amelyben a dévajkodó gonoszság, a feneketlen káröröm és az önmagát ünneplő kegyetlenség pokoli összhanggá elegyül. Az Ausztriából felénk csengő kacaj nem a Lucifer nevetése, hanem csak egy apró-cseprő, nagyon maliciózus és nagyon korlátolt Mefisztóé. Koerber ur az, akinek röhögését hozza felénk a nyugoti szél.

Nagyon jó napjai vannak mostanában Koerber urnak. Megtáncoltatta a rebellis magyar nemzetet, ami már egymagában is felülmulhatatlan élvezet neki. S e gyönyör tetejébe még sunyi, de kemény bosszut állt Tisza Istvanon is, kamatostul fizetett emennek a szállóigévé lett *elökelö idegen* jelzőért, ami már igazán a kéjek kéjét ébreszthette lelkében. Ezért árad ki belőle a hangos jókedv: a kielégitett bosszuvágy vidámsága. Azt a hirt kapjuk Bécsből, — s van okunk teljes hitelt adnunk forrásunknak — hogy mindaz, ami az elmult héten az osztrák delegáció bizottsági termében ellenünk történt, elejétől végig a Koerber Ernő müve. A Pitreichok, a Derschatták és a többiek mind, akik leleményes változékonysággal hol csipdesték, hol rugdosták a magyar nemzetet, bábok voltak csupán, amiket láthatatlan drótszálakkal a Koerber keze mozgatott. Ez a felkapaszkodott bürokrata, ez a bornirt államszatócs rendezte, tanitotta be és vezényelte azt az egész drámát, amelynek visszhangja még most is dörg a felháborodott magyar közvélemény kifakadásaiban. Az elpáholt Koerber revanchera gondolt s a maga módja szerint meg is szerezte magának a megtorlás elégtételét. A katonai párttal felpaprikáztatta Pitreichot, hogy adjon hadügyi expozét s emebben a chlopyi hadiparancsnak egy óvatosabb, de azért világosan érthető parafrázisát. Igy állott bosszut a magyar nemzeten, amiért babért nyujtott át az ö diadalmas ellenfelének, Tisza Istvánnak. Aztán felbiztatta Derschattát, hogy egy határozati javaslat formájába öntve terjeszsze a delegáció elé s fogadtassa el vele a haduri felségjogoknak ugyanazt a közjogi elméletét, amelyet Tisza István nemrégiben olyan alaposan ledorongolt. Igy állott bosszut Tisza Istvánon, amiért a magyar közvélemény babérait kiérdemelte. És tette mindezt ugy, hogy őt magát ne lehessen megfogni: a szinfalak mögül, ellenőrizhetetlen technikával, a mások felelőssége mellett. Tagadhatatlan, hogy ügyesen spekulált. Való igaz, hogy az osztrák kormánynyal a magyar miniszterelnöknek könnyebb bajba kapnia, mint a közös hadügyminiszterrel. Mert azt az épületes látványt, hogy Magyarország és Ausztria közt egy csöndes, de konok belháboru dúl, már megszokta a nemzetközi közvélemény s ha e háborunak egy ujabb részlete tárul az európai nyilvánosság elé, ezt már nem nagyon sinyli meg az amugy is erősen megviselt nagyhatalmi tekintély. Ellenben ha a magyar kormány a hadügyminiszterbe köt bele, ennek már a fele sem tréfa, mert ez nyilt konfliktust mutatna a világnak Magyarország és a közös hadsereg közt, amely látványosság elpusztitaná a nagyhatalmi tekintély hitvány maradékát is. Jól spekulált tehát Koerber, mikor arra spekulált, hogy a Pitreich támadására a magyar kormány nem fog reagálni. Számvetésének másik része még furfangosabb volt. Amikor ő mondta ki, hogy a legfőbb haduri jogok abszolut felségjogok, amelyeknek miként való gyakorlásába senkinek, tehát a magyar országgyülésnek sem lehet beleszólása, akkor felállhatott Tisza István s elverhette rajta a port. Ám mi lesz, ha Derschatta uram beugrik Koerbernek s az osztrák delegáció beugrik Derschatta uramnak s ha kimondják egyhangulag, aminthogy ki is mondták, hogy a Koerber közjogi felfogása az egyedül helyes, minden egyéb pedig közjogi eretnekség és felségsértő pártütés? Mit fog ekkor Tisza István csinalni? Nekimegy egymaga az egész osztrák delegációnak? Avagy felmarsiroztatja az egész magyar delegációt az egész osztrák delegáció ellen? De hiszen ez nem lesz többé ama csöndes, de konok belháboru, amelyhez a világ immár hozzászokott, hanem a világ szine előtt történő pofozkodása a monárkia két szövetséges államának. S e legrosszabb esetben is ám lássa a monárkia, hová jut ilyen módon; — a fődolog az, hogy biztos buvóhelyén Koerber ur leirhatatlan káröröm mel szemlélheti a marakodást, amelyet kielégitett bosszuvágya támaszt.

Igazán kevés kedvünk volna a kicsinyes káröröm e furfangos csinytevésével foglalkoznunk. De van a dolognak egy nagyon komoly háttere, amelyet a magyar közvélemény nem

TÁRCA

Waterló.

Irta: *Ábrányi Emil.*

Brüsszelben ültem egy szép fogadóban.
Feljött a portás, sapkáját levette
S igy szólott hozzám: „Nemsokára indúl
A négylovas waterló-omnibusz
Előkelő dámákkal és urakkal.
Méltóztatik tán tudni, hogy Waterló
Hozzánk nagyon közel van... és Waterló
Világhirű kirándulási hely..."

„„Nem! Köszönöm!..."" feleltem. „„Nem megyek!""

„Művelt úr ezt a szép kirándulást,
Kivált az angol, nem mulasztja el."

Szólott a portás.

„„Ö tudom!"" feleltem,
Azaz talán csak dünnyögtem magamban:
„„Behabzsolják az első reggelit,
A kaviárt, a véres bifszteket,
Isznak vörös bort kvantum szátisz, aztán
Rakott gyomorral, félig részegen,
A legpompásabb rózsás hangulatban
Elmennek nézni azt a tág mezőt,
Ahol haldoklók fetrengtek hörögve
A véres sárban!... Mondom: nem megyek!""

Szólott a portás: „Omnibusszainkhoz
Komfort dolgában nincsen fogható.
Vörös kabátot hord minden kocsis,
Úgy fujja kürtjét, mint egy virtuóz,
S úgy hajt, akár egy mágnás!"

„„Nem megyek!""

„Az út felséges és a taksa olcsó!
Túr és retúr és háromórai
Várás a standon — ezalatt bejárják
A csatatért Saint-Jeantól Hougomontig —
Mindössze tíz frank!... Tíz frank!..."

„„Köszönöm,
De én tíz frankot nem adok egész
Napóleon császárért!... Nem, uram,
Még akkor sem, ha hozzácsapja Ön
Mint ráadást, Wellington herceget,
És valamennyi generálisát!...""

A finom sapka visszahullt a fejre.
Tetőtül talpig végigmért a portás.
Igy szoktak nézni a futó-bolondra,
Sok szánalommal s némi megvetéssel.
Majd sarkon fordult és büszkén kiment.

Én is kimentem —: a müvészetek
Nagy csarnokába, piktúrát csodálni.
Figyelve jártam tíz-húsz termen át,
És áhitattal, mély, csöndes gyönyörrel
Élveztem mindazt, ami halhatatlan.

Egyszer csak egy bizalmas kéz pihen
A vállamon. Döbbenve hátranézek,
És mosolyogva áll előttem az,
Akit a sors mindig utunkba vet
Ha azt akarjuk, hogy magunk legyünk:
Előttem áll a régi ismerős!...
Természetes, hogy ennek is Waterló,
A nagy Waterló volt első szava.

„Igen, igen!... Waterló harcterét
Ön nem hagyhatja megnézetlenül!
Világraszóló dolgok szintere!
Mint egy sugárból szőtt királypalást,
Úgy fekszik itt az emlék gloriája!"

„„Ah, mondhatom, páratlan glória:
Hogy százezer jó, tisztességes ember
Rakásra halt, mint vágóhidra vitt
Szegény barom, egyetlen emberért,
Aki gonosz volt s tisztességtelen!""

„Blüchert s Wellingtont ketté vágni és
Külön-külön megverni mindakettőt:
Ennél merészebb, grandiózusabb
Harc-tervet a Napóleon zseníje
Még nem koholt ki!"

„„Látja ezt a képet?
Nagyon kis vászon. Méter hosszu sincs
S a szélessége félméternyi. Rembrandt
Remek-munkája. Látja, kérem: én
E festett vásznat többre becsülöm
A waterlói híres csatatervnél
S Napóleonnak minden plánumánál!""

„Éj, ej, valóban?"

„„Ö igen, valóban!...
És látja, kérem, ezt a képet itt?
Murillo!""

vett eddig észre. E háttér megértésére rá kell mutatnunk arra, hogy a delegáció jogkörére nézve lényeges eltérés van a magyar s az osztrák törvény között. A magyar delegáció csupán egyik országos bizottsága az országgyülésnek s határozatait a király *nem szentesíti*, hanem *csak jóváhagyja*, aminthogy e határozatoknak törvényes erejük mindaddig nincs, amig az országgyülés a költségvetési törvény keretében a közös kiadásokat meg nem szavazta. *Ellenben az osztrák delegációnak a közösügyekre nézve törvényhozási jogköre van.* Az ő határozatait a császár mint törvényeket szentesiti, e szentesitett törvények a birodalmi törvénytárban azonnal publikáltatnak s e közzétételnek az a foganatja van, hogy az osztrák pénzügyminiszter minden további parlamenti aktus nélkül a közös költségeknek Ausztriára eső részét tüstént folyósitani tartozik.

Ezt kell tudni és szem előtt tartani, hogy megérthessük a következőket. Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága egyhangulag elfogadta a Derschatta javaslatát, amely nem egyéb, mint megismétlése a Koerber-hirdette közjogi tételnek, amely a legfőbb haduri jogokat abszolut felségjogokká nyilvánitja. Ha már most ezt a javaslatot az osztrák delegáció plénuma is elfogadja, akkor ez — az osztrák delegáció egyéb határozataival együtt — *ő felsége szentesitése alá megy és törvényerejüvé válik Ausztriában.* Akkor tehát lesz Ausztriában egy törvényerejü határozata egy törvényhozási jogkörrel felruházott testületnek, amely határozat a legfőbb haduri jogokról azt az elvet mondja ki, hogy miként való gyakorlásukba a parlamentnek beleszólása nincsen. És itt keletkezik egy mindenképpen tüskés alternativa. A magyar delegáció vagy szótlanul türi ezt, vagy nem. Ha igen, akkor jogfeladást és árulást követ el. Ha pedig nem, hát akkor vajjon mit tehet? Csakis azt az egyet teheti, hogy a maga részéről olyan határozatot hoz, amely a parlament befolyását a legfőbb haduri jogok miként való gyakorlására is biztositja. Ám e ponton uj kontroverzia keletkezik. Vajjon jóváhagyhatja-e ő felsége mint *magyar király* ezt a határozatot ugyanakkor, amikor ő felsége mint *osztrák császár* amazt a határozatot szentesiti? Nyilvánvaló, hogy vagy az egyiket, vagy a másikat vissza *kell* utasitania, ha csak nevetségessé nem akar válni a jelenkor s az egész jövendő előtt. Nos, és ha akármelyiket is visszautasitja, akkor kész a bonyodalom, mert akkor a két állam között már állandósult összeütközéshez hozzászegődik e két állam valamelyikének nyilt konfliktusa a koronával.

Ide viszi a trónt s a monarkiát a Koerber kicsinyes bosszuvágya. Károrvendő kacajának ekkora végzetes következései lehetnek. S ő felsége mégis ragaszkodik ama szükkeblü, tyukeszü államszatócshoz. Koerber eddig apró károkat okozott csupán, amiktől azonban a trón nagy tanulságokat vonhatott volna le. De az udvarnál, ugy látszik, nem kedvelik az olcsó okulásokat. Hát fognak majd jönni még katasztrófák is a legdrágább okulásokkal. A legdrágább okulások ugyanis azok, amelyek *későn* jönnek.

A végtelen obstrukció.

Budapest, január 16.

Már már megint csak a folyosó volt érdekes. Ámbár hiszen a folyosó se volt tulságosan érdekes. De mig az ülésteremben egy órát választásokkal és szavazással, három órát *Hellebronth* Gézával és *Okolicsányi* Lászlóval, az utolsó órát pedig nem éppen szórakoztató interpellációkkal herdálták el, addig a folyosón legalább az Apponyi tegnapi beszédéről s annak hatásáról szincerizáltak. S ez mégse volt olyan unalmas.

Az Apponyi beszéde! Azt mondta valaki a folyosón:

— Azt kérdezte tegnap Apponyi, hogy ki értette jól s ki értette félre Pitreich ur beszédét? Az osztrák delegáció vagy Tisza? Nos, ezt a kérdést azon frissen vissza kell forditani az Apponyi beszédére is. Ki értette jól s ki értette félre? A szabadelvüpárt, mely megtapsolta, vagy a néppárt, mely e beszéd hatása alatt *hivatalosan is csatlakozott az obstrukcióhoz*?

Mások is hasonló szellemben fogták fel Apponyi balul sikerült békeszózatát. Azt mondtak:

— Az obstrukció nem hagyja elhamvadni a parazsat, de Apponyi egyszerüen petroleumot öntött a tüzre. S mikor már tudja, hogy a lángok fel fognak csapni, azt kiáltja, legfőbb ideje már, hogy a kormány egyébbel is foglalkozhassék, mint — tüzoltással.

Az Apponyi intimusai rossz néven is vették, hogy a néppárt éppen Apponyi békés felhivása után határozta el a harchoz való csatlakozását. A néppárt azzal védekezett a folyosón, hogy legujabb határozata sem jelenti az obstrukcióhoz való nyilt csatlakozást, hanem csak annyit, hogy a néppárt szükség esetén s kivált szavazásoknál segitségére lesz a megcsappant obstrukciónak. Apponyiék ugy találták, hogy ez kétértelmü határozat, de a harcos néppártiak azt feleltek rá, hogy az utolsó időkben minden határozat kétértelmü, a felségjogokra vonatkozó határozat is az volt, a néppárt tehát stilszerüen határozott.

Az Apponyisták és a néppártiak ennélfogva nem a legjobb egyetértésben találkoztak a folyosón. De tovább folyt a Kossuthisták torzsalkodása is. Lengyel Zoltán ellen ma is nagy volt az elkeseredés. *Justh* Gyula igy nyilatkozott a folyosón:

— Nem azt mondtam én Lengyel Zoltánnak, hogy vagy ő megy ki a pártból vagy én. Azt mondtam, hogy *vagy kilép vagy rákényszeritjük a kilépésre.* Magam fogom beadni szükség esetén a kirekesztési inditványt. S ha a párt többsége hajlandó tovább is türni, hogy saját táborunkból puskázzanak ellenünk, akkor igenis én hagyom ott a pártot. De nem fogjuk eltürni, hogy a párt tagja nap nap után támadja a pártot. Ami sok, az sok.

Igy vitatkoztak és torzsalkodtak a folyosón s jókedvü csak a kis Szederkényi-csoport volt. Az obstruktorok ugy látják, hogy érik a gabonájuk s a sok torzsalkodás és kedvetlenség eredménye: — az általános obstrukció föltámadása lesz.

Kaas Ivor a kezeit dörzsölve károrvendezett:

— Ha még egy darabig ilyen jól megy, akkor márciusra a *tavalyi* ujoncok se lesznek meg. Pedig márciusra már az *idei* ujoncok is kellenének. Gyönyörüséges béke ez, ugy-e?

A folyosó ilyen thémákon táplálkozott, benn a teremben pedig szavaztak, obstruáltak és interpelláltak. Három interpelláció is volt, kettő az utolsó időközi választások tárgyában. *Szederkényi* Nándor a tapolczai, *Lengyel* Zoltán pedig a nagykárolyi választás sérelmes jelenségeit hozta szóba s *Tisza* István miniszterelnök megragadta az alkalmat, hogy ujból hangsulyozza a tisztviselők szabadságát, melyet polgári jogaik gyakorlásában, a törvény korlátai közt, tőlük sem szabad megtagadni. Akik pedig azt gondolják, hogy ilyen kormány-nyilatkozat talán felbátorithatja a közigazgatás tisztviselőit s hivatalos hatalmukkal is visszaélhetnek: azok nyugodjanak meg, mert nagyon hamar alkalma lesz a közigazgatásnak megismerni a kormány intencióit.

A teremben ma ez volt az egyetlen nyilatkozat, melyet följegyezni érdemes...

——

„Látom!"

„„Nos hát: ez a kép
Örökké szép és érdekes marad,
Tisztelt uram!... *Ezt* nézni érdemes!...
De mit bámuljak vajjon egy kihült
Csatamezőn, ahol most — hála égnek! —
Csak trágyadomb van, nem főhadiszállás!""

„De kérem..."

„„Hol van a katonai
Gloár nyoma? Hol vannak a csodált
Állások és fennköltt manőverek?
A hadvezéri fényes *alkotások*
Emléke hol van? Nyirkos koponyák
A föld alatt... agyonlőtt emberek
Csontvázai... s fölöttük kaparászó
Tyúkok, csibék és gágogó libák,
Kalászos rétek, zöldséges mezők...
A nagyszerü pozíciók helyén
Egy-egy sertés-ól és tehén-istálló!..""

„Elmés!... De hogyha visszaképzeli
A multakat... ha visszaképzeli
Waterlót..."

„„Hogyha visszaképzelem:
A mészárlást látom csupán, uram!
Azt látom csak, hogy a tüzes golyó
Itt egy fejet, ott egy lábat szakit le;
Hogy zuhogó esőtől s zuhogóbb
Vértől megázott földön sebesültek
Vinnyognak, nyögnek és jajonganak
Szívszakgató, szörnyü rimánkodással;
Azt látom csak, hogy üveges szemü
Sáppadt halottak bámulnak az égre;
Hogy szertelött, szétpattant koponyákból
Lassan szivárog a gondolkozó,
Becses velő; hogy szépséges fiúk,
Vidám, erőtől duzzadó legények
Hevernek csonkán árok fenekén,
Akik mehetnek koldulni, ha majd
A fenséges csatának vége lesz!...
Azt látom csak, hogy sírnak az anyák,
A hitvesek, az apró gyermekek...
Hogy gyászol és sír az egész világ,
Mert grandiózus csataterveket
— Huszat, harmincat — senkisem tudott úgy
Kikomponálni, mint Napóleon!""

„De kérem szépen —: hát a heroizmus?
A francia lovasság rohama!...
Wellington, aki áll a dombtetőn
És zsas-szemekkel nézi, hogy a skótok
Víg dudaszónál egy lábig elesnek,
S csak ennyit mond fönséges nyugalommal:
Splendid!... Milyen kép!... Hogyha erre gondol,
Nem jut eszébe semmi?..."

„„De igen!...
Eszembe jut, hogy Kaledónián
Milyen tündöklők a tengerszemek!
Milyen üdék a zöld hegyoldalak,
A friss tölgyerdők!.. És milyen szabad,
Milyen boldog volt minden skót legény
Szép Skóciában!... És eszembe jut,
Hogy azt az embert, aki látta őket
Szétrongyolódni száguldó lovak
Patkói közt... és ezt a pusztulást,
És ezt a poklot splendidnek találta:
Hitványnak tartom s szivből megvetem!""

„De végre is elismeri Waterlót
Világraszóló ütközetnek? És
Bevallja azt is, hogy Napóleon
A földkerekség egyik legnagyobb
Embere volt..."

„„Napóleon nagy ember?
Nem!... Tagadom! Tagadnom kell, uram!
Lehet nagy tigris, nagy hentes, nagy ördög,
Megengedem. Nagy ember nem lehet!
Nagy ember Pasteur, aki föltalálta
Az iszonyú veszettség szérumát...
Nagy Semmelweiss, mert áldott módszere
Halálos láztól ment meg millió
Hitvest, anyát... Nagy ember Pestalozzi

☞ Törvényesen védett ☜

Bob-csemege

név alatt egy olyan finom gyümölcs-hashajtó jött forgalomba, mely ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél egy „Állandóan rendszeresitett" kellemes székletéteit idéz elő. A gyomrot tisztitja és erősiti. Fővárosi orvosok nagy előszeretettel rendelik székrekedésnél chronikus esetekben is, miután hatása biztos, fájdalmakat nem okoz és teljesen ártalmatlan. Élvezetes ize által kiszoritotta az összes külföldi hashajtókat. Nagyon ajánlják olyan egyéneknek, kik meg akarnak szabadulni a sokféle hashajtó állandó bevételétől. — Egy teljes doboz ára 80 fillér. Postán csak öt doboz megy 4 kor.-ért bérmentve. Egyedül készíti ERÉNYI BÉLA gyógyszerész Budapest, VII., Károly-körut 5. szám. — Kapható a gyógyszertárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Muzeum-körut 7., Dr. Egger Leo, Váczi-körut 17., Török József, Király-utcza és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Kerepesi-ut 89. szám, Fodor J., Marokkói-utca és Király-utca, Gara és Roth, József-körut 74., Molnár és Moser, Koronaherczeg-utca, Neruda Nándor, Rossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-ut 78. Nagybani főraktár: Fodor Márton, Király-utca 41. és Váczi-körut 10., Fodor J. „Sas drogeria" Kerepesi-ut.

A képviselőház ülése január 16-án.

— Kezdete délelőtt 10½ órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf *Tisza* István, *Nyiry* Sándor, *Cseh* Ervin, *Tallián* Béla, *Hlósz* Sándor.

Elnök: Az ülés megnyitása után jelenti, hogy 80-án gróf *Khuen-Héderváry* Károly, *Wolfner* Tivadar és *Baross* Károly összeférhetetlenségi ügyeit fogja tárgyalni a Ház, ma az ülés végén pedig ¼8 órakor kerül a sor az interpellációkra.

Szederkényi Nándor arra való tekintettel, hogy őt interpelláció lesz, kéri az elnököt, hogy már kettőkor térjenek azokra. (Ellenmondás jobbról.)

Elnök: Elrendeli a szavazást névszerint egy jegyzői állásra és a megüresedett bizottsági tagságokra. Jegyzővé *Daróczy* Aladárt választják meg.

Bonczos Miklós napirend előtt személyes kérdésben kér szót. A miniszterelnök tegnapi beszéde során Rakovszky azzal aposztrofálta, hogy ő szubvenciót kap lap a számára. Ez gyanusítás. Nem kapott eddig és most sem fogad el szubvenciót, de különben Rakovszkynak ehhez amugy sem volna semmi köze.

(Az ujoncmegajánlás.)

Hellebronth Géza a közös hadügyminiszter beszédével foglalkozik. Pitreich lábbal tiporta a magyar alkotmányt, tehát csak természetes hogy a magyar miniszterelnök megvédelmezi a közös hadügyminisztert. Gróf Tisza István egyszer a folyosón — ha igaz, legalább igy beszélik róla — azt mondotta róluk, a nemzeti küzdelmet vivó ellenzékről, hogy csirkefogók. Legyen meggyőződve arról a miniszterelnök, hogy a csirkefogók között egy sincs olyan, aki megvédelmezte volna a közös hadügyminiszternek a kotmánysértő nyilatkozatait. (Helyeslés a baloldalon.) Hosszasan beszél azokról a sérelmekről, amelyeket a magyarság a közös hadseregben kénytelen eltürni, aztán szünetet kér az elnöktől.

Otperczenyi szünet után folytatja fejtegeteséit a közös hadseregbeli viszonyokról, majd szóvá teszi azt a visszás állapotot, hogy hadkötelezettek nem köthetnek házasságot. Erre vonatkozik határozati javaslata, amelyben utasittatni kéri a honvédelmi kormányt az idevágó törvény módositására. Arra az esetre, ha a kormány nem volna hajlandó ezt a határozati javaslatot elfogadni, egy másodikat is benyujt, amely azt ajánlja, hogy a hadkötelezetteknek a kivételes nősülési engedélyt a városi hatóságok vagy az alispán adhassák meg. (Helyeslés a baloldalon.)

Okolicsányi László szerint nincs még ország Magyarországon kivül, amelyben az ujoncmegajánlást nemcsak a teherviselés képességének szempontjából keljen megitélni, hanem arra való tekintettel is, hogy a nemzet ifjusága micsoda kezekre kerül. Szomoru viszonyok ezek és kényszeritik az ellenzéket, hogy az ujoncmegajánlásról rendelkező javaslat megszavazását megtagadja. Határozati javaslatot nyujt be, amelyben bizalmatlanságot inditványoz a kormány iránt, amiért a reformokat csak igégeti, de semmiféle biztositékot sem ad azoknak megvalósitására.

Elnök: Beszámol a bizottsági tagsági helyek betöltéséről, az ujoncmegajánlási javaslat vitáját pedig hétfőre halasztja. Bemutatja *Draskóczy* László mandátumát.

Molecs Dani, mint a birálóbizottság megválasztott uj tagja, leteszi az esküt.

Következnek az interpellációk.

(Interpellációk.)

Lendl Adolf a belügyminisztert interpellálja meg; kérdi, van-e tudomása arról, hogy Temesmegye némely falujában még most is folynak a törvénytelen adóbehajtások, hajlandó-e erről meggyőződést szerezni és utasitani a hatóságokat, hogy az ex lex tartama alatt ne iparkodjanak ilyes érdemeket szerezni? Végül kérdi, hajlandó-e a belügyminiszter a temesmegyei tisztviselők ismertetett visszaéléseit megtorolni?

Szederkényi Nándor felpanaszolja interpellációjában, hogy a tapolczai választókerületben a hivatalnokok a kormánypárt jelöltje mellett korteskednek, ellenben a függetlenségi jelölt hiveit személyes szabadságukban is korlátozzák. Kérdi a belügyminisztert, hajlandó-e a választás szabadságát biztositani?

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Valahányszor időközi választás van, interpellációkkal iparkodnak arra befolyást gyakorolni, hangulatot kelteni s a tisztviselőkre jogaik gyakorlásában s kötelességeik teljesitésében nyomást gyakorolni. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Zajos ellenmondás a baloldalon.) Ezek az interpellációk felesleges ek ha arra céloznak, hogy a belügyi kormányt befolyásolják. A nélkül is szigoruan fog őrködni a törvények végrehajtása felett, de azt hiába várják tőle, hogy a tisztviselőket törvényadta joguk gyakorlásában korlátozza. A tisztviselőknek joguk van a a választási küzdelemben résztvenni. (Ugy van! jobbról.) Tudja, hogy azon a választáson tényleg történt egy letartóztatás, de az interpelláló figyelmen kivül hagyta, hogy az illető jogérvényesen el volt itélve, s a főszolgabiró megkeresésre tartóztatta le. Ami azokat a bizonyos szocialista izgatásokat illeti, ő nem ijed meg a saját árnyékától. Az ilyen áramlatok magukban hordják orvosságukat is; az a legjobb orvosszer, ha nem nehezitik meg mesterségesen a kijózanodás processzusát. Vannak azonban akut bajok és ott semmiféle képp sem fogja magát kötelessége teljesitésétől elriasztani. (Zajos helyeslés jobbról.) Éppen most bocsátott ki egy rendeletet, amelyben szabadfolyást engedett az agitációnak és a népgyülések megtartásának, de olyan vidéken, ahol a népgyülések a közbiztonságot veszélyeztetik, felhatalmazza a hatóságot a népgyülések betiltására. (Élénk helyeslés jobbról. Zaj a baloldalon.)

Molnár Jenő: Nem szabad a gyülekezési jogot megnyirbálni!

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Ennek elbirálására elsőfokon a rendőrhatóság illetékes, a felülbirálás felebbezés utján a belügyminiszterhez jut. Ok és szükség nélkül nem fogja akadályozni a népgyülések megtartását, de olyan helyeken, ahol veszedelmes jelleget öltenek az agitációk, el fogja vállalni a felelősséget cselekedeteiért. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Szederkényi Nándor nem veszi tudomásul ezt a választ, noha ideglenes is. Nagy veszedelem rejlik a miniszterelnök szavajban, mert buzditást tartalmaznak, hogy a tisztviselők szabadon vehetnek részt a választási küzdelmekben. (Felkiáltások jobbról: Törvény mondja!)

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: **Ugy látszik, félreértették. Eszeágban sincs a gyülekezési jogot korlátozni, de a választási küzdelmet sem akarja megbénitani. A rendelet nem is a választási küzdelmekre, hanem a szocialista mozgalmakra vonatkozik. (Felkiáltások balelől: Pedig az ellenkezőjét lehetett érteni.) A leghatározottabban tiltakozik az ellen, mintha a tisztviselőket visszaélésekre akarna volna buzditani. De ha azzal állanak elő, hogy ő a tisztviselőket visszaélésekre bátoritja, azon nagyon könnyü segiteni: ne adjanak rá alkalmat ilyen felesleges interpellációkkal. (Élénk helyeslés jobbról. Zaj a baloldalon.)**

Szederkényi Nándor szólásra jelentkezik. (Felkiáltások jobbfelől: Mindjárt este lesz!)

Kubinyi Géza: Mi itt vagyunk, önök csak másodmagukkal vannak itt!

Szederkényi Nándor tiltakozik az ellen, mintha interpellációja felesleges lett volna.

Lengyel Zoltán vezekésül azért, hogy ezelőtt az ülések ideje alatt hosszasan beszélt, most, mivel az ülés ideje rég letelt, csak röviden fog beszélni. (Felkiáltás jobbelől: De szellemes!) A miniszterelnök válasza gondolkodóba ejti, vajjon interpelljon-e, mert választási visszaéléseket akar feltárni. A gyülekezési jog megnyirbálása egy rémuralom kezdetét jelenti. (Zajos ellenmondás a jobboldalon.) A tisztviselőknek korteskedniök nem szabad. (Felkiáltások jobbról: Melyik törvény tiltja?)

Kubinyi Géza: Talán szavazniok se szabad?

Bakonyi Samu: Hivatalos állásában nem szabad a tisztviselőnek korteskednie! (Felkiáltások jobbról: Az igaz!)

Lengyel Zoltán: A szatmári alispán sürgönyt kapott a belügyminisztériumtól, hogy mindent el kell követnie gróf Károlyi György megválasztása érdekében. Az alispán erre 3 napi szabadságot adott a tisztviselőknek, hogy korteskedhessenek. A választási elnök egy piarista papot és a függetlenségi-párt elnökét, aki a szavazatok aránya felől tudakozódott, kiutasitotta a választási helyiségéből.

Gróf **Károlyi** György: Tessék bizonyitani.

Lengyel Zoltán: Okmányokkal igazolja, hogy az ellenzéki jelöltnek egy helységben nem engedték meg, hogy programmbeszédét megtarthassa; ellenben szabadságában volt 15 nap alatt felebbeznie, persze másnap már megvolt a választás.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: **Ideiglenesen válaszol. Nagyon tág fogalom a korteskedés, ezt a törvény nem is ismeri. A törvény tiltja, hogy a tisztviselők választási célokra felhaszná ják hivatalos hatalmukat. Arról azonban legyen meggyőződve az ellenzék, hogy ha nem interpellál is, akkor is szigoruan őrködik a felett, hogy a tisztviselők a törvényen tul ne tegyék magukat, a törvényen belül azonban a tisztviselők részt vehetnek a választási mozgalmakban. Akik ebben az országban nemzeti politikát akarunk követni, csak nem fogjuk megakadályozni a magyar intelligenciának ama jelentékeny részét, mely hatalmas exponense idegenajku polgártársaink közt a magyarságnak, hogy mint a nép közvetlen tanácsadója és vezetője, személyes befolyását, egyéniségében rejlő sulyát érvényesitse.** (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.) **Az a famózus sürgöny pedig kacsa, sem azt, sem ahhoz hasonló táviratot nem küldött az alispánnak. Ami a szabadságolást illeti, sokkal jobban illik tisztelni a vármegye első tisztviselőjének törvényes jogkörét, semhogy abba avatkozzunk, kinek, mikor ad szabadságot.** (Helyeslés jobbról.) **Mihelyt az ügyet megvizsgálta, végleges választ fog adni. Most csak azt jegyzi meg, hogy a jogorvoslatnál csakugyan előfordulhat az az anomália, hogy már késő a segitség. De ez csak átmeneti baj, mert a hatóságok meg fognak arról győződni, hogy szabálytalanságot nem tűr, szigoruan a törvény alapján birálja el a felebbezéseket s akkor törvényes alap nélkül nem fognak népgyülést sehol betiltani. Rövid idő alatt ki fog domborodni fellogása konkrét ügyek elbirálásánál, ismerni fogják intencióját, s akkor a panaszok hamarosan meg fognak szünni.** (Zajos helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

Elnök: Az ülést d. u. ¾ 4 órakor bezárja.

A bölcs, a jó, a gyermeknevelő . . .
Nagy Franklin, Watt, Stefenson, Edison,
Akik hatalmas kézzel megragadták
A gőzt, a villanyt, hogy cselédeinkké
Tegyék e szörnyű óriásokat . . .
Nagy ember Darwin, Shak'sper, Rafael,
Nagy ember Göthe, Newton és Beethóven,
Minden nagy költő és igaz művész,
A tudománynak minden hősza,
Igazság-szomjas lelkek éltetői,
Szelid, dicső ember-vigasztalók! . . .
Nagy minden ember, aki szereti
A küzdő embert! . . . Aki életet,
Reményt sugároz, mint a ragyogó nap! . . .
De vérivó dicsőség Brontese,
Verdesse bár fejével az eget,
Előttem nem nagy! . . . Aki hiusságból,
Falánk önzésből ágyutöltelékké
Gyúr milliókat, tömi a halált
És a világból temetőt csinál:
Az nem nagy ember! . . A dühös bolondok
Házába vélük! Vagy zárjátok őket
A tömlöcök legmélyebb fenekére!" "

És ezzel a Waterlő-istenitő
Jó ismerőst otthagytam a faképnél.

BELFÖLD

A képviselőház uj horvát tagja. A horvát országgyülés ma a magyar képviselőházba *Pejacsevics* horvát bán helyébe *Krajcsovics* Ottót választotta meg. *Krajcsovics* tudvalevőleg régi érdemes tagja a horvát nemzeti pártnak és *Khuen-Héderváry* bánsága idején a belügyi igazgatás vezetője volt.

Latinovits Pál lemondása. Félhivatalosan megcáfolják azt a hirt, hogy *Latinovits* Pál bácsmegyei főispán lemondott állásáról. Latinovits főispán Bácsmegyében nagy népszerűségnek örvend és nem merült fel semmiféle mozzanat, mely a főispánt arra késztetné, hogy állásáról lemondjon.

A helyzet.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, január 16.

A magyar politikai helyzet bonyodalmait ismét Bécsben szövik láthatatlan kezek. Ezeknek a láthatatlan kezeknek a segitségére az obstruáló csoport láthatóan számitott; hogy jól számitott-e, azt most még nem lehet egész bizonyossággal megitélni; de hogy számitásának volt alapja, azt mutatják azok a bonyodalmak, amelyek valósággal bekövetkeztek: a Derschatta-féle határozat, *Pitreich* beszédje és a Kossuth-pártban kitört egyenetlenség. Ezeket megállapitván, fokozottan érdekesnek, sőt szenzációsnak tünik fel az az értesülésünk, amelyet *Bécs*ből, feltétlenül jól értesült és kétségbevonhatatlan hitelü forrásból kaptunk, s amely rávilágit arra a műhelyre, ahol a bonyodalmak szálait szövögetik, s a mestere, aki ezeket a szálakat a kezében tartja. A műhely: az osztrák miniszterelnökség; a mester: *Koerber* ur. Ez az alamuszi, ravasz, eszes osztrák császári hivatalnok, az ő hivatalos kötelességéhez hiven, zsebrevágta gróf *Tisza* István leckéztetéseit, de a leckéből — szintén osztrák módra — nem is tanult, nem is felejtett semmit. Főképpen nem felejtett. És alkalmas időben visszaadta a kölcsönt. *A Derschatta-inditványnak éppen ugy, mint a Pitreich beszédjének Koerber az értelmi szerzője.* Amiket ő elmondott s amiket a magyar miniszterelnök olyan erővel és határozottsággal utasitott vissza, azt elmondatta a közös hadügyminiszterrel; és azt a közjogi felfogást, amelyet a magyar képviselőház egyértelmüen itélt el, belefoglaltatta az osztrák delegáció gyhangu határozatába. Az osztrák delegációnak a hadur felségjogairól szóló határozata Koerber müve. A közös hadügyminiszter, mikor az osztrák delegációban megszólalt, a bécsi katonai párt szuggesztiója alatt állott, s a katonai párt Koerberrel szövetkezve vetette ezt a gáncsot Tisza Istvánnak. És most nagyon örülnek egymásnak Koerber és pléhgalléros szövetségesei. Koerber örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy üssön

PFANHAUSER-féle
Perfect-separatorok.
Perfect tejgazdasági
Berendezések és eszközök.
PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

egyet a kellemetlen magyar kollégán a más kezével és ez a kéz — a rég ismert bécsi kéz — örömmel adta magát oda erre a neki is nagyon kedves ütésre.

Igy szól a mi értesülésünk, amelynek világitása mellett a helyzet annál komolyabbnak látszik, mennél biztosabb és hivebb ez az értesülés.

Ilyen világitás mellett fokozottan érdekes az a kavargás, amely az egyes ellenzéki csoportokban észlelhető. A Kossuth-párt belső egyenetlensége sem meg nem szünik, sem nyilt kitörésre nem kerül. *Lengyel* Zoltán, a szélsőbali ugynevezett radikális fiatalság vezetője, a tegnapi összekülönbözés után sem lépett ki a pártból, sőt kijelentette, hogy nem is szándékozik kilépni. Ellenben ma megismétli lapjában a tegnapi támadást a saját pártja ellen. A folyosón pedig élénk súgás-búgás folyik a néppárt és a Szederkényi-párt emberei meg a Kossuth-párt *fiataljai*, nevezetesen *Lengyel* Zoltán, *Kubik* Béla és *Nessi* Pál között. Ami mindenféle magyarázatokra ad okot. Viszont széles mosolyt csal a szabadelvüpárt tagjainak, nemkülönben a függetlenségi párt megállapodottabb tagjainak ajkára, a néppárt tegnapi határozata. Ez a határozat ugy szól, hogy a párt folytatja a harcot. Meg kell adni, hogy ez különös egy határozat. Mert *folytatni* csak azt lehet, amit *megkezdtek*. A néppárt pedig mindmostanáig nem obstruált hivatalosan. Tehát a harcot meg sem kezdte *hivatalosan*. Ellenben most azt mondja, hogy folytatja — hivatalosan. Mindenesetre érdekes elszólás egy párthatározatban . . .

*

A furcsa határozatot bármiképpen magyarázzák is, mint bevégzett faktumot emlegették ma a Ház folyosóján, hogy a néppártnak sokkal több tagja áll most az obstrukció háta mögött, mint eddig, elannyira, hogy a tizenkétfejü obstrukció már biztositva van arról, hogy áttérhet a technikázásra, ha kifogy a szónoklatból. Meglesz hozzá a szükséges husz aláirás.

Emlegették ezenkivül azt is, hogy délben egy órakor a néppárt tagjai közül gróf *Zichy* Aladár és báró *Kaas* Ivor tisztelgett a miniszterelnöknél és sokáig értekezett vele. Ellenőrizhetetlen információk szerint a néppártnak kivánsága és békefeltétele az, hogy a miniszterelnök álljon elő tettekkel: tegye meg mindazt már most, mit igéreteinek megvalósitása érdekében már most megtehet, bocsásson ki rendeleteket és terjeszszen elő törvényjavaslatokat az általa már megigért katonai reformok ügyében. Ezzel szemben a kormánynak álláspontja állitólag az, hogy a néppárt egyszerüen fizikai lehetetlenséget kiván.

Mindezt azonban csak emlegették . . .

*

Ebbe a rovatba tartozik az a félhivatalos jelentés, hogy a *választási reform* dolgában tartandó ankétet *január 20-ikára* hivják össze a belügyminisztériumba. A szaktanácskozmányon gróf *Tisza* István miniszterelnök személyesen fog elnököli.

*

Félhivatalosan jelentik azt is, hogy gróf *Khuen-Héderváry* Károly volt miniszterelnököt ma külön kihallgatáson fogadta a király. A parlament beavatott körei ezt a kihallgatást arra magyarázzák, hogy gróf *Khuent* végre sikerült rábirni a felség személye mellé rendelt miniszter állásának elfogadására és erre való készségét jelentette be egyptomi utazása előtt a felségnek.

*

Lengyel Zoltánnak az a cikke, amelyben a párt oszlopos tagjai részéről történt kitessékelésére válaszol, ismét élénk megbeszélésekre adott ma alkalmat. Lengyel a cikkben fejtegeti az erős ellenzéki politika szükségességét és a függetlenségi párt hivatását abban jelöli meg, hogy egyik oldalról meg kell érlelnie és előre kell vinnie az állami önálóság gondolatát, másik oldalról a legerősebben kell ellenőriznie a kormány működését, különösen szükség van erre szerinte most, amikor a nagy harc után a bécsi ellenhatás a legerősebben nyilvánul. Az ellenzéki feladat határvonalát szerinte mindenki lelkiismerete szerint szabja meg és ezzel nem jut ellentétbe a párthatározattal. A cikk befejező része, amely egyenes válasz *Justhék* kritikájára, igy szól:

Természetes, hogy *a pártnak*, mint egésznek, szintén *joga van véleményt mondani az egyes tagról, de joga van mindenkinek ezt tenni az egészről is* s ha ennek folytán olyan ellentétek élesednek ki, melyek a további együttműködést lehetetlenné teszik, akkor mindenki követi a maga irányát.

Nézetem, az és az volt mindig, ha eltérés van itt vagy amott, alkalmat kell adni a köznek, hogy itélkezhessék.

Mindennek szabad inkább történnie, mint annak, hogy akár a függetlenségi pártpolitika bármi érdekből is egyenes utjáról letérjen, akár pedig köteles ellenzéki szerepünkből, bár csak pillanatra, is kiessünk.

Se választásokon, se a parlamentben nem szabad egyetlen alkalmat se elszalasztani, hol a nemzet ügyét előre vihetjük vagy ellenfeleinket megverhetjük.

És nem szabad sem magunk pártfeleit elesni hagyni, sem magunk akcióját részvétlenséggel gyenteni vagy oldaltámadással lehetetlenné tenni.

Vallottam, vallom s teszem is ezt. Ott leszek mindenütt, hol a függetlenségi politikáért verekedni kell, hol erővel, jóakarattal vagy önfeláldozással is használni lehet.

Ott leszek, ha tetszik, ha nem. Erre késztet a lelkem, a becsületem és igéretem.

S ha erős ellenzék — bármi okból s bármi időre — nem lehetünk, inkább megyek magam egyenesen, de lelkiismeretem zománcát el nem halványitom.

Ez a feleletem — mindenkinek.

*

A *Kossuth-párt* klubjában ma este megjelent képviselők élénken tárgyalták a politikai helyzetet s a diskurzus folyamán nyilvánvalóvá lett az, hogy a párt harcias tagjai, még *Lengyel* Zoltán is, *nem válnak ki a pártkötelékből s az obstruálókhoz nem csatlakoznak*. Egyáltalán: a függetlenségi Kossuth-párt nyugalmából nem engedi magát kisodortatni s azon az állásponton van, hogy a katonai programm körül támadt differenciákat intézze el a szabadelvüpárt, mely azt a programmot elfogadta.

KÜLFÖLD

A porosz országgyülés megnyitása. *Berlin*ből táviratozzák: A császári palota ünnepiesen kivilágitott tehér-termében 11 órakor nyitottak meg a porosz országgyülést. Ezt megelőzőleg a palotai kápolnában istentisztelet volt, amelyen résztvettek a császáron és a hercegeken kivül a birodalmi kancellár, a miniszterek és számos képviselő. Az országgyü és megnyitásán maga a *császár* olvasta föl a trónbeszédet. A trónbeszédben *Vilmos* császár köszönetet mond a népnek gyors meggyógyulásán való részvételért, aztán konstatálja az ország kedvező pénzügyi helyzetét és az uj gazdasági föllendülést, mely az államvasuti forgalom ujjáéledésében, valamint az állami bevételek növekedésében mutatkozott. A trónbeszéd gazdasági javaslatok egész sorát jelzi, ezek között különösen a viziutakra vonatkozó javaslatokat és pedig a Berlin-Stettin között levő nagy hajóut kiépitésére és az Oderának a Glatz melletti Neisse torkolatá ól Boroszlóig való csatornázására, a Felső-Visztula ujjának a Wartheig való kijavitására továbbá a Rajnától Hannoverig létesitendő ha ózási utra vonatkozólag, végül pedig intézkedés fog történni az árvizkatasztrófák elkerülése végett.

Madridi követünk bemutatkozása. *Madrid*ból táviratozzák, hogy gróf *Welsersheimb*, az uj osztrák-magyar nagykövet tegnap nyujtotta át megbizó-levelét a királynak. Ez alkalommal a következőket mondta:

— A felséges uralkodó magas megbiziót adott nekem és megbizott avval, hogy felségednél érze meinek és legmagasabb őszinte barátságának és Spanyolország java és gyarapodása iránt való mély rokonszenvének tolmácsolója legyek. Minden gondomat ama kötelék megtartásának és fejlesztésének fogom szentelni mely országainkat összekapcsolja és melynek értékét emeli a két uralkodó család között fennálló közel való rokonság. Boldog leszek, ha azon reménységben szentelhetem minden erőmet e célnak, ha sikerülni fog megszerezni felséged kormányának jóakaró támogatását és felséged személyes bizalmát.

A király a következőket válaszolta:

— Nagykövet ur! Különös örömömre szolgál ama személyem iránt való őszinte barátságérzés és élénk rokonszenv, valamint a Spanyolország iránt való mély érdeklődés, melyet ő császári és apostoli királyi felsége ön utján fejeztet ki. A két országot összekötő jó viszony megtartása és erősitése, melyet a két dinasztiát összekötő rokoni kapocs csak növel, az ön kiváló tapasztalataival és belátásával tetterős munkatársat fog e célra találni. Az én személyes jóakaratom és kormányom loja is támogatása nem fog hiányozni. A király szavait Ferenc József ő felsége magas családja és állami jólétéért való jókivánságokkal fejezte be.

Az orosz-japán konfliktus.

Budapest, január 16.

A pekingi orosz követet valószinüleg el fogják csapni. Ő lesz a bünbak azért a csufos vereségért, mely az orosz diplomáciát Kelet-Ázsiában érte. Az orosz kormány annyira ingerült, hogy nem tudja leplezni ingerültségét. De erős hangon nem mer azért kifakadni, hanem félhivatalos táviratokban dörmög, mint a láncra vert medve, melyre nagyot huzott valaki furkósbotjával. Ez a valaki pedig: az Egyesült-Államok, mely Khinával kötött szerződésével nem kisebb dolgot vivott ki, mint hogy Mukden és Ontung, két mandsuriai város megnyilik az amerikai kereskedők számára. Oroszország mindent elkövetett, hogy ez a szerződés ne ratifikáltassék, de végre is engedett a washingtoni kormány erélyes fellépésének, amivel a legkellemetlenebb dilemma elé állitotta enmagát. Japán ugyanis hasonló szerződést kötött Khinával és szintén sürgette a ratifikációt. Már most hogyan tagadja meg Japántól azt, amit Amerikának megadott? Persze, nem jószántából, hanem kényszerüségből, mert különben Japánon kivül még egy nagyhatalommal keveredett volna konfliktusba. Nem tehetett tehát egyebet, mint hogy Japánnal szemben is visszavonta a tiltakozást, ami közönséges nyelven azt jelenti, hogy roppantul féltett mandsuriai előjogainak nagy részéről lemondott.

Olyan csapást jelent ez Oroszország diplomáciájára nézve, mely felér egy kisebb ütközet elvesztésével. Azt jelenti, hogy Oroszország minden nagy gőgje mellett ujra engedményt tett Japannak. Ez pedig szó nélkül zsebrevágja az ajándékot és azt mondja: tovább! De tovább nem akar már menni és nem is mehet Oroszország. Ha nem, feleli Japán, akkor verekedjünk! És amint egy *tokioi* távirat jelenti, ott valóban egyébbel sem foglalkoznak, mint a háboru előkészületeivel. Az összes ujságok azt irják, hogy a *harc elkerülhetetlen*, és lelkes felhivásokban szólitják fel a népet, hogy az ország érdekében hozzon meg minden áldozatot. A felhivásra ezren és ezren önként-s pénzadományokat küldtek a pénzügyminiszternek. A hajóstársaságok pedig megszüntették az európai, amerikai és ausztráliai hajójáratokat és huszonöt nagy gőzöst bocsátottak a kormány rendelkezésére. A *washingtoni* miniszterelnökség is riasztó hireket kapott Japánból. Ezek szerint ott lázas izgalommal dolgoznak a háboru előkészitésén. Hasonló értelemben nyilatkoznak a *berlini* lapok is. Szerintük a japán kormány a rajna-vesztfáliai kőszénbánya-társaságnál nagy megrendelést tett, Drezdában pedig sebészeti eszközöket és kötőszert vásárolt. Bár nem ilyen nagy lelkesedéssel, de azért Oroszország is készülődik. *Vladivosztokba* egyre érkeznek a kőszén-küldemények és ugyanonnan jelentik azt is, hogy negy orosz hadihajó körül megtört a jégkéreg és igy ezek bármikor utra indulhatnak.

Indulhatnak . . . de azért egyelőre nem mozdulnak helyükről. Az orosz kormány még egy utolsó kisérletet tesz. Felel a japán jegyzékre és valószinüleg olyas formulát keres, amely lehetővé teszi a tárgyalás folytatását. Csakhogy Japán magatartása azt mutatja, hogy formulák alapján nem hajlandó tovább egyezkedni. Az oroszok, ugy látszik, tisztában vannak ezzel és ingerültségük diplomáciájuk rendkivüli idegességében is megnyilatkozik. Igy *Pavlov*, a *szjöuli* orosz követ a londoni *Daily Mail* tudósitójával beszélgetvén tegnap a helyzetről, nagyon sértő hangon nyilatkozott Japánról. A követ többek közt azt mondta, hogy Oroszország nem engedheti meg Japánnak, hogy domináló befolyást gyakoroljon Koreában. Japán felületesen civilizált középkori nemzet, amely csak a felületen van ujkori mázzal bekenve. Oroszország nem fogja megengedni a tisui kikötő megnyitását, mert fönn akarja tartani Korea szuverénitását. Ha háborura kerül a dolog, az orosz flotta kerülni fogja

MOLL-FÉLE SEIDLITZ POR felülmulhatatlan **háziszer** mindama **gyomorbajoknál**, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszertárakban **MOLL** készitménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölés, csuz, köszvény és egyébb meghülési bajoknál. A r tárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. **MOLL** készitmény kérendő.

az összeütközést. Fabius Cunctator szerepét fogja játszani, ugy hogy Japánnak el kell véreznie, ha pedig a japánok csapatokat fognak partra szállitani, ugy Oroszország minden erejével fogja védelmezni Korea függetlenségét.

Hát ez az önbizalom nagyon diszére válik a szjouli orosz követnek, de ha beszéderől lehámozzuk azt a bizonyos mázt, melyet ő olyan felületesnek tart a japán nemzet testén, akkor csak az tünik ki belőle, hogy Oroszország kezd Mandsuriáról hallgatni és Koreában próbálja megmenteni, ami menthető. Hogy ez mennyire fog sikerülni, azt a legközelebbi napok meg fogják mutatni — de ha szem előtt tartjuk az orosz diplomácia eddigi keletázsiai kudarcait, ugy bátran megjövendölhetjük, hogy Oroszország a Koreára vonatkozó tárgyalásokból sem fog tulságos nagy diadallal kikerülni.

London, január 16.

A *Daily Mail*nek jelentik *Tokió*ból: A legelső bankcegek japán-ünnepet rendeztek az európai ujságirók tiszteletére. Az ünnepségen jelen voltak az összes katonai attasék, az orosz kivételével. A nemesi bank elnöke beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Japán nagy sulyt vet az angolok és az amerikaiak barátságára és hogy Japán most még könnyebben tudna hadi célokra pénzt szerezni, mint a japán-khinai háboru alkalmával.

Pétervár, január 16.

Egy ideval ó ujság értesülése szerint a khinai külügyminiszter kérdést tett *Lesszar* orosz követhez: mikor szándékozik Oroszország Mandsuországból kivonulni? Erre a követ azt felelte neki: mihelyt Khina megfizette hatvan millió tael (kétszázmillió korona) tartozását.

HIREK

Utcai botrányok.

Törvényjavaslat az aszfalt-betyáreág és ezzel kapcsolatos utcai botrányok megszüntetése tárgyában.

1. §.

Aki tisztességes asszonyokat és leányokat utcán vagy bárhol szemérmetlen szórakozásbul inzultál: egyszerüen lineseltessék meg.

2. §.

Ezen törvény szigoru végrehajtása a járókelő közönség hirtelen elhatározására bizatik.

Indokolás.

Az utóbbi évtizedek során mind sürübb és sürübb a panasz a felől, hogy egyes jól öltözött gavallérok előttük ismeretlen hölgyeket közönségesen ismert szavakkal az utcán megszólitanak és immár nem szokatlan ajánlatokkal arcukba kergetik a vértsz könnyeket facsarnak szemeikből. Minthogy pedig már régesrégen megiratott, miszerint, „*Ne üsd meg az asszonyt, még virággal se*": annálfogva nyilvánvaló, hogy aki egy tisztességes urihölgyet ocsmány szavakból font korbácsesal arcul vág, az legalább is nem uri ember, hiába van rajta a legszebb angolszabásu öltözék és fején a fényesre vasalt cilinder. — Müvelt, szivben és lélekben müvelt embernek pedig az ilyesféle alak még kevésbé mondható. Tehát nem ugy kell vele elbánni, ahogy, meglévő törvényeink és társadalmi szokásaink keretében, más egyéb kihágási eset előfordultával, urral-paraszttal egyaránt el szoktunk bánni.

A radikális amerikai módszert kell ide alkalmazni: átadni a bünöst azonmód a közönségnek, hogy az csináljon vele, ott a tett helyén, hirtelenében, amit akar. A törvényes rendnek védelme az ilyes gavallért meg nem illeti, mert ő nem érdemli meg. Ellenben a nő a közönség oltalmát ma már méltán megkövetelheti még a Fidsi-szigeteken is, annyival inkább itt, a müvelt vademberek fő- és székvárosában: Budapesten.

A nő, aki tisztességes, legyen szent és sérthetetlen az utcán is, éppen ugy, mint a templomokban vagy a maga otthonában. Aki ezt a szentséget léha viselkedéssel egy nőben megsérti: az megsérti vele az összes tisztességes nőket és minden hozzájuk tartozókat. Ezeknek tehát, minden körülményeskedés kerülésével, azonmód elégtételt kell venni a sértésért. Még pedig példás elégtételt. Ennek a lehetővételét célozza a törvényjavaslat. Kérjük elfogadását és törvényerőre való emelését.

*

Többek nevében benyujtja

(j. a.)

Budapest, január 16.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Január 15-ikén uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Az udvar köréből.** *Lipót* bajor herceg, aki *József Agost* főherceg családja látogatására jött rövid időre Budapestre, visszautazott Bécsbe, onnan pedig Münchenbe megy, felesége, *Gizella* bajor hercegnő, hétfőn Bécsbe utazik, onnan pedig szerdan Budapestre jön párnapi időzésre.

— **Az angol király betegsége.** *London*ból jelentik, hogy *Edvárd* angol király hurutos tünetek között megbetegedett.

— **Az orleansi herceg házassága.** A *Wiener Allgemeine Zeitung*nak szenzációson hangzó hire *Fülöp* orleansi herceg szándékairól nem talál megerősitésre. Megbizható helyen elismerik ugyan, hogy a francia trónkövetelő ilyféle terveket forgatott fejében, sőt volt idő, amikor a herceg kérvénynyel fordult a pápához házasságának felbontása céljából, de aztán visszavonta kérvényét, mert a családi béke „Franciaország házában" megint helyreállott.

Hogy mégis oly sok és igen komoly helyeken is hitelt adtak a válási pletykának, annak oka egyrészt az, hogy a herceg sokat és sokáig szokott egyedül utazgatni, másrészt egy ujsághir, amely a mult novemberben bejárta az egész sajtót. A bécsi lapok jelentették ugyanis akkor, hogy az orleansi herceget és nejét egy automobil kiránduláson St.-Pölten közelében baleset érte. Néhány nappal később a párisi *Gil Blas* azt irta, hogy a hercegnő nagyon meglepődött, amidőn a baleset hirét olvasta a lapokban, mert ő abban az időben nem is járt Pöltenben, mert Párisban tartózkodott. A *Gil Blas* szerint a herceg akkor egy bécsi operettdiva társaságában (a Budapesten is ismert miss Mary Halton volt) kocsikázott.

A hercegnőt, kinek finom lelke amugy is sokat szenvedett férjének kissé könnyelmü szokásai miatt, ez az automobil-történet még inkább elkeseritette, de a többször kitört konfliktust ezuttal is sikerült a rokonságnak elsimitani. Bécsi lapok szerint *József* főherceg e célból a minap szigoru inkognitóban járt a császárvárosban és ő felségével együtt sikerült megengesztelnie leányát. Az orleansi herceg és neje jelenleg Angolországban *Ward Norton*ban tartózkodnak és bizonyára őket lepheti meg legjobban a bécsi lap pletykája. Az orleansi herceg decemberben még résztvett *Klotild* főhercegnő temetésén, Budapestről a hercegi pár aztán Angolországba utazott, ahol december 27-ike óta tartózkodik. A legjobb egyetértésben él, ami abból is kiderül, hogy legközelebb hosszabb tengeri utra indulnak az orleansi herceg yachtján.

*

*Párisb*ól táviratozzák, hogy az orleansi herceg politikai sajtóirodája a következő nyilatkozatot tette közzé:

> Fel vagyunk hatalmazva arra, hogy a *leghatározottabban megcáfoljuk az orleansi hercegpár válásáról tervezett hireket.* A herceg és a hercegnő ezidőszerint Vortnertonban tartózkodnak, ahol mindennap fogadják ismerőseiket.

Ugyanily határozott hangu cáfolatot tesz közé a *Bud. Tudósító* nyilván az a csuhi udvartól. A cáfolat rosszakaratu koholmánynak mondja a bécsi lap hirét.

— **„Gyöngélkedés."** Egy bécsi esti lap közlése szerint *Ottó* főherceg könnyü meghü és folytán amelyet egy szemle alkalmával szerzett, néhány napig kénytelen lesz az ágyat őrizni és igy a mai udvari bálra nem mehet el. Orvosi kezelés alatt a főherceg nem áll és a szobát előreláthatólag már a jövő héten elhagyhatja. Más bécsi forrás szerint, a főherceg betegsége csak ürügy, s az udvari báltól egészen más ok miatt marad távol. Már akkor is, amikor a német császár Bécsben volt hirtelen elutazott a főherceg, hogy a fogadáson való részvételét elkerülje. A főherceg távollétét ugy akkor, mint most is arra vezetik vissza, hogy magánélete miatt, tehát nem szolgálati okokból, közte és a király közt teszült a viszony. — É jel érkezett táviratunk a következőket jelenti: A *Prager Tageblatt* közli, hogy *Ottó* főherceg és felesége Prágába utaznak hosszabb időre. Ottó főherceg öccse, *Károly* főherceg, aki állandóan Prágában lakik, külföldi nagy utazási fog tenni.

— **Üdvari bál.** *Bécs*ből telefonálja tudósitónk: Ma zajlott le az udvari bál, amelynek pompája, ragyogása és divatja az idei farsang fényes és előkelő mulatságainak mintája. Az udvari bálon megjelent hölgyek öltözékei az *empire* jegyében készültek s az uralkodó disz: pikkelyek, szallagok, csokrok és fodrok.

— **A szerkesztők tanuzási kényszere.** A német birodalomtanácsban nagy érdeklődés mellett tárgyalták a nemzeti szabadelvüeket a szerkesztők tanuzási kényszerére vonatkozó interpellációját. A felszólalok, a konzervativ párt szónokának kivételével, a tanuzási kényszer megszüntetését követelték. Különösen dr. *Jaenecke* a nemzeti szabadelvüpárt szónokának és *Heine* szociáldemokrata képviselő felszólalásait fogadták nagy érdeklődéssel. Jaenecke szerint a szerkesztők tanuzási kényszere nevetségessé teszi Németországot a külföld előtt és a német ujságirókat egyszerüen lefokozza pozicióikban. Szüntessék meg a kényszert s tegyenek ugy mint Angliában, ahol rendkivüli szigorral büntetik meg a sajtó utján elkövetett személyes sértéseket. *Heine* szerint a szerkesztők tanuzási kényszere a bürokráciának a sajtótól való félelmében gyökeredzik. A bürokrácia guzsba akarja kötni a sajtót, hogy ez ne láthasson kártyáiba. Azt mondják, hogy a hatóságok a nép szolgái, hát akkor ezeknek a szolgáknak ne legyenek uraik előtt titkaik. Különös, hogy a bürokrácia nem mindég olyan titkolódzó a sajtóval szemben. Ha valami olyant tesz, ami kiállja a nyilvánosság előtt a kritikát, akkor gondoskodik, hogy az ujságok kikürtöljék. A szónok szerint különben még a tanuzási kényszer eltörlése sem segit teljesen a mai anomálián, ez akkor szünik meg igazán, ha a bürokrácia nem mint ellenség áll szemben a néppel. *Ablass*, a liberálisok szónoka azt hangsulyozza, hogy a tanuzási kényszer a sajtó alapjogainak egyikét: anonimitását sérti meg, azonkivul pedig megakadályozza abban, hogy legszentebb kötelességét: az igazmondást teljesitse. Dr. *Nieberding* igazságügyi államtitkár kijelenti, hogy a büntető perrendtartás reformjával kapcsolatban a tanuzási kényszerrel is fognak foglalkozni. Teljes megszüntetését nem helyezheti kilátásba, de a kormány intenciója az, hogy a mostani állapotot javitsa. A tanuzási kényszer *részleges megszüntetését* a birodalmi kancellár nevében is megigérheti.

— **Rampolla, Goluchowski és Puzyna.** Sokszor kutatták a lapok, szóbakerült az osztrák delegacióban, is, miért tiltakozott monarkiánk a pápaválasztó konklávén *Rampolla*nak esetleges megválasztása ellen. Egy Bécsben megjelenő orosz folyóirat a *Szlavianszky Viek*, amely összeköttetésben áll a hivatalos orosz körökkel, igy fejti meg a kérdést:

Néhai XIII. Leo pápa tudvalevőleg uj világpolitikát kezdett meg és ennek keretében meg akarta magának nyerni a görög-keleti hit védőpajzsat Oroszországot is. Igen, de Oroszországban 12 millió katholikus lengyel él, akiknek érdekeit figyelmen kivül hagyni nem szabad. De XIII. Leo előrelátóan cselekedett, meg akarta tudni pontosan, minő a lengyelek helyzete az orosz kormányzás alatt. Megbizta azért magát *Rampollát*, hogy készitsen kimeritő jelentést e tárgyról. Rampolla sok püspöktől, diplomatától kért utbaigazitast és elkészitette jelentését amelynek veleje ez: A lengyelek helyzete Oroszországban kielégitő mert szabadon gyakorolhatják vallásukat. Vannak azonban esetek, amidőn a lengyel papokat üldözik és Szibériába számüzik, de ez nem a katholikus vallás gyakorlása miatt történik, hanem azért, mert az illető *lengyel papok igzatnak az orosz állam egysége ellen* és messze kinaló politikát üznek, amelynek az a célja, hogy az *önálló Lengyelország* feltamadjon. Rampollának ez az emlekirata, bármilyen bizalmas természetü volt is, egyszerre csak kitudódott és bombaként hatott az osztrák lengyelekre. Hát már Róma is cserben hagyja a lengyel nemzeti törekvéseket? Akkor meg kell buktatni Rampollát az orosz-barát pápa előltet. És ezt ki is vitte a *lengyel Goluchowski*, a szintén *lengyel Puzyna* bibornok vetoja által.

— **Dr. Frank párbaja.** *Zágrá*bban párbaj készül abban a rágalmazási afférban, amelynek főszereplői dr. *Frank*, az ismert ellenzéki képviselő és dr. *Gaj* zágrábi ügyvéd. Az utóbbi tudvalevőleg azzal gyanusitotta dr. Frankot, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly megvesztegette. Frank ezért egy lapban keményen megtámadta Gajt, aki most provokálta Frankot.

— **Egyetemi tanszékek betöltése.** Az egyetem hittudományi karán *Asztalody* A. Béla halála és *Rapaics* Rajmund távozása folytan megüresedett a dogmatikai és egyháztörténelmi tanszék. A fakultás és az egyetemi tanács a dogmatikai tanszékre dr. *Prohászka* Ottokárt a történelmi tanszékre pedig dr. *Karácsonyi* János biharpüspöki plébánost, az ismert történettudóst ajánlotta.

— **A telefon uj rendszere.** A telefon uj rendszer szerint való átalakitása a vezetékek átkapcsolása a forgalom lebonyolitásában némi akadályokat okoz. A posta- és távirdaigazgatóság az átalakitási munkák befejezéséig a közönség türelmét kéri.

— **Uj papnövelde-igazgató.** *Szmrecsányi* Pál nagyváradi püspök a nagyváradi papnevelő-intézet igazgatójává *Bundala* Mihály kanonokot nevezte ki.

— **Nincs többé adósság.** Ázaz, hogy ne legyen! — ezt kivánja az osztrák államvasut az ő hivatalnokaitól. E vasut igazgatósága rendeletet bocsátott ki, amely szerint 1904. junius 30-ikára a hivatalnok urak rendezzék a viszonyaikat, elégitsék ki a hitelezőiket s azontul ne csináljanak többé adósságot. Érdekes rendelet, annyi bizonyos, hanem éppen mivel rideghangu kategórikus rendelet, bizony nem lehet minden kételkedés nélkül bölcsnek elfogadni. Igen, lassu fejlesztéssel elérni azt, hogy egy tisztviselői kar ne fuldokoljon az adósságok áradatában, kellő fizetésrendezéssel és javitással siettetni ezt a fejlesztést, — erről lehetne beszélni. De ehhez bizony évek kellenek. 1904. junius 30-ikáig bizony egy kicsit kurta az idő, alig több hat hónapnál. És ennyi idő alatt, ugyszólván szinte máról holnapra, megszabadulni a váltócsaktól, kievickélni az uzsorásocskák körmeiből, nem, sehogy sem megy. Aztán abban sem lehet nagyon igazság, hogy a rendelet egy kalap alatt bánik el sokgyermekes, gondterhelt családapákkal és szivesen mulatozó garçon-urakkal, hogy nem kutatja annak az okát, ki miért, mely okból jutott nyomasztó anyagi zavarba. De hát az osztrák államvasut igazgatóságának szolid, rendezett viszonyok közt élő beamterre van szüksége minden áron, mert hogy ültethet bizalommal a jegypénztárhoz, vagy állithat be a raktárakba olyan urakat, akik fölött ott lebeg vészthozó szárnyaival a sikkasztás réme? . . Képzelhető, hogy a rendeletre némi forrongás támadt a vasutiak között s egyik lap jónak látta, hogy egynémely kimagaslóbb férfiakat, vasutiakat és nemvasutiakat kivallasson a rendelet felől. Hát ugy általában egyikük sem tudott különösebbet mondani. Egyrészt az a vélekedés, hogy ilyen egységes eljárás nem vihető keresztül, hogy az államvasuti tisztviselői állás ilyenformán lassankint a gazdagok monopóliumává lesz; s egynémely családos hivatalnokok, akik betegség, vagy egyéb okoknál fogva, — amelyekért nem ők felelősek — pénzbajban vannak és maradnak a conduite-listában az „eladósodott" jellegget cipelik majd, aminél fogva nem juthatnak előre. És igy tovább. A megkérdezett urak között azután eszébe jutott valakinek, hogy egy lovag *Bilinski* nevü urnak, aki egykor Badeninek volt a pénzügyminisztere s ezidő szerint az Osztrák-Magyar Bank tisztelheti az élén, sőt valamikor az osztrák államvasut vezérigazgatóságának a fejeként is szerepelt, — szóval ennek a lovag urnak volt valamikor egy ideája egy ugynevezett *rendező alapról* az eladósodott állami hivatalnokok számára. Lovag *Bilinski* urat is megkérdezte tehát az a bécsi ujság. Meglepte és örült a kormányzó ur, hogy még emlékeznek az ő ideájára, aztán igy folytatta:

— Kardoskodtam igenis, egy ilyen *rendező fundus* megvalósitása mellett, amelyet mindenesetre jobbnak tartok az előlegegyesületeknél. Ha csak huszezer forint az alap, már husz családot lehet talpra állitani, amelyek közel vannak a pusztuláshoz. Persze ha ugyanazzal a pénzzel ezer családra gondolunk, akkor egy-egyre husz forint jut, amiből ugyancsak nincs senkinek sem haszna. Ami pedig a háztartások nyomorusságát illeti, ennek — betegséget és egyéb szerencsétlenségeket kivéve — többnyire az asszony az oka, aki hivatalnokhoz méltóan akar élni és körülményein tul költekezik. Az általános eladósodás okai között azonban nem szabad megfeledkezni a *drágulásról* sem, amely miatt jelentékenyen emelkedtek a háztartás költségei.

A kormányzó ur ugy vélekedett még a további beszélgetés során, hogy mindig külön-külön kell elbirálni az eladósodottak eseteit s akkor lehet csak igazság és azt is megengedte, hogy elvégre érthető, ha az állami administráció lehetőleg adósságmentes hivatalnokokat akar. Mert ugyan melyik intézmény nem akarja ezt? Szóval lovag *Bilinski* a szembenálló felek mindegyike számára talált enyhitő körülményeket, senki tehát nem haragudhatik meg rá. Ha csak az asszonyok nem, akikre *csak* rosszat mondott. Hogy pazarlók. Mindez azonban nem sokat lendit az osztrák államvasutasok adósság-ügyén. De aligha téved az, aki ugy véli, hogy az az expressz-rendelet a legkevésbé segit a bajukon.

— **Telautográf.** Az alsó-ausztriai iparegyesület tegnapi gyülésén *Grzauna* Gusztáv előadást tartott az ujonnan föltalált *telautográfról*. Grzanna ismertette a készüléket, amelynek célja kéziratokat és rajzokat telefon utján továbbitani. Ha a telautográf beválik, az egyik állomason ceruzával lejegyzett irás, vagy rajz vonásról-vonásra olvasható lenne egy másik állomáson. A készülék szerkezete az elktromosság és fotográfia együttműködésén alapszik. Az irás, vagy rajz fényképmásolatát ötvenöt másodperc alatt továbbitja a készülék, amely egyszersmind beszélő telefonnak is használható. A telautográfot a német postaigazgatóság Berlin—Potsdam, Drezda—Meissen és Berlin—Drezda közt már ki is próbálta. Nagy előnye az is, hogy irást, telegrammot akkor is továbbit, ha a fölhivott fél nincs az elfogadó állomáson.

— **Egy párisi Dippold-eset.** *Párisban* Eugen *Guerin* a neve annak az emberi szörnyetegnek, aki a gyermekkinzásban kimondhatatlan gyönyörüséget érez. És épp ugy magántanitó, mint Dippold, a német szörnyeteg. Mostanában leplezték le. A minap egy jótékony egyesület embere elment a Rue de *Rameau* egyik fogadójába és egy Gaston *Neuville* nevü ur után tudakozódott. Azt mondták neki, nincsen otthon.

— Hát a kis Louis hol van?

— Az bizonyosan fönn lesz a szobában.

— Akkor szeretnék vele beszélni.

Fölvezették a jótékony-egyesület emberét s akkor csakugyan beszélhetett a keresett fiuval, egy Louis *Feyertag* nevü tizenkétéves árvával. Csakhogy ez az árva teljesen mezitelen volt s keze-lába kötéllel volt összekötözve s ilyen állapotban az ablak keresztfájához erősitve, végül a szája kendővel volt bekötözve, hogy ne kiabálhasson. A látogató kiszabaditotta a gyermeket rettenetes helyzetéből, felöltöztette, a rendőrségre vittte és a következőket beszélte el: Néhány hónap előtt értesült, hogy egy Eugen *Guerin* nevü volt magántanitó, aki Páris környékének egy szép helyén él tetemes évi járadékból, mint jótékony ember és a gyermekeknek nagy barátja, szivesen vállal el gondozásra kis gyermekeket. Tudakozódott s arról értesült, hogy ez a Guerin megbizható, mire aztán az egyesülete nevében átadta neki a kis *Louis*-t. Néhány nappal ezelőtt aztán arról értesült, hogy Guerin a fönt emlitett hotelben lakik Gaston *Neuville* név alatt a fiucskával, akit szörnyen kinoz, továbbá, hogy a gondjaiba vett gyermekekkel tulajdonképpen rendszeres zsarolást üz a jótékonyság örve alatt. A kis Louis kihallgatása következett aztán s a gyermek a következőket beszélte el:

— Öt hónap óta vagyok már ennél az embernél. Két hónapig nem kinzott, csak néha-néha pofon ütött. De *három hónap óta mindig kinzott*, sokszor egy egész napig *nem kaptam enni*. Ha sirtam, bottal ütött. Este egészen levetköztetett, megkötözött és az ágya elé dobott, ahol reggelig hevertem. Erős vasbottal ütött s ez a bot meg is görbült, ugy hogy a térdein egyenesitette ki, hogy tovább verhessen. Legszivesebben megcsipte az arcomat és addig csavarta, amig vér jött ki belőle. Egyszer olyat ütött a vasbottal a számra, hogy négy fogamat kitörte — és megmutatta a fogrészeket, amelyeket papirosba göngyölve, a mellényzsebéből vett elő. — Néha a vasbotot megtüzesitette a kályhában és a hátamat és a mellemet égette. Ha sirni akartam, borzasztóan eltorzult arccal rámförmedt: „Ha még egy hangodat hallom, fölfeszitelek és a körmöd alá dugom a tüzes vasat!"

Azt is elmondta a gyermek, hogy a pincérek gyakran pártját fogták és följe lentéssel fenyegették Guerint. Ilyenkor a kinzója aztán elvitte a fogadóból s egy keskeny szobába zárta el. A rendőrség megindította a nyomozást s Guerint letartóztatta. Guerin, amikor a gyermekkel szembesitették, nem tagadta tettét s azt állitotta, hogy őt nem büntethetik, mert *nem normális*. Nem tudott ellentállni, kellett kinoznia a gyermeket, mert az neki *kimondhatatlan gyönyörüséget* okoz.

— **Árvák otthona.** A magyar orvosok és gyógyszerészek árváinak otthona dr. *Kordnyi* Frigyes elnöklete alatt ülést tartott az Orvosegyesület helyiségében. Az ülésen dr. *Buday* Emil ecsetelte az otthon célját, hogy az orvosok és gyógyszerészek árvái 6—16 éves korukig a számukra alapitandó otthonban neveltessenek. Az otthonnak eddig 454 tagja van, amely szám egyszerre gyarapodik. A gyülés az alapszabályok kidolgozására dr. *Pap* Samu miniszteri tanácsos elnöklete alatt bizottságot küldött ki.

— **Jövendő.** *Bródy* Sándor kitünő revüje előkelő, gazdag tartalommal jelent meg e héten is. A legujabb füzet a következő közleményeket tartalmazza:

Chlopy II — dr. Radó Sámuel: Apponyi kormánykép telensége. — Feminizmus és mikosizmus. — Szász Zoltán: Duse barátja. — Beszélgetés két japánival. — Bródy Sándor: A király fia. — Dr. Cz. J.: Az orosz-japán háboru küszöbén. — Erdős Renée: Kleopatra. — Pekár Gyula: Nagy szerelmek. — Roberto Bracco: É jeli találkozás. — Edgar Allan Poe: Eulalia. — Heltai Jenő: Versek. — Salgó Ernő: Az ezüstpapucs és az angol operett. — Divatlevél a soványságról. — Tolsztoj Leo: Háboru és béke. — Természettudomány. — Dr. Ferenczy Sándor: A hit szerepe a gyógyitásban.

— **Hamis százasok.** *Berlinből* jelentik, hogy a birodalmi bank főpénztáránál tegnap több számárkás bankjegyet mutattak be amelyekről kitünt, hogy hamisitványok. A kitünő hamisitványokat az ellenőrző hivatalnokok is alig ismerték föl.

— **A váczi postarablás.** A váczi postarablók kézrekeritőjének a postaigazgatóság *ezer korona jutalmat tüzött ki.* A jutalmat megkapják azok is, akik a rablók nyomára vezetik a nyomozó hatóságokat.

— **A Nőtisztviselők Országos Egyesületében** szerdán *Sulyok* Ida fölolvasást tart. Az egyesületbe legutóbb *Fellner* Henrikné, gárdonyi dr. *Neumann* Károlyné és *Schnur* Nelly léptek be két—kétszáz korona alapitványnyal.

— **Trebinjei levél.** *Trebinjében*, a minapi lázongások fészkében, az öreg bakák szomoru bizonytalanságban töltik még egyre napjaikat. De a nagy kitörés óta még keservesebb a helyzetük. Rabság, szigoritott fegyelem jár ki nekik a megfeledkezésért, amiért a legfőbb hadvezetőség rendelkezésébe nem tudtak belenyugodni. Egy levelet küldtek be lapunkhoz *Komárommegyéből*, abban az egyik öreg baka egy kis képet fest a trebinjei állapotokról. A szüleit értesiti vigasztalan helyzetéről s az a refrénje a levélnek, hogy isten tudja, mikor kerülhet haza. Azon mód, ahogy kaptuk, itt közöljük ortografiai hibáival együtt a levél jó részét.

Kedves szüleim ne haragudjanak hogy oly régen nem irtam mert ahogy mink vagyunk azt maguk nem is gondolhatják minden nap a nagy lárma és lázadás van az ünnepeken nem is volt szabad a városban kimenni mert már az egyesek csak száz beli katonákkal volt tele. a Bileki szomszéd városból minden nap tizet tizenötöt hoztak még most is levan tartóztatva vagy ötven.

Tehát kedves szüleim nagyon sajnos ami sorsunk mert azt. sem tudjuk hogy mikor fogunk szabadulni dacára annak, hogy már az időnk letellett.

Igy hát kedves szüleim nemtudom, hogy mi fog velünk történni vagy megfog halni az egész egyér vagy egy az egészér vagy megfogunk szabadulni mert az nagyon sajnos hogy igy bánnak el a szegény magyar fiukkal nappal a tiszt urak mindig járnak a legénységet vizitálni ahol hármat vagy négyet látnak, azt rögtön széjel zavarják ha még igy lesz tovább, akkor a röktön itélet lesz kiadva. Most már más ujságot nem nem túdok kedves szüleim csak azt hogy szabadulni soha nem fogok mert az én időm soha nem fog letelni ép úgy mind a Bileki bajtársaimé akiket minden nap kisérgetnek a Trebinjei garnizion áresztben. És kedves szüleim még arra kérem magukat, hogy a Julisnak mongyák meg hogy csak menjen *férjhez*. hogyha haza mehettem volna rendes időbe akkor talán lett volna valami de ebben az esetben nem *tarthatok fönn senkit.*

— **Házasság.** *Haasz* Mór müszerész eljegyezte *Grün* Frida kisasszonyt Budapesten.

Weisz Viktor, a pesti magyar kereskedelmi bank tisztviselője eljegyezte *Wraizner* Arnold Albert magánzó leányát, Arankát.

Tegnap volt a lakodalma Nagy-Gájon *Elek* Ilonkának, Elek Albert jószágigazgató leányának, *Meyer May* Jean Andréval, aki Párisból jött magyar gazdaságot tanulni és azóta már magyar földbirtokossá lett.

Izrael Ede eljegyezte *Salz* Gizella kisasszonyt Budapesten.

— **Farsang.** A protestans-bál ma éjszaka zajlott le a Royal termeiben. A fényesség, a ragyogás, a siker hagyományos kisérője ez előkelő mulatságnak. A tradició az idei bál mellett is kitartott. Diszes toalettek adták meg az elite-mulatság tónusát, szinben és hangulatban egyaránt gyönyörü volt a bál, amely, szinte fölösleges följegyezni, vigasságban köszönti a napkeltét is.

A *Fővárosi Szegénygyermekkert Egylet* február 13-án jubiláris bált rendez a Vigadóban. *Auguszta* főhercegasszony mint védnőknő megigérte a vezetőségnek, hogy férjével *József Ágost* főherceggel meg fog jelenni a bálon. — Az *Erzsébetvárosi Demokrata Kör* január 23-án táncoal egybekötött fölolvasóestét rendez *Eötvös* Károly közreműködésével. Jegyek megnivó fölmutatása mellett a kör titkári hivatalában kaphatók. — A *Budai Szegény gyermekeket Fölruházó Egyesület* február 14-én tartja meg ezidei táncestéjét a budai Vigadóban. — A soroksári-uti községi elemiiskola termeiben február 6-án, szombaton hangversenynyel és mükedvelői előadással egybekötött táncmulatság lesz a soroksári-uti nép- és iskolakönyvtár javára. — A *Magyar Turista Egyesület* pénteki asztaltársasága február 1-én a *Saskörben* (Irányi-utca 17.) házi estét ad. — A *Szabadság*, budapesti munkásképző-egyesület január 24-én jelmezes bált rendez a *Protestáns Egyesületben*. — A *Budapesti Épitőiparosok Segélyegylete* január 23-án tartja meg farsangi táncestéjét a Terézvárosi Kaszinóban. — A *Budapesti Cipészmunkások Egyesülete* január 17-én bált rendez az Adria-szálóban.

— **A külföldi sajtó-szindikátus** január 4-én tartott bécsi gyülésén ujból tagul választotta dr. *Horovitz* János, *Greiml* Herman és *Szczepanszki* Alfréd eddigi tagokat. A külföldi sajtószövetségbe a mult évben ötvennyolc európai és amerikai lap lépett be.

— **Halálozás.** *Havas* Sándor kereskedelmi tanácsos, a Ferenc József-rend lovagja, a budapesti órásipartestület és betegsegélyző-pénztár iparhatósági biztosa, e hónap 18-án elhunyt. Temetése tegnap volt és *Jászay* Ignác titkár bucsuztatta meghatóan beszédben.

Dr. *Schnegon* Károlyné, született *Heinrich* Erzsébet január 14-én negyvenhároméves korában meghalt Budapesten.

Özvegy *Weisz* Ignácné, született *Stern* Antónia január 15-ikén hatvanötéves korában meghalt Kassán.

— **Ingyen-kenyér.** A Podmaniczky-utcai kenyérosztó boltban, csütörtökön, e hó 14-én 8540 adag kenyeret osztottak ki.

— **Japán tudósok Budapesten.** Dr. *Kinosszuke Juoye*, a japáni földmüvelés- és kereskedelemügyi minisztérium főmérnöke, a császári japáni birodalmi intézet geológusa és *Ringakuski Jaye Kisio* bányatanácsos, akik másfél év óta európai tanulmányuton vannak, ma délelőtt a m. kir. földtani intézet tanulmányozására Budapestre érkeztek. Megtekintették a geológiai muzeumot, ahol *Böckh* János miniszteri tanácsos, intézeti igazgató és *Liffa* Aurél geológus kalauzolták őket. A földrengést jelző készüléknél a szeizmografnál tanulmányoztak, ahol dr. *Ernszt* Kálmán, a földtani intézet vegyésze adta meg nekik a szükséges utmutatásokat.

— **Letartóztatott bankigazgató.** *Körner* Agoston bécsi pénz- és váltóüzlet-tulajdonosról, kinek letartóztatása élénk feltünést keltett a bécsi bank és tőzsdei körökben, — ujabban a következőket jelentik nekünk: *Körner*, aki immáron 30 év óta működik Bécsben, 200,000 forintnyi örökséggel kezdte meg üzletét. Általában szorgalmas és tisztességes embernek ismerték és letartóztatásáig rendkivül gazdag embernek tartották. Üzlete, mely eleinte igen nagy arányban működött jól jövedelmezett, de az utóbbi időkben elszaporodott bankok és szövetkezetek nagy és káros konkurrenciát csináltak neki. Üzletének forgalma mindjobban hanyatlott, és az utolsó időben ugyszólván pangott. Mindazonáltal senki sem sejtette, hogy a dusgazdagnak vélt *Körner* már jó ideje idegen pénzekből tartja fenn üzletét. Most azonban betelt a mérték és *Körner* kénytelen volt csődöt mondani. A könyvek átvizsgálásánál több gyanus körülmény merült már fel, de a letartóztatás tulajdonképpeni oka, hogy a bécsi főmérnöki hivatal egy előkelő tagja bejelentette, hogy 160.000 korona letétje eltünt. A nyomban meginditott vizsgálat kideritette, hogy ezenkivül még sokak letétje hiányzik. Eltüntek még a letétbe helyezett értékpapirok is, ugy, hogy az eddigelé megállapitott hiány meghaladja a félmillió koronát. Ujabb nyomozások még arra is engednek következtetni, hogy *Körner* váltóhamisitásokat is elkövetett. *Körner*nek felesége és három fia van, akik közül kettő az üzletben volt alkalmazva, egy pedig iró. Érdekes, hogy mind a négy *Körner* színésznőt bir feleségül, de ma már csak az egyik működik egy bécsi szinháznál. *Körner*t egyébként öreg korára való tekintettel ideiglenesen szabadon bocsátották.

— **Adomány vendéglősök és kávések javára.** Dr. *Szuly* Aladár a Brázay Kálmán budapesti nagykereskedő cég társtulajdonosa a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata által létesitendő Vendéglős és pincérmenhely alapja javára 2000 koronás alapitványt tett, mely *Glück* Frigyes nevét fogja viselni. Dr. Szuly 500 koronát küldött a budapesti kávésipartársulat segélyalapja javára is.

— **Egy család pusztulása.** *Kunián* községben, mint *Nagy-Becskerek*ről jelentik, borzasztó szerencsétlenség pusztitotta el *Velkovics* Milán földmivest és három gyermekét. Velkovics feleségével és három gyermekével szekéren *Nagy-Becskerek* felé tartott, hogy a görögkeleti ünnepeket apósánál töltse. Utközben Velkovics pipára gyujtott és az égő gyufát véletlenül a szekérben lévő szalmára dobta. Nehány pillanat mulva lángban állott az egész szekér. A lovak a tüztől megbokrosodva rohatak az országuton tova. Egy hirtelen hajlásnál Velkovics kicsett a kocsiból és holtan terült el a földön. Az asszony kétségbeesésében megragadta a gyeplőt, hogy megállitsa a lovakat. Ám ezek egy mértföldjelző kőnek rohantak, mire a kocsi felforduit és a benne ülőket az égő szalma alá temette. Az asszonynak, sulyos égési sebektől boritva, sikerült ugyan magát kiszabaditania, de már nem volt annyi ereje, hogy gyerekein segitsen. Egy órával később a vásárról hazatérő emberek az asszonyt eszméletlen állapotban találták meg. A három gyermek félig porrá égett. Velkovicsnét a kórházba szállitották és a kihallgatásnál azt állitotta, hogy a szerencsétlenséget férje vigyázatlansága okozta.

— **Egyházi zene.** A belvárosi főplébánia templomban holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor az ünnepi istentisztelet alatt *Schweitzer* D. miséje kerül előadásra.

— **Tüzoltók tisztelgése.** Az Országos Tüzoltó Szövetség ma gróf *Széchenyi* Viktor elnök vezetésével tisztelgett gróf *Tisza* István miniszterelnöknél és felajánlotta neki az augusztusi kongresszus diszelnökségét. A küldöttség ezután *József Ágost* főhercegnél tisztelgett és megköszönte, hogy elfogadta az egyesület védnökségét.

— **Tisztujitás a bérkocsisok ipartársulatánál.** A bérkocsis-ipartársulat tegnap este tartotta tisztujitással egybekötött rendes évi közgyülését. Az ipartársulat elnökévé *Medve* Jánost, alelnökévé *Richter* Ernőt választották meg.

— **Acetylen-robbanás.** *Szabadká*ról irják, hogy az ottani Polgári-szállodában levő acetylen-telep menydörgésszerü detonáció kiséretében felrobbant. A robbanás következtében a szállodában minden lámpa kialudt és az összes ablakok betörtek. A szálloda személyzete sulyos sérüléseket szenvedett.

— **Cipészek gyülése.** Az ipartestületben bátrálékos cipészek januar 18-án hétfőn este 7 órakor értekezletet tartanak a Rózsa-utca 32. sz. házban.

— **Zavargó szocialisták.** *Versecs*ről jelentik: Pár nap előtt a szociáldemokraták *Verseczen* engedelem és bejelentés nélkül üléseztek. A gyülést *Stilmunguss* rendőrkapitány feloszlatta és a gyülés egybehivóit péntekre idézte meg. A tárgyalást a városháza nagytermében tartották meg, hova a szociáldemokraták nagy tömegben vonultak be. A városháza környékét is öt-hatszáz ember lepte el és azt követelték *Szekeres* Zoltán rendőrfőkapitánytól, hogy álljon el a tárgyalástól. A zavargás csak akkor végződött, amidőn a főkapitány a katonaság megkeresésével fenyegetőzött. *Hatanovics*, *Jorgovics* és *Radovanov* szociáldemokrata vezetőket három-három napi elzárásra és pénzbüntetésre itélték. A szociáldemokrata tanok különösen a szerbek között hóditanak.

— **Vidéki hirek.** *Eszek*ről irják: A tőtok lakta *Antunovác* községben, Daruvár mellett, halva találták *Starck* Teréz jómódu özvegyet. Eddig ismeretlen tettesek ugy fojtották meg. A tett elkövetésével egy vásárjárót gyanusitanak. — *Paks*ról irják: Egy *Garai* János nevü lámpagyujtogatónak tegnap este 6 óratájban, amint az egyik lámpát meg akarta gyujtani s e végből a létrán felmászott, megtántorodott és hanyat esett le a magasból a kövezetre. A szerencsétlennek a feje annyira összetörött, hogy agyveleje a kövezetre locsant. — *Lovasberény*ben *Szili* János rálőtt Éva leányára, azután kiment a szőlőhegyi présházába és ott felakasztotta magát. Előzőleg összeveszett a leányával, mert olyan szivtelen volt iránta, hogy kizárta a szobából és az istállóban adott neki lakást. A leány még életben van.

— **A széntolvaj bünhődése.** Ma reggel a rákospalota-ujfalusi vasuti vágányok mellett egy férfi összeroncsolt holttestére akadtak. A rendőrség megállapitotta, hogy az illető *Haskó* József 21 éves napszámos, akit a vonat gázolt halálra. A holttest mellett több széndarab hevert. Ebből azt következtetik, hogy Haskó egy szenes-vonatra ugrott fel, hogy szenet lopjon, de lezuhant s a kerekek alá került, amelyek halálra gázolták.

— **Tolvajvilág.** *Ull* Ottóné varrónő Tüzoltó-utca 27/b szám alatt lévő lakását tolvajkulcsosal felnyitották s 120 korona készpénzt meg 2000 korona értékü ékszert ellopták. — *Rózsás* Károly ujságelárusító Visegrádi-utca 113. számu lakásából 400 korona készpénzt és 200 korona értékü ékszert vittek el álkulcsos betörők. — A rendőrség letartóztatta *Paczeka* József munkátlan asztalost, *Rintner* Román szerelőt és *Peatsovics* Dezső asztalosleganyt, akik temérdek lakásfosztást követtek el. — *Palkó* Erzsébet cselédleány a minap megszökött *Marmorstein* Ignác kereskedő szolgálatából s egy csomó ékszeren kivül ellopott két darab 6—6000 koronáról szóló váltót, amelyen *Schmel* Henrikné, *Schmel* Imre és *Szendeffy* Elemér az aláirók. — A rendőrség keresi Kis *Kovács* Mari cselédet, aki a gazdájától, *Weitzenfeld* Béla aranyművestől 400 korona készpénzt és fehérnemüt lopott. A leány valószinüleg Debrecen felé szökött.

— **Társasutazás a Riviérára.** A Központi Menetjegyiroda riviérai társasutazása iránt szokatlanul nagy az érdeklődés, ami egyrészt az olcsó részvételi dijnak és a Riviéra nagy vonzerejének, másrészt annak a kedvező körülménynek tulajdonitható, hogy a *nizzai karnevál* legérdekesebb napjai a programm keretében szerepelnek. A társaság februar 2-án indul Budapestről és *Velence*, *Milano*, *Génua* és *San-Remo* városokban is tartózkodva, februar 7-ére, a farsangi ünnepségek legmozgalmasabb napjára érkezik Nizzába, ahonnét később *Monacoba*, *Monte-Carloba*, *Beaulieuba* és *Cap-St.-Martinba* tesznek kirándulásokat. E társasutazásról részletes prospektus és minden egyéb felvilágositás dijtalanul kapható a *Központi Menetjegyirodaban* (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) Az utazást rendező iroda arra is figyelmezteti a jelentkezőket, hogy a hölgyek estélyöltözetet, az urak pedig frakk-öltönyt vigyenek magukkal, mert arra többször lesz szükségük.

— **Borbélyok a fürdőkben.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a fürdővállalatoknál működő borbélyok és fodrászok ezt a mesterséget csak iparigazolvány alapján és a vasárnapi munkaszünet korlátai között üzhetik.

— **Rendőri hirek.** A Kemnitzer-utca 25. számu házban levő asztalosmühelyben az éjszaka tüz volt, melyet a VI. kerületi tüzőrség oltott el. — *Bandorvics* István kovács bejelentette a rendőrségen, hogy 21 éves felesége, *Balogh* Erzsébet január 10-én eltávozott hazulról s azóta nyoma veszett. — *Tillinger* Irma 7 éves leányka január 13-án elment szülemek Dobutca 8. szám a atti lakásáról s azóta nem tért vissza. A rendőrség keresi az elütteket.

(x) **Eredménytelen fürdőzések** és különféle szerek sok csuz- és köszvényes beteget ejtettek kétségbe, de azok, kiknél az orvosok a Zoltán-féle kenőcs használatát ajánlották, teljesen meggyógyultak. Üvegje 2 korona. *Zoltán Béla* gyógyszertára. Budapest, V., Szabadság-tér.

(x) **Dr. Kovács képpasztája** három nap alatt minden kezet gyönyörüdé és fehérré varázsol. Egy tégely 1·20 K. Főraktár: Dr. Kovács gyógytára, Budapest, Gyár-utca 17.

(x) **Elismert tény**, hogy a *Kerpel-kézfinomitó* használatban a kezet 3 nap alatt bársonysimává és hófehérré teszi. Üvegje 90 fillér. 4 üveget franko küld: *Kerpel-gyógytár*. Budapest, Lipót-körut 28. sz.

Az utcalopásról.

A tanács intézkedett, hogy ezután ne lophassanak utcát és házat.

Az utca, melyben én lakom,
Egy kedves, csöndes utca;
Reá nevet az ablakom,
Főleg, ha nincs becsukva.

Az utcát nézem délelőtt,
Délután nézem szinte;
Lesem szép vizavim a **nőt,**
Hogy vajjon kitekint-e?

S ha az ablaknál megjelen,
Mint egy tündéri álom,
Nem lopták el az éjjelen;
Boldogan konstatálom.

Nem lopták el a kis lakot,
— A vizavim lakását —
Rajta a hat kis ablakot
S az utca burkolását.

A házat, melyben én lakom,
Szintén a helyén hagyták;
Csodálkoztam is, mondhatom:
Mert csoda ez manapság.

Azaz, hogy máig volt csak ez
A csodáknak csodája:
A házlopásnak vége lesz,
A bölcs Tanácsnak hála!

Ezután már nyugton alhatom:
Az utcámra vigyáznak,
S ha kinézek az ablakon,
Nem lelem, bizton mondhatom,
Csak hült helyét a háznak!

—n.

FŐVÁROS

(*) **Tüzbiztossági vizsgálat a Nemzeti Szinházban.** A szinházak tüzbiztosságát vizsgáló-bizottság ma délután 4 órakor kezdte meg hivatalos működését és elsősorban a Nemzeti Szinházat vizsgálta meg. A helyszini szemlén megjelentek: *Almády* Géza bizottsági elnök, *Horváth* János, *Eckermann* Ede, *Quittner* Zsigmond, *Steinhardt* Antal, *Szabó* József és *Wellisch* Alfréd törvényhatósági tagok a vizsgáló-bizottság tagjai, azonfelül: *Kovács* Károly, *Eberling* Antal városi főmérnökök, *Volténvi* Károly kerületi mérnök és *Hamvai* Károly VIII. kerületi előljáró. A tüzoltó-testület részéről megjelent: *Scerbovszky* Szaniszló főparancsnok és *Janicsek* Andor tüzfelügyelő. A székesfővárosi rendőrséget *Saly* Dezső rendőrtanácsos és *Boda* Dezső kerületi kapitány képviselték.

Pontban négy órakor a Nemzeti Szinház udvarán gyült egybe a vegyes bizottság, ahol őkat *Somló* Sándor igazgató és *Keller* Béla müszaki tanácsos fogadta. A bizottság a gazdasági hivatalba ment és itt *Eberling* főmérnök ismertette a Nemzeti Szinház alaprajzát. Ezután a bizottság a helyszini szemlénez fogott és elsősorban az ominozus földszinti bejárót szemlélte meg. Itt elsősorban a ruhatárnak sokszor hangoztatott, szerencsétlen elhelyezése keltette fel a figyelmet és a bizottság tagjai egyáltalában kifogásolták azt. Az előcsarnok után a nézőtér került sorra és itt *Keller* müszaki tanácsos jelentette, hogy 381 földszinti ülőhely van és 18 páholy 4—4 személy részére; összesen tehát 453 néző számára van hely. A nézőtérről 2 lejáró vezet ki az előcsarnokba és 2 oldalajtó. Van még azonfelül 2 vészkijáró is a szinpad mellett, de ezek rendkivül keskenyek és ahhoz, hogy az udvarba jusson a közönség, több lépcsőn kell felmenni, ami veszély esetén könnyen végzetes szerencsétlenséget okozhat. *Almády* elnök itt még azt is kifogásolta, hogy a falakon egyáltalán nincsen kitüntetve, hogy itt vannak a vészkijárók. *Szabó* bizottsági tag még egy léposő alkalmazását tarja szükségesnek. A szük folyosókat is sokan kifogásolták. Innen a szinpad mellett levő diszletraktárt vizsgálták meg, amely fölött a szinházi ruhatár van elhelyezve. A szinpadon át egy szük csigalépcsőn a zsinórpadlásra ment a bizottság, majd pedig az ugynevezett csillárpadlásra, mely az előirásnak megfelelően asbesttakaróval van ellátva, hogy egy esetleges tetőtüz tovaterjedését meggátolja. Itt is hosszabb eszmecsere volt a bizottsági tagok közt és egyesek azt tanácsolták, hogy a padlás fagerendázatát is alkalmatos volna asbesttel bevonni. Visszatérve a szinpadra, kifogás esett a miatt is, hogy a szinfalak közötti világosságot szolgáló villamlámpák vezetékei a deszkapadlón huzódnak és tekintettel a folytonos járáskelésre könnyen megeshetik, hogy azáltal, hogy ha valaki a földön levő vezetékre lép, rövid zárlat támad, ami által már nem egy tüzkatasztrófa keletkezett. A szinpadról a földszinti és emeleti páholyokhoz vezető folyosókra vonultak és itt főleg az ellen volt panasz, hogy a páholyajtók kifelé nyilnak, ami tekintettel arra, hogy a folyosók rendkivül keskenyek, egy-egy ilyen ajtó teljesen elzárja az utat, tömeges menekülés esetén gátlólag hatna. Az elsőemeleti páholyfolyosók bajon egyesek ugy gondolnak segiteni, hogy a középső

fal áttöressék és azon át egy uj kijáró létesittessék mely a tágas cukrászdába vezet ahonnan jobbról is balról 's kényelmes kijárók vezetnek le a földszinti előcsarnokba. A bizottság ezután még a többi emeletet szemlélte meg tüzetesen, A bizottság tagjainak, de különösen Almády tanácsnoknak a gondossága a legaprólékosabb dolgokra is kiterjedt és a helyszini szemlének előreláthatólag üdvös következései lesznek. A helyszini szemle befejezése után a bizottság megbeszélte a tapasztaltakat és legközelebbi ülésében már be is számol a tanácsnak. Egyben beterjeszti a szinház tüzbiztonságára vonatkozó követeléseit.

(*) **Védekezés az utcalopás ellen.** Mikor körülbelül egy évvel ezelőtt ellopták a Rottenbiller-utcát, a tanács gondolkozóba esett, miként lehetne megakadályozni jövőre az e fajta tolvajlásokat. Időközben elloptak még egy-két utcát, házat, szobrot, de a tanács csak gondolkozott tovább. Most végre egyévi gondolkozás után megtalálták a védekezés biztos módját. Ezentul a közterületeken tervezett munkálatokra a kerületi elöljáróságok igazolókat adnak ki, melyet a munkavezető köteles felmutatni a rendőrség közegének, mert különben a munka folytatását megtiltják. Kivételt a közuti, helyiérdekü és egyéb vasutak, a vizmü-igazgatóság, a főkertész, légszesz- és villamvilágitás berendezésével foglalkozó társulatok, valamint a posta- és távirda-igazgatóság által végrehajtandó munkák képeznek, amelyeknél ezek maguk adnak ki ilyen érvényes igazolást. Ezekre nézve is kötelező azonban a munkának a kerületi elöljáróságnál való előzetes bejelentése.

SZINHÁZ, ZENE

** **A Rabszolgák.** *Palágyi* Lajos nagy siker aratott drámája: a *Rabszolgák*, január 18-ikán, hétfőn ismét szinre kerül az Operában. A darabot a Nemzeti Szinház és az Opera egyesült személyzete fogja játszani ifj. *Ábrányi* Emil zenéjének a kiséretével. Az előadás iránt, amelyet mérsékelt helyárak mellett tartanak meg, már most is nagy az érdeklődés. A szinmü legközelebb a vidéken is megkezdi a hóditó körutját. Több szintársulat igazgatója megszerezte a darabot. A vidéken nagy érdeklődéssel várják a nagybecsü müt előadását amely nemes tartalmánál fogva rövid idő alatt beférkőzik az egész müvelt magyar közönség szivébe.

** **Népszinház.** Leslie Stuart nagy angol operettjének az *Ezüstpapucs*nak sorozatos előadásait a jövő héten is csak egyetlen este, csütörtökön szakitja meg a *Vándorlegény* előadása, hogy e napon, melyen délután az első ifjusági előadás is megtartatik, a személyzet az *Ezüstpapucs* nehéz táncainak s operaszerü karénekeinek előadásában egynapi pihenőhöz jusson. A hét többi estéin azonban az angoloknak ma is népszerü operettje, az *Ezüstpapucs* van müsoron a bemutató előadás szereposztásával. *Küry* Klára játszsza a Venus lakóját Stellát, amely a fényes nevü müvésznőnek ritka nagy sikert biztositott. A jövő hét csütörtökjén a Népszinház is megkezdi az ifjusági előadásokat, amelyek során leszállitott helyárak mellett a Népszinház müsorának legkiválóbb darabjait fogják a tanulóifjuság számára előadni. Az első délután 21-én lesz ½3 órakor. *Blaha* Lujza vendégfelléptével *Csepreghy* Ferenc *Piros bugyellárisa* kerül szinre, melyben ezuttal 142-edszer játszsza el Török birónė fényes szerepét Blaháné, ki a jövő héten ezenkkivül még vasárnap délután lép fel *Verő* György három apró népszinmüvében a *Menyecskék*ben. Csütörtökön este a *Vándorlegény* kerül szinre a női főszerepben *Komlósy* Emmával és a cimszerepben *Kovács* Mihálylyal.

** **Királyszinház.** *A fecskék, Konti* József és *Pásztor* Árpád uj operettje szerdán, január 20-ikán kerül szinre először a Királyszinházban a következő szereposztással:

A spanyol király — *Thury* Elemér, Roger vicomte — *Vécsey* Géza, Danubis — *Papp* Miska, Luison és Amália, a *Fecskefészek* növendékei — *Fedák* Sári és *Szamosi* Elza, Rotter, pedellus — *Ferenczy* Károly Udvarmester — *Gabányi* László, Háznagy — *Csek* Iván, Jaroszlavina — *Margay* Anna Testőrtisztek — *Thorma* Zsiga és *Oláh* Gyula Fejedelemasszony — *Erdei* Berta Jegyző — *Szomory* Miklós. Az operett első fölvonása a st.-cyri *Fecskefészek* leánynevelő-intézetben, második fölvonása Roger vicomte kastélya előtt, harmadik fölvonása a madridi királyi palotában történik.

A bemutatót megelőző napon a Királyszinház nem tart előadást. Este fél nyolc órakor *A fecskék* főpróbáját tartják meg a sajtó képviselői és meghivott vendégek előtt.

** **Jótékonycélu hangverseny.** Február 9-ikén a Royal-szállóban nagyszabásu hangverseny lesz a képzőmüvészek nyugdij- és segitő-alapja javára. Eddig megigérték közremüködésüket *Róna* Józsefné, *Lotz* Kornélia, *Hubay* Jenő és *Popper* Dávid.

** **A Lipótvárosi Kaszinó hangversenye.** A Lipótvárosi Kaszinó legközelebbi müveszestéjét január 23-ikán rendezi. A hangversenyben közremüködnek: dr. *Krauss* Félix és neje, *Osborne* Adrienne, a hires német müvészpár és *Popper* Dávid.

** **Nemzeti Szinház.** A *Nemzeti Szinház*ban holnap, vasárnap délután *Császár* Imre betegsége miatt az *Ujabb veszedelem* helyett a *Vasgyáros* kerül szinre. — *Csillag* Teréz a Nemzeti Szinház ujólag szerződött müvésznője pénteken lép fel először a *Váljunk el* Cyprienne szerepében. — *Barrie* tegnap bemutatott fantasztikus szinmüvét, az *Egyenlőséget* a jövő héten négy estére tüzte ki az igazgatóság.

** **Egy kis garnizónból.** A *Bilse* hadnagy szenzációs regénye szinpadra kerül. *Feld* Aurél, akinek már jelentős sikerei voltak a darabirás terén, katonai életképpé dramatizálja az *Egy kis garnizónból* cimü regényt. A regény alakjai, a német garnizónban lejátszódó akció hüen kerülnek a szinpadra, tetézve természetesen azzal az érdekességgel, amit a drámai forma ad. Az ujdonság legközelebb kerül szinre egyik fővárosi szinházban.

** **Vigszinház.** Holnap, vasárnap két előadás lesz; mindkettőben *Molnár* Ferenc nagysikerü bohózata, a *Józsi* kerül szinre. Hétfőn ismét a *Józsit* adják. Kedden lesz a *Lulu* bemutatója. A première után minden este a *Lulut* adják, jövő vasárnap délután pedig a *Józsi* kerül szinre.

** **Kohn érsek drámában.** *Fischer* Ottó találta alkalmas drámatárgynak azokat a viszonyokat, amelyek *Kohn* érsek régiméje alatt *Olmütz*ben létrejöttek, s a *Waldherrschaft* a bécsi *Raimund*-szinházban nagy sikert aratott. Mint most jelentik, a cenzura hatósága *Brünn*ben hozott határozatával megengedte, hogy a darabot Morvaország területén előadják. A napokban szinre kerül már az *olmützi* városi szinházban s hir szerint az olmützi nép amely előtt nagyon gyülöletes az érsek, az előadás alatt nagy tüntetésre készül.

** **Zeneestély.** *Debreczen*ből irják: Három ifju müvész fényesen sikerült zeneestélyt rendezett a napokban Debrecenben. Az estély közremüködői *Térey* Emma, *Alexander* Erzsi és *Anisz* Aladár voltak. Térey Emma zongoramüvésznő Chopin G-moll balladát át nagy technikai bravurral adta elő és valamennyi számával kiérdemelte a köztetszést. Mély hatást keltett Alexander Erzsike szép érces hangja a Caro mio cimü ánitatteljes olasz dalt igazi templomi ihlettel énekelte és lelkes tapsokat aratott. A közönség elragadtatással és igazi élvezettel hallgatta Anisz Aladárt, a kitünő fiatal hegedümüvészt, aki *Sarasate* Carmen-ábrándjában káprázatos technikáját mutatta be. Grieg szonátájában poétikus lágy tónusával és nemes felfogásával hatott. A közönség főleg a müvész Kantilénajában gyönyörködött és tetszésének zajosan adott kifejezést.

** **Szinésznövendékek vizsgája.** *Rákosi* Szidi növendékei ma délután vizsgálati előadást tartottak az Uránia szinház szinpadán. A *Kisasszony Feleségem* cimü operettet játszották igen eleven és összevágó előadásban. A cimszerepben kedves volt *Zsigmond* Anna, aki az első felvonásban szép, csengő hangon énekelte a kedves Lecocq-ariákat, mig a második felvonasban *Bónis* Malvin szeretetreméltó Marjolinja tetszett. *Oláh* Gyula és *Gózon* Gyula szépen énekelt.

** **Hangversenyek.** *Rosenthal* Mór zongoramüvész a jövő vasárnap, január 24-ikén tartja hangversenyét a Royalban a következő müsorral: *Beethoven* Sonata e-dur op 109., *Chopin* Sonata b-moll op. 89., Berceuse-keringő mint tanulmány *Rosenthal*tól, *Schubert* 2. momens musicaux, *Poldini* Humoresa ¾ ütemben, *Henselt* Nocturnes, *Rosenthal* Változatok sajat théma felett. Papillons, Bécsi Carneval, *Strauss* motivumok felett. — *Marteau* Henri párisi hegedümüvész, ki a legutóbbi filharmóniai hangversenyen nagy sikert aratott, pénteken, január 29-ikén a Royalban rendezi első budapesti önálló hangversenyét, amelyen *Biró* Lili operaénekesnő is közremüködik. — *Landi* Camilla hangversenye február 5-ikén lesz. Landi estélyén közremüködik *Kőszeghy* Sándor hegedümüvész is. — *Rosenthal, Marteau* és *Landi* hangversenyeit *Méry* Béla rendezi. — A *Hubay-Popper-Kemény-Szerémi*-féle vonósnégyes társulat január 25-én tartja ebben a szezonban negyedik kamaraestéjét a Royal-szállóban. Az est kiváló érdekessége lesz *Alexander* Erzsi kisasszonynak, dr. *Alexander* Bernát egyetemi tanár leányának föllépte, aki egy dalsorozatot fog előadni. Jegyek a *Harmonia* zenemükereskedésében kaphatók. — Január 17-én délután ötödfél órakor lesz a *Grünfeld-Sopronyi-Berkovics-Bürger* vonósnégyesnek ebben a szezonban hatodik hangversenye a Royal-szállóban. Közremüködnek *Szamosi* Elza és *Székely* Arnold is. — A hetedik filharmóniai hangverseny január 27-én lesz *Kerner* István karnagy vezetése alatt. A hangversenyen föllép *Sistermanns* Antal wiesbadeni énekes. Jegyek *Méry* Bélánál (Andrássy-ut 12. sz. alatt) kaphatók. — A *Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete* február 7-én délután negyedtél órakor jótékonycélu hangversenyt ad a Vigadóban. Közremüködnek: Jászai Mari, Hegyesi Mari, Hegyi Aranka, aki Kóczé Antal cigányprimás kiséretemellett Dankó-nótákat énekel, Csillag Teréz, Somlóné Vadnai Vilma Császár Imre, Tapolczai Dezső, Ráthonyi Ákos, Nyárai Antal és Polónyi Elemér. Jegyek az egyesület irodájában (Andrássy-ut 18. sz.) kaphatók.

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zenemükereskedésében, Budapest, Károly-körut 26. Kedvelt dalok, kuplék és keringők: *Joup-la Catarina* magyar szöveggel a Sherry cimü operettből 1.80 K., Sherry-walzer 2.40 K. Youp-la marsch 1.80 K. A *Makrancos hölgyek* cimü operettekből: Potpouri 3.— K. Glühwurmchen *Jánosbogár* Idyll zongorára vagy énekhangra 2.16 K., Lincke Es war einmal zongorára vagy énekhangra 2.16 K., Indra album 3.60 K., Die Meistersinger von Berlin 2.40 K., Venus steig hernieder 2.16 K., Luna-walzer 2.40 K., Fütty kupié a Tavaszból 1.80 K., Aletter, Légyott Intermezzo 1.80 K. Teljes operák és operettek szöveggel: Gounod, Faust 14.40 K., Verdi, Aida 14.40 K., Bizet, Carmen 10.40 K., Poldini, A csavargó és a királyleány 5.40 K. *Madame Sherry* a Magyar Szinház kitünő ujdonsága 12 K. Lincke Lysistrata (Makrancos hölgyek) 12 K. Szöveg nélkül: Puccini, Tosca diszes kötésben 9.60 K. Mascagni, Parasztbecsület 6 K. Goldmark, Sába királynője 7.20 K. Strauss, A tavasz 6 K. Fledermaus 5.40 K. Eysler, Bruder Staubinger (Vándorlegény) 6 K., Madame Sherry 7.20 K. *Ezüst papucs* A Népszinház ujdonsága 4.80 K., A drótostót 6 K. 101 magyar népdal cigányos modorban zongorára 3 K., hegedüre 3 K., cimbalomra 4 K. Kuruc dalok legujabb gyüjteménye *Huber* Sándor átiratában 6 K. Nagy raktár antikvár zenemüvekből is. Könyv- és zenemüjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küld.

Nyilttér.

VÉRGYÓGYITÁS **HOMEPATIA.**

Ezen uj, eredeti gyógymód rendkivül jó sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, sziv-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmak, sulyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhüdés és elmezavar ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és egyedüli képviselőjének,

Dr. Kovács J. egyet. orvostudor (Homoepatia rendelőintézetecse van)

Budapest, V., Váci-körut 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Bérmentett levélre válaszol. — Betegeket intézetén kivül is kezel. Nőknek betegeknek legbiztosabb gyógymód.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyitóintézete

elmülttek és gyermekek számára. **Abbaziában,**

közvetlen a tengerparton, saját csobadrfürdővel. Családoknak, a lábadozó ifjuságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. Gyermekek 6 éven felül kiséret nélkül is felvétetnek.

A cs. k. szab. osztr. Phönix biztositó társaság és a cs. k. szab. osztr. Phönix életbiztositó társaság mély fájdalommal jelentik magyarországi vezérképviselőségek vezetőjének

Freund Dezső urnak

folyó évi január 15-én, rövid, de sulyos szenvedés után történt elhunytát.

Tagtársaink igazgató tanácsa és igazgatói az elhunytban egyik legkiválóbb munkatársukat veszitették el, aki hosszu éveken át kifejtett eredményedus müködésével elenyészhetetlen érdemeket szerzett intézeteink felvirágoztatása körül. Kiváló tulajdonságai, szeplőtlen jelleme és ernyedetlen buzgalma, melylyel a rábizott érdekeket mindenha ápolta, örök emléket és kegyeletet biztositanak neki társaságaink körében, melyeknek lankadatlan munkásságát szentelte.

A megboldogultnak hült tetemei e hó 18-án, hétfőn délután 3 órakor fognak az uj izr. temető halottas házából örök nyugalomra tétetni.

Budapest, 1904. január 16.

Dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter a Hivatalos Közlöny jan. 15-iki havában 4589/1903. sz. a. kelt rendeletével a

Magyar Tanügy

cimü hetilapot, mely dr. Lázár Béla szerkesztésében a szintestüleletnek erkölcsi támogatásával jelenik meg, az ország összes tanintézetének megrendelésre ajánlotta.

Előfizetési ára 8 korona. Kiadóhivatal: Kerepesi-ut 54. szám.

Nyilatkozat.

Hetek óta cégünk hirnevének ártó, bosszuból eredő rágalmak szórattak szerte, eleinte névemlités nélkül, később azonban cégünkre való célzattal.

Midőn kijelentjük, hogy bárkinek igazolt követelését készpénzben azonnal kiegyenlitjük, megjegyezzük miszerint Dán Testvérek udvari szücsök ellen a bünvádi eljárást ebből kifolyólag ügyvédünk által megindittatuk és a jövőben is a törvény oltalmát veszszük igénybe rosszhiszemü hirterjesztők ellen.

PICK TESTVÉREK, férfiszabók.

HIRDETMÉNY.

A Pesti Chevra Kadisa tagfelvételi bizottsága a jelentkezők nagy számára való tekintettel **még folyó évi január hó 17-én és 18-án d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig folytatja müködését. Hétfőn, 18-án** este 6 órakor azonban a tagfelvételek a szokásos záróünnepélylyel **föltétlenül befejezést nyernek.**

Budapesten, 1904. január havában.

A Pesti Chevra Kadisa elöljárósága.

(Az e rovat alatt közlöttekért sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Uj Idők.** *Herczeg* Ferenc *A honszerző* cimü uj regénye folyik most az *Uj Idők*ben. Cikkeket, elbeszélést irtak a számba: Kozma Andor, Morvay Zoltán, Győry Ilona, Grazia Deledda, Varságh János, Szomar

házy István, Szamadó János, Lucián és mások. A szám szövege telette érdekes és változatos, a hét eseményeiről egész sor kép számol be, amelyek bemutatják Palágyi Lajos a *Kabaszolgák* és Molnár Ferenc *Józsi* cimü darabjának egy-egy jelenetét. Aki a lappal meg akar ismerkedni, forduljon mutatványszámért a kiadóhivatalba (Andrássy-ut 10. szám), ahol a lapra negyedévi 4 koronával elő lehet fizetni.

○ **Csergő Hugó versei.** Hangjukban, tónusukban és színeikben megkapóan kedvesek, az érző szívben rezonálóak *Csergő* Hugó versei. A jeles fiatal költő kötetbe gyűjti össze poémáit, amelyeket gyönyörűséggel olvastunk legelőkelőbb hetilapjainkban. A kötet ára 2 korona. Előfizetni a szerző címén (VI. Andrássy-ut 27.) lehet.

○ **Szikra.** Szomory Dezsőnek egy pompás novelláját közli a *Szikra* legujabb száma, amely csak ugy, mint az eddigi számok, eleven, tarka, izléses és szép. Képeit Bér Dezső, Márk Lajos, Keményffy Jenő, Feiks Jenő, Kubinyi Sándor, Vesztróczy Manó és Kürthy György rajzolták, a szövegrészben pedig egész sereg ötletes szikrát találunk és verset, humoreszket, szatirát Lovik Károlytól, Pásztor Árpádtól és a pompás ujság szerkesztőjétől. Az Ex-librisek sorában most Széll Kálmán jelent meg.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Hamis jogcimen.** Százakra megy a panaszosok száma, akiket hamis jogcimen könyv előfizetésre birtak rá egy bécsi cég ügynökei. A jóhiszemü közönségnél azzal kopogtattak, hogy a *Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete* és a *Budapesti Ujságirók Egyesülete* számára kérnek pártfogást. Mikor a sajtóegyesületek kinyilatkoztatták, hogy ehhez a kolportázsüzlethez semmi közük sincs, többek közt a Franklin-Társulat igazgatóját *Benkő* Gyulát is figyelmeztették, hogy báró *Splényi* Árpád és *Türkl* Jenő mint egy bécsi könyvkereskedő-cég utazói a *Képes Remekirók*at terjesztették, mindenütt ujságiróknak adják ki magukat s a megrendelőket azzal ámitják, hogy a vállalatba husz százalék a *Hirlapirók Nyugdijintézetét* és a *Budapesti Ujságirók Egyesületét* illeti. Benkő a levelet elküldötte dr. Fekete Ignácnak, a nyugdijintézet titkárának, aki egy óvásban tiltakozott az ellen, hogy báró Splényi és Türkl a nyugdijintézetet üzleti körutjukban cégérül fölhasználják. E nyilatkozat után báró Splényi provokáltatta dr. Fekete Ignácot, de a becsületbiróság kimondotta, hogy mivel tisztán üzleti ügyről van szó, Fekete nem tartozik verekedni. Báró Splényi most Benkő ellen fordult, akit szintén provokáltatott. Benkő is becsületbiróság elé vitte az ügyet, mely ugyanugy döntött, mint az első esetben. Erre báró Splényi egy nyilatkozatban megtámadta Benkőt, akinek a szemére vetette, hogy a lovagias elégtételadás elől kitért. Benkő Gyula ezért a támadásért az esküdtbiróságnál keresett elégtételt. A törvényszék mára tüzte ki ebben az ügyben a tárgyalást, melyre mintegy negyven tanut idézett meg. Báró Splényi még az esküdtszék megalakulása előtt kijelentette, hogy kényszerhelyzetben volt, mikor az inkriminált nyilatkozatot közzé tette. Beismerte, hogy hirlapirói minőségben gyüjtött megrendelést, bár csupán szivességből jutott hozzá egy kőnyomatos igazolványához s ő maga hirlapiró sohasem volt. A biróság előtt tett nyilatkozatát Splényi igy fejezte be:

Mivel a főmagánvádló, *Benkő* Gyula ur képviselője mindama bizonyitékokat megszerezte, amelyek szerint *én magamat hirlapirónak adtam ki*, nem marad más hátra, mint hogy az eljárásomat őszintén beismerve, az inkriminált cikket ünnepélyesen visszavonjam és Benkő Gyula igazgató urtól bocsánatot kérjek.

E nyilatkozat alapján Benkő Gyula visszavonta a panaszát, mire a törvényszék az eljárást megszüntette.

§§ **Elhuzódó örökség.** Rég huzódó örökösödési pörben hozott most itéletet a Kuria. *Wohl* Herman losonczi szeszgyáros és földbirtokos 1899-ben meghalt. Végrendeletében több millióra rugó vagyonának általános örököséül unokaöcscsét, dr. *Wohl* Aladárt nevezte meg. Ezt a végrendeletet az oldalági rokonok közül többen pörrel támadták meg. A pörök közül kettő a felperesek elutasitásával már régebben befejezést nyert. Csak egy pör maradt még hátra, melyet *Rothmann* Hermanné, az elhalt szeszgyáros egyik unokahuga inditott. A balassagyarmati törvényszék felperest keresetével elutasitotta. Ezt az itéletet utóbb a budapesti itélőtábla és most *Istvánffy* József biró előadásában a kir. Kuria is helybenhagyta. A sokat bányatott hagyatéki ügy ezzel végleges befejezést nyert, az általános örökös mihamar kezéhez kapta a hagyatékot, és a hagyományok is, köztük a Petőfi-társaság, Losoncz városa és több közcélu intézmény hozzájuthatnak a nekik szánt hagyományokhoz.

§§ **Az elcsapott inas.** *Szekszárdról* irják: A szekszárdi törvényszék e hónap 14-én ült törvényt *Kéri József* grófi inas ügyében, aki gróf *Benyovszky* Rudolf tolnamegyei alsótengeliczi nagybirtokos szolgálatában állott. A gróf elbocsátotta szolgálatából az inast, mert lopáson érte. Nemsokára azután az elcsapott inas visszatért Tengeliczre s belopózott a kastélyba, ahol a gróf ágya alá bujt el. A gróf lefekvés előtt észrevette az elbujt inast, lármát csapott s mire a cselédség előjött, Kéri mezitláb éjjel Paksra szökött, hol a csendőrök a vasuti állomáson elfogták. A törvényszék a merénylő inast *egyévi börtönre* itélte.

TÁVIRATOK

Osztrák delegáció.

Bécs, január 16.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága megkezdte a *költségelőirányzatának* tárgyalását. *Popovski* előadó bevezetése után dr. *Sylvester* kijelenti, hogy már a mult évben közölt okokból az uj ágyuk költségkövetelése ellen fog szavazni. A katonai főreáliskola létesitése költségeinek megszavazása ellen fog szavazni, létesitsék azt akár *Kőszegen*, akár *Vasváron*. Tiltakozik a költségvetés eme tétele ellen, mert az expozé szerint eleget tesznek a magyar kormány egyik óhajának. Szóló azt az utat, amelyre a titkos rendelet lép, aggályosnak tartja. Ha helyes a hadügyminiszter ama nézete, hogy a katonaság egyéni kiképzésének fejlődésével szükséges a katonák anyanyelvének ismerése is, akkor az ezrednyelv lesz minden és a vezényleti és szolgálati nyelv tartalom nélküli elv.

Dr. *Schusterschitz*: Bizik az ágyuk anyaga tekintetében e szakférfiakban. Ne ijeszsze meg a hadügyminisztert az acélgyárosok lármája. Kéri végül a hadügyminisztert, hogy szigoruan őrködjék a felett, hogy rendelete a hadseregnek husává és vérévé váljék. — Dr. *Stransky* delegátus rossz gazdasági viszonyokra a tárgyalt tétel ellen szavaz. Inditványozza, hogy a bizottság az egyik magánkérdésében a döntést mintegy 14 napra halaszsza el, hogy közben bizottságot lehessen egybehivni, melybe ugy a fegyvergyár, mint a bányatársulatok két-két delegátust küldjenek és ezek ismét harmadik szakképzett és tapasztalt, valamint a kérdésben nem érdekelt személyiséget vonjanak be tagul a bizottságba.

Még többen szólnak az ágyu-kérdéshez, aztán lovag *Krobatin* adja meg a kért felvilágositásokat. Fejtegetéseit titkos természetüeknek nyilvánitják. Ezek után *Krobatin* vezérőrnagy ráér a tegnapi reggeli lapoknak a delegátusoknak az arzenálban tett látogatása hirére és kijelenti, hogy abban lapidáris rövidséggel az áll, hogy 1903-ban a Skoda-müvek egy acélcsövét egy Brusans-gránát fölrobbantotta. Ez könnyen hibás következtetésekre vezethetne, miért is megmagyarázza ezt a dolgot.

A szerb király leszavazása.

Belgrád, január 16. A szkupstina nagy többséggel elvetette a kormány előterjesztését, amelyben kétszázezer dinár hitelt kér a topolai jubileum és a Szerbia felszabadulása emlékünnepélyének költségeire. Ugyanebből az összegből a kormány szobrot akart emelni Kara Gyorgyénak.

Az angol liberálisok győzelme.

London, január 16. A konzervativ *Harry Bullard* halálával szükségessé vált norvichi alsóházi pótválasztáson *Tillect* liberálist választották meg 8576 szavazattal *Wild* konzervativ ellen, akire 6756 szavazat esett. *Robert* a munkások jelöltje, 2400 szavazatot kapott.

Plehve betegsége.

Pétervár, január 16. Egy berlini lap ama hire, hogy *Plehve* belügyminiszter beteges és szándéka hosszabb szabadságot kérni, az orosz távirati ügynökség hire szerint avval a hozzáfüzött megjegyzéssel együtt, hogy a miniszter szabadságolása csak átmenet volna teljes visszavonulásához, nem felel meg a valóságnak, mert Plehve miniszter teljesen egészséges.

Nobis nominavit.

Róma, január 16. Árról biztositanak, hogy a *Nobis nominavit* kérdését ugy oldották meg, hogy a Vatikán és a francia kormány között egyezség jött létre, amely szerint a következőkben a nobis szó elesik. A legközelebbi konzisztóriumon, amelynek ideje még nincs meghatározva, a pápa hir szerint több francia püspöki székre cimzetes püspököt nevez ki.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, január 16. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott 8000 mm. zimonyi 76 kg. 8.— K. három hónapra Bécsből; kisebb tételekben 76 kg. 7.80 K. Ipolyságról, 77 kg. 7.60 K. Érsekujvárról. *Rozs* öt fillérrel olcsóbb; 76 kg. 6.27 K. Abonyból, pestmegyei 6·85—6.90 K. Bécsből, alsó-ausztriai 6.75 K. Gänserndorfból, *árpa* ára tartott, *tengeri* 5.45—5.55, magyar *zab* 5·70—6·30, válogatott 6·55 K. *Liszt* lanyha, *korpa* irányzata kedvező.

New-York, január 16. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 13.80 (13.80). Jan.-ra 13.52 (13.51). Áprilisra 13.80 (13.80). New-Orleansban helyben 13 9/16 (13 9/16). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 9.10 (9.10). Stand white Philadelphiában 9.05 (9.05). Raffined in Cases 11.80 (11.80). Credit Balances at Oil City 1.85 (1.85). — *Zsir:* Western steam 7.25 (7.20). Rohe és Brothers 7.20 (7.10). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Januárra 55 1/8 (54 3/4.) — Márc.-ra —.— (—.—). — Májusra 54 1/8 (54 3/4). — *Buza* irányzata szilárd. — Piros őszi helyben 95 1/2 (95.—). — Jan.-ra —.— (—.—). — Márc.-ra —.— (—.—) — Májusra 91 1/8 (91.—). — Juliusra —.— (—.—). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1 1/4 (1 1/4). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 7 15/16 (7 3/4). — Jan.-ra 7.15 (7.05). Áprilisra 7.60 (7.40). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.85 (3.80). *Cukor:* 2 7/8—.— (2 7/8—.—). *Ón:* 28.25—28.37 (28.25—28.50). *Réz:* 12.75—13.— (12.75—13.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, január 16. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. Jan.-ra —.— (—.—). Máj.-ra 87 5/8 (87 5/8). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Januárra 45 1/4 (44 7/8). — *Zsir:* Januárra 6.72 (6.75.) Májusra 6.95 (7.—). — *Szalonna* short clear 6.68 (6.68). — *Sertéshus:* Májusra 14.15 (14.12). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Apród-dal.

(*Mutató a szerző közelebb megjelenő kötetéből.*)

Királynőm vagy s én apródod vagyok.
Parancsolod: és dalra fakadok
Megénekelni újra s újra téged . . .
Hát persze bús és mindig bús az ének.
Dalom jutalma szived soh'se' lesz:
Szerelmes apródoknak sorsa ez . . .

Célt soh'sem érő, kóbor, bús lovag,
Sóhajtva üzöm így árnyékodat
És olthatatlan' ég a vágy szivemben . . .
Én amaz Azrák törzséből születtem,
Akikre csalódás árnya száll,
De meg nem váltja őket a halál . . .

Mosolyod biztat, ámde mitsem ád
S én dalolom a vágyak bús dalát
És azt hiszem, hogy mindegyik dalomban
Reményem végső szivverése dobban
S örökre hallgatásba borulok . . .
De másnap ismét rólad dalolok.

. . . Királynőm! im' apródod ujra szól,
Uj dalvirágot hoz a sir alól,
Hová legszebb reményeit temette . . .
Én sírtam rajt', de te kacagj felette,
Hisz' ma, ki úgy szeret, hogy könnyet ont,
Nem dalos apród: — udvari bolond.

Csergő Hugó.

┼ **A kutyaadó ellen.** A Berlini Állatvédő Egyesület és a Kynológiai Társaság tegnap együttes ülést tartott, amely erélyesen tiltakozott a kutyaadó fölemelése ellen. Ennél sokkal érdekesebb azonban az a megokolás, melynek a hatósághoz való fölterjesztése határozatba ment. E szerint a kutyaadó fölemelése megnehezitené a szerényebb anyagi helyzetü polgároknak a kutyatartást, pedig a kutyatartás nem luxusdolog, hanem a szegények és betegek hüséges, szinte nélkülözhetetlen barátja, őre és támogatója. A gyermeknevelés szempontjából is hasznos, ha kutya van a háznál, mert a gyermekben a kutyával való foglalkozás fejleszti a természet szeretetét és a jószivüséget.

•

┼ **Amerikai humor.**

A legfontosabb. — Ha akarja, hogy elvállaljam az ügyét, — mondá a hires védőügyvéd, — el kell mondania nékem az igazat, a tiszta igazat és csak az igazat.

— Ám legyen, — felelt a kliens, ki nagy bajban volt. — Hol kezdjem?

— Hm, — szólt az ügyvéd, — ugy hiszem, kezdje el azzal, hogy megmondja pontosan, mennyi pénze van?

•

Hasonlóság. A nők egy dologban mind hasonlók.

— És vajjon miben?

— Abban, hogy mind különbözik a másiktól.

•

Fizető specialitás. Sok pénzt keres? — kérdi a doktort barátja.

— Hogyne! Az én specialitásomban minden páciens vagyonos.

— És ugyan mi az a specialitás, amit gyógyit?

— Kleptománia.

•

Jó tanács. Azt mondta nékem, hogy üres koponyáju szamár vagyok. Mit tanácsolsz, hogy tegyek e dologban?

— Eredj egy jó állatorvoshoz.

REGÉNY

MADELEINE

Irta: KIELLAND L. SÁNDOR

(17)

— Ostobaság! Az öreg lovakat nem szabad használni, ezt nagyon jól tudja maga, Per Karl! Majd beszélek apámmal, hogy lőjjék őket holnap agyon.

Morten nagyon érdeklődött a lovak iránt és azonkivül is tele volt buzgósággal és fontoskodással, amit az ember egy klub-vacsoráról szokott magával hozni.

Madeleine megpróbálta, hogy lecsillapitsa unokabátyját; de ez még annál jobban felizgatta.

— Hát nézze kérem, hogy megy ez a ló... hisz sántit az egyik lábára, az ott, balfelől...

— Ezt érti a nagykereskedő ur, ezt itt?

— Vigye el magát az ördög ezzel az oldallal, meg azzal az oldallal!... Ez itt balfelől... Ha kanca... akkora puffadás van mind a két első lábán, akár egy diványpárna; tegnap láttam.

— Nem mind a két lábán — felelte Per Karl duzzogva.

— De igen. Hanem hát rendbe is hozzuk majd ezt a dolgot. Vége lesz majd egyszer s mindenkorra! — fakadt ki Morten erős hangsulylyal.

Éppen olyan kedvében volt, amikor mindent nagyon alaposan szokott elbirálni.

Mikor megérkeztek, alig volt gondja arra, hogy Madeleinet a kocsiról lesegitse, tisztán abbeli buzgólkodásában, hogy a puffadásokat a lónak mind a két mellső lábán megállapitsa. Madeleine, mikor a lépcsőn fölment, hallotta, amint az istállóban dörmög és kiabál Morten.

Madeleine szobája nyugat felé feküdt s mikor a leány belépett, az ablakot nyitva találta. Jól esett neki a magány és örült, hogy élvezheti a pompás őszi estét.

A kertnek ebben a részében voltak a legnagyobb fák. A kis tavat, amelyben azelőtt kárászok tenyésztek — talán most akad benne még hal, de senki sem törődik többé a kárászokkal — káka szegélyezte, s tulsó partján a kerti pavillon állott, csaknem egészen elfödve a cserjéktől, amelyeket sohasem nyesegettek.

Lassankint csak a kertnek a homlokzat előtt lévő középső része iránt érdeklődött, nagyobb része csaknem teljesen elhanyagolódott.

A kert fala mentén egy sor kőrisfa állott, amelyeknek lombja már sárgulni kezdett és hulló leveleivel az ösvényeket beboritotta. A többi fa még küzdött az enyészet ellen, noha szeptemberre fordult már az idő. A bogyók piroslottak és a holdfényben átvillantak a lombon, egyes levelek erősen megsárgultak, szegélyük élénk pirosra vált. A bükkfák, amelyeket még a konzul nagyapja idejében ültettek, messzire szétterjeszteték ágaikat. A fénylő sötétzöld lombozat dus ivekben hajlott le egészen a földig.

Nagy, bizalmas csend borult a kertre. A holdvilág nesztelenül surrant át a leveleken, lesiklott a törzseken, szétömlött a pázsiton és megállott a hosszu fekete árnyékoknál.

A kőrisfák közt néhány citromsármány, cinege és rigópár s más őszi madár tanyázott. A legtöbbjük egészen nyugodtan ült és tollászkodott; csak néhány ideiglős madár ugrándozott még az ágakon. Az öregek nézték őket, s bizonyosan arra gondoltak, hogy milyen s ép mégis fiatalnak és áriatlannak lenni.

Az egész természet kiéltnek látszott. A tavasz enyhe mozgékonysága feledésbe tünt, a madarak jóllakottak és nyugodtak; a himecskék és nősténykék békésen üldögéltek egymás mellett; nem kináltóztak, nem sóvárogtak. A szerelem, minden bolondságaival, elpihent — erre az évre.

Csak a csudálatos négyszárnyu szitakötők az ő hihetetlenül vékony törzsükkel, kergetődztek a tó felett. Augusztusban annyi eső és vihar járt, hogy most nagyon örültek a tiszta holdvilágnak és a langyos őszi estnek.

A himecskék a sáron ültek itt is, amott is s kiugró szemükkel mindenfelé kémleltek. Ha ketten összekerültek, egymásnak rontottak. Csillámkölemezekhez hasonló szárnyacskáik nyiszszanva csaptak össze és pikkelyes testecskéik a küzdelemben egészen halk zizegéssel surlódtak egymáshoz. Aztán ujra csend lett a sás közt, mig egy másik szitakötő nőstényke nem közeledett.

Jött surrogva, lassan és habozva a kertből, közeledett a tó felé; megint oldalt repült, megfordult, majd visszajött ujra. Ugyancsak hatalmasan doboghatott kis szive; hiszen a kis védtelen szépséget mennyi baj, érhette a holdfényben; végül mégis csak bátorságra kapott, behunyta a szemét és tovaröppent a sás fölött.

Most hirtelen előtört öt vagy hat himecske, egymásnak rontottak mint páncélos, vértezett lovagok, elkábultak s össze-vissza röpködtek s a suhogásuk, zizegésük olyan volt, mint valami csatázás kicsiben.

Egy himecske azonban, a legboldogabb, hagyta a többieket, hogy harcoljanak egymással s gyorsan elröppenve tőlük, egyenesen a kis szépség felé tört. Szárnyacskáik egy pillanatra összezizzentek abban a kis látszólagos összecsapásban, amely már igy a dologhoz tartozik. De aztán könnyü lengésekkel és csudásan összeölelkezve a dulakodó lovagcsoport fölött tovasurrantak, hogy valami magányos helyecskét keressenek benn a sásban.

Ekkor néhány élénk leánykardal csendült át Westendből; a dallam végtelen érzéssel volt tele s Madeleine minden szót tisztán megértett az est csöndjében.

Most ime válnunk kell,
Édes, a bucsu int;
Hűséged őrizd meg
Mig itt leszek megint.

Csudálatos szorongást érzett. Ugy, mint azon a vasárnapon a templomban, hirtelen megvillant előtte Delphin arca, maga sem tudta, miért. Mindenféle zavaros, álmodozó gondolat kezdett a lelkében szövődni, miközben a hold titokzatos sugárhálóját teritette rá a csöndes éjszakára.

Ekkor odalenn valami zörej ütötte meg a fülét. Egészen biztosra vette, hogy a kerti pavillon ajtaját hallotta nyikorogni. És ugyanakkor Morten sulyos lépteit is hallotta lenn a lépcsőn; bizonyosan végzett már a lovakkal. Végképp elérkezett a lefekvés ideje; de Madeleine nem mozdult, a pavillon felé nézett.

És most két alakot pillantott meg. A kerti falban lévő kis ajtó felé mentek. Mivel az ösvényt magas cserjék határolták, csak néha-néha láthatott fejeket. Abban a hitben, hogy valamelyik cselédlány járkál ott a legényével, be akarta tenni az ablakot; minek is törődjék az ilyesmivel.

Akkor az a pár éppen olyan helyre ért, ahol két ut kereszteződött s a hold széles sávval világitotta meg éppen azt a helyet, Madeleine mégis csk kiváncsi lett arra, hogy kik lehettek, azért ott maradt még ablaknál.

A szerelmes pár pár most megállott, mintha megérezte volna, hogy azon a helyen veszedelmes átmenni Végül mégik csak nekibátorodtak s gyorsan átsiettek.

De nem elég gyorsan.

Madeleine mind a kettőjükre ráismert. A szivverése elállott, a torka összeszorult, s a nélkül, hogy a legcsekélyebb hangot hallatta volna, lekuporodott.

Ekkor Mortent hallotta a folyosón az ajtaja előtt, amint visszajött abból a szobából, amelyben ő és Fanny szokott aludni; nem találta ott a feleségét.

Egyszerre az egész helyzet világos lett Madeleine előtt; egy pillanat alatt lent lesz Morten a lépcsőn, majd künn a kertben s aztán!... Meg kell menteni őket!... Miért, azt nem tudta; azt sem tudta hogyan, de meg kell menteni őket.

Egy pillanatra arra gondolt, hogy lármásan beteszi az ablakot; de nem mert fölegyenesedni. Szorongatott helyzetében meglátta az éjjeli szekrényen a vizesüveget; odanyult érte és a nélkül, hogy csak föl is emelte volna a fejét, az ablakra tette; aztán meglökte a kezével s egy másodperc mulva hallotta, amint az üveg szétzuzódott és hallotta a viz locsanását. A viz végigcsurgott a fal kőlapjain. Madeleine pedig ottmaradt összekuporodva az ablak mellett.

Könnyü, gyors léptek nesze s nőiruha suhogása hallatszott a porondon; olyan csönd volt s annyira meg voltak feszülve Madeleine idegei, hogy hallotta, amint a pavillon üvegajtaja megnyilt s ujra bezárult. Feljöttek a lépcsőn s mikor elmentek az ajtaja előtt, Morten szavát hallotta.

— Vártál? — kérdezte. — Hiszen nem tudhattad, hogy kijövök ma este.

Fanny pedig ezt felelte:

— Ó, ezt ugy megérzi az ember.

Madeleine összerezzent; Fanny hangjának ilyen szokott lenni a csengése, amikor a legszeretetreméltóbb és a legelragadóbb.

Kevéssel azután felállott és behuzta az ablakot.

Levetközött gyorsan a szoba leghátsóbb zugában és felkuszott az ágyába. Könnyei szakadatlanul folytak az arcán; csakhogy alig vett róla tudomást. Mintha csak megbénult volna, csakhamar mélységes álomba merült.

Egy teljes órával azután, hogy Madeleine elaludt, az ajtó halkan megnyilt, s hosszu kisérteties alak lépett a szobába. Egy üveg vizet tett az éjjeli szekrényre.

A hold odáig jutott, hogy ferdén bevilágithatott és pedig éppen arra az ágyra, amelyben Madeleine aludt. A fehér alak összehuzta a függönyt, s ebben a pillanatban egy holdsugár esett az arcára. Ez az arc tele volt ráncokkal, s keményitett csokru éjjeli fejkötő köritette, amely az áll alatt szorosan volt megkötve.

Nesztelenül, mint ahogy jött, az alak megint kiment, s bezárta az ajtót.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Másnap szakadt az eső, Morten és Fanny rögtön a reggeli után bementek a városba. Madeleine az ágyban maradt, láza volt.

Ráchel jött, hogy megnézze, de olyan különösnek találta Madeleinet, hogy orvosért akart küldeni. Cordsen leányasszony ellenben ugy vélte, hogy legjobb volna, ha a betegnek teljes nyugalmat adnának, akkor aztán hamarosan magához tér majd.

Ráchel csakugyan elküldött volna az orvosért, ha rögtön meg nem feledkezett volna róla, mihely a szobájába ért. Hiszen annyira foglalkoztatták őt a maga gondolatai. Vajjon ma sem jön el?...

Kocsi gördült be az udvarra. Garmanné, aki épp az imént fogyasztott el külön egy kis reggelit a szobájában, kiejtette kezéből az ujságot és fölkiáltott:

— Szent isten! Valami látogatás... ilyen időben.

Ráchel érezte, hogy elpirult; már a folyosón ráismert a bangjára. Hogy el ne árulja az izgatottságát, a zongorához ült és a kották között lapozgatott.

Kinyilt az ajtó és először Sparre prépost, azután Johnson lépett be rajta.

Ráchel megfordult a széken és ezenközben olyan erősen fogta meg a zongorát, hogy néhány bassus hangot ütött meg. Szeme egyre Johnsont kereste, mintha csak minden pillanatban azt várta volna, hogy majd megmagyarázza, mit jelent az, hogy a prépost társaságában jött.

Sparre prépost nagy nyájassággal üdvözölte a hölgyeket és barátságosan szemére vetette Ráchelnek, amiért sohasem mutatkozik a paplakban; annyi üdvözletet kellene neki átadni a „kis lány"-tól.

Garmanné rögtön kibékült a látogatással, mihelyt megtudta, kik a vendégek, az neki mindig kellemes volt, ha lelkész urakkal beszélgethetett.

Mindenekelőtt a szeszélyes időjárással kezdték s Ráchel szeme ezenközben állandóan az igazgatón csüngött. Johnson nem nézett arrafelé; arca halvány volt, ajkát erősen összeszoritotta.

— Fiatal barátommal — kezdte végre a prépost — együtt akartuk tiszteletünket tenni, nagyságos asszonyom; sok mindenfele tisztázódhatik és egynémely félreértéseket is eloszlathatunk, ha ilyen módon kimeritőbben beszélgethetünk.

A prépost megakadt és ránézett az igazgatóra. Johnson szemmelláthatólag erőlködött, hogy mondjon valamit, de abba is hagyta hamarosan.

— Nagyon sajnálatos volna — folytatta erre a prépost — hogy ha nem egészen megfontolt szavakból a község azt hihetné, hogy egyenetlenség vagy mi több, szakadás állott be azok között a férfiak között, akiknek az egyház szolgálatában együtt kell munkálkodniok.

Ráchel felállott és egyenesen odament Johnson elé:

— Önnek is ez a véleménye?

— No de Ráchel!... — szólt rá Garmanné, — ennek a lánynak a viselkedése minden határon tul ment már.

— Önnek is ez a véleménye? — ismételte a fiatal hölgy szigoruan, mint valami vizsgálóbiró.

Johnson gyorsan fölemelte a fejét és a leányra nézett.

— Engedje meg, hogy megmagyarázzam önnek, kisasszony!

De nem birta ki a büvös kék szem tekintetét; másfelé irányitotta a pillantását és megakadt a beszédében. Ráchel kisasszony erre szó nélkül megfordult és kiment a szobából.

— Nagyon kérem az urakat — mondotta Garmanné — hogy bocsássanak meg a leányomnak. Rachel néha olyan különös... nem értem....

— A fiatalság kedves Garmanné — mondotta a prépost szeliden — napjainkban általában különös egy kissé; meg kell azonban gondolnunk....

— És az ő gyöngéd, puha kezével simogató mozdulatot tett, ugy hogy Garmanné, miután az urak elbucsuztak, valósággal megnyugvást érzett,

De hogy a prépost három-négy nap alatt ilyen változást idézett elő Johnsonnál, ez megint ámulatba ejtette Martenst, az egész városra pedig megnyugtatólag hatott, látván a két egyházi férfiunak együttes látogatását.

Azon az emlékezetes vasárnapon Johnson föl s alájárt egész nap a szobájában. Pontról-pontra elismételte magában a prédikációját. Rájött, hogy egyetmást nemis mondott, itt-ott pedig élesebb is lehetett volna; egészbenvéve azonban meg volt elégedve. Nem azért, mintha azt hitte volna, hogy valami nagy dolgot mivelt, elégedett volt, mint aki végre nagy tehertől szabadult meg. Szél dagaszsza a vitorlákat — akár viharban is — ez mindenképpen jobb, mint a szélcsend.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Özvegyasszony. Erre a kérdésre csak nagy általánosságban felelhetünk. Hogy a fiatalember, aki szegény állami tisztviselő, csak gazdag leányt vegyen feleségül vagy senkitse és a szegény leány szintén csak jómódu férjet keressen, vagy egyáltalában ne menjen férjhez: ez a tétel igy nem állhat meg. A házasélet bizonyára nem csupán a turbékolásra van berendezve, hanem annak a természetes célnak is szolgálatban áll, hogy a fajunkat fönntartsuk. Már pedig ehhez a nagy, komoly feladathoz valamelyes jólét vagy legalább is türhető anyagi állapot szükséges: ez bizonyos. Node a házassági irigy még sem üzleti kötés, hanem két lélek kölcsönös vonzalmának összetalálkozása és egyesülése. E nélkül a legjobb parthie-béli is lehet boldogtalan házasélet, mig a kölcsönös szeretetben egyesült házasfelek szükös körülmények közöti is megtalálhatják a maguk boldogságát. Hogy is mondja Arany János? „Földi ember kevéssel beéri, vágyait ha kevesebbre méri...“ Az csak a véletlen szerencsés összetalálkozása lehet, hogyha az egyik vagy másik félnél meglévő anyagi jólét a kölcsönös lelki vonzalommal egybeolvadhat.

D. J. Ismeretlen a szerzője. — **Bortermelő.** Ád kölcsönt. A feltételeket a vezetőség megirja, ha kérdést tesz ez iránt. — **L. Zenta.** A promotio sub auspiciis regis ünnepies doktorrá avatásnak legfelsőbb helyen való kieszközlése körül a budapesti és kolozsvári egyetemen a következő eljárást követik: A legfelsőbb kitüntetés kieszközlése iránt az illető kar inditványára az egyetem tanácsa tesz javaslatot a közoktatásügyi miniszternek. Minden iskolai évben a budapesti egyetem összes karainak hallgatói közül legföljebb csak kettő, a kolozsvári egyetem hallgatói közül pedig csakis egy hozható legfelsőbb kitüntetésre javaslatba. A javaslat megtételénél csak az erkölcsi magaviselet tekintetében is teljesen kifogástalan doktorjelölt vehető figyelembe, aki ugy gimnáziumi, mint egyetemi tanulmányait általában jeles eredménynyel végezte és a doktori fokozat elnyeréséhez szükséges összes szigorlatokat is mind kitüntetéssel tette le. Egyenlő körülmények között elsőbbségben részesitik azt, akinek atyja a haza körül szolgálatával érdemeket szerzett. — **A. J. Nagy-Ida.** Az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete beváltja. — **Sz. J.** 1. A kereskedelmi miniszter pénteken délután 4 órakor fogad. 2. Az alispáni hivatalnál kell megfelebbezni. — **M. S. Radvány.** A pólai császári és királyi matróz-iskola altiszti rangfokozatra alkalmas tengerész-katonát nevel, akiből soha sem lehet tengerész-tiszt. Éppen ebből az okból vagyonos, vagy müvelt fiatalembert föl sem vesznek az intézetbe. A KK. u. k. Hafen-Admiralität Póla czimzéssel ellátott, bélyegmentes folyamodáshoz következő mellékletek szükségesek: honossági bizonyitvány; keresztlevél (a pályázónak 15—17 évesnek kell lennie); katonaorvosi bizonyitvány a testi alkalmasságról; erkölcsi bizonyitvány; a szülő beleegyező nyilatkozata s kötelező arról, hogy a pályázó annyiszor négy évig szolgál, a hány évet az iskolában eltölt; végre az elemi iskola negyedik osztályáról szóló bizonyitvány. A tanfolyam két évig tart. Ez alatt az idő alatt a növendék teljes ellátást és husz fillér napiszoldot kap. Két év multva, mint másodosztályu matróz lép katonai szolgálatba s csakhamar előlép az altiszti állásokba. A haditengerészetben kiszolgált altiszt könnyen talál alkalmazást a hajós-társaságoknál, amelyek kormányosnak és kikötő-biztosnak alkalmazzák, sőt nem ritkán még kapitányi állást is szerezhet. — **30.200. előfizető.** Az angol konzul utján kell megkeresni a londoni bejelentőhivatalt. — **Keresmáros.** *Upor.* A belügyminiszteri rendelet, mint már e helyütt épp a napokban megirtuk, csupán a biróí uton megitélhető korosmai hitel maximumát határozza meg. Joga van tehát hitelezni, csak éppen biróí uton nem érvényesitheti követelését, ha a rendeletben megállapitott maximumot tulhaladja. Biróí interpretációtól függ, hogy az otthon elfogyasztott italt is beszámitja-e a kocsmai hitelbe. A kiterjesztő magyarázat okvetlenül bele fogja számitani.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hírek. *Három magyar pótandócsos* választása áll az *osztrák-magyar bank* ezidei közgyülésének napirendjén s csodálatos, hogy mégis az osztrák nemzetiségi pénzintézetek részéről nyilvánul szokatlanul nagy érdeklődés iránta. A közgyülésre való tekintettel mintegy 500 részvényes deponált részvényeket, szavazati jogát biztositván ennyel magának a közgyülésen. — Az *osztrák bankkonzorcium*, amelyből az Escomptegesellschaft és Union-bank nemrég kiváltak, most külföldi pénzintézetek, nevezetesen valamely nagyobb *párisi bank* bevonásával *rekonstrukcióra* készül, amelynek eredményét már a jövő hétre várják. — Az osztrák és magyar *pamutszövők* már megállapodtak szövődéik üzemredukciójában, amint a nyerspamut megdrágulása folytán beállt üzemveszteséggel okolnak meg. Ugyanezt határozták el hasonló indokolással angol tanácsra a francia pamutszövők is. — Ausztriában erős reszenzust keltett az OMGE minapi határozata, amely szerint a *cukor-surtaxe* nem az exportáló, hanem az importáló állam pénztára javára szedessék be. Pedig e kivánság jogosult. Mert ha Ausztria szedi be a surtaxe-ot a hozzánk még egyre özönlő osztrák cukor után, akkor ez összegből viteldijkedvezményeket engedélyezhet, amelyekkel a hozzánk való cukor-inváziót sikeresen előmozdithatja s igy a surtaxetól várt az a vivmány, amely szerint a magyar fogyasztási piac a magyar cukortermelésnek biztositassék, könnyen illuzóriussá válhat. A birminghami vastőzsde a *rudvas* alapárát 10 sh-gel *leszállitotta.*

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Wellisch* Gézáné cég *Pápa*, *Finzi* Dávid kereskedő *Szerajevo*, *Grünfeld* Jenő iérfiszabó *Hajdubószörmény.*

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Január 16-án. Fölhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü ——kilogrammon felül ——— darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 79 darab, — darab süldő. Előző napi maradvány 607 darab, 28 darab süldő, összesen 686 darab, 26 darab süldő. Eladatott 469 darab sertés, 09 darab süldő. Maradvány 217 darab, 19 darab süldő. A vásár irányzata lanyha. Az árak hanyatlottak. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 95—96 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig ——— fillérig, selejtezett ——— fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 95—97 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 90—96 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 80—90 fillérig, süldő 90—96 fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü ——— kilogrammig — fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, január 16.

Tartott árakon és zárlat felé kellemesebb hangulat mellett 15.000 métermázsa buza került a forgalomba.

Rozsban és tengeriben tartott volt az irányzat.

Más gabonanemüekben nem változtak az árak.

Eladatott:

Buza. Tisszavidéki: 800 mm. 79·5 k. 8 K. 30 f., 600 mm. 80 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 27½ f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 17½ f., 100 mm. 79 k. 8 K. 10 f. sárga, 500 mm. 78 k. 8 K. 15 f., 150 mm. 78 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 07½ f., 100 mm. 78 k. 8 K. 07½ f.

Fehérmegyei: 300 mm. 76 k. 7 K. 95 f.

Pestmegyevidéki: 800 mm. 80 k. 8 K. 22½ f., 300 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 17½ f., 100 mm. 79.5 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 79·3 k. 8 K. 12½ f., 100 mm. 79 k. 8 K. 22½ f., 500 mm. 79 k. 8 K. 10 f., 150 mm. 78·5 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 15 f. 200 mm. 78 k. 8 K. 07½ f., 100 mm. 76·5 k. 7 K. 92½ f.

Bácskai: 100 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 20 f.

Szt.-Tamási: 2500 mm. 77·8 k. 8 K. 15 f. tavaszi szállitásra.

Verbászi: 1900 mm. 76·8 k. 8 K. 5 f. tavaszi szállitásra.

Törökbecsei: 3000 mm. 78·5 k. 8 K. ⚌ f. tavaszi szállitásra.

Raktáráru: 970 mm. 77·8 k. 8 K. ⚌ f.

Mind három hónapra.

Rozs: 400 mm. 5 K. 39 f. paritásra.

Zab: 100 mm. 5 K. 70 f., 100 mm. 5 K. 55 f., 200 mm. 5 K. 40 f. paritásra.

Tengeri: 200 mm. 5 K. 05 f. Kőbányán.

Vöröshere: 95 mm. 62 K. — f., 127 mm. 60 K. — f., 100 mm. 60 K. — f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonkint.

Buza		Kiléc	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kiléc	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	sj	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	76	7 75	7.90	79	8.10	8.20
"	"	77	7 80	8 —	80	8.15	8.30
"	"	78	7.95	8 15	81	8 20	8.35
Fehérmegyei	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	76	7.75	7 85	79	8.05	8.16
"	"	77	7.75	7 95	80	8 10	8.20
"	"	78	7.90	8.05	81	0.—	0.—
Pestvidéki	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	76	7 65	7.80	79	7.95	8.05
"	"	77	7.70	7.90	80	8 —	8.10
"	"	78	7.80	8 —	81	8.05	8.20
Bánsági	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	76	7 65	7.10	79	7 95	8.05
"	"	77	7 7—	7 90	80	8.—	8.10
"	"	78	7.85	7.95	81	—.—	—.—
Bácskai	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
"	"	76	7.75	7.90	79	—.—	—.—
"	"	77	7.80	8.—	80	—.—	—.—
"	"	78	7.90	8.05	81	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek		Kiléc	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	sj elsőrendü	—	6.40	6.50
"	" középminőségü	—	6.35	6.40
Árpa	" takarmányárú, elsőrendü	—	5.65	5.75
"	" másodrendü	—	5.45	5.55
Kölcse	"	—	5.10	5.35
Zab	" elsőrendü	—	5.50	5.70
"	" középminőségü	—	5 45	5.55
Tengeri	" belföldi uj	—	4.80	5.—
"	" fehér	—	—.—	—.—
"	sj román vagy bolgár	—	—.—	—.—
"	" cinquantin	—	—.—	—.—
Repce	" káposzta	—	—.—	—.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza 1904.	7.86—7.89
Októberi buza 1904.	7.67—5.69
Áprilisi rozs 1904.	6.63—6.65
Áprilisi zab 1904.	5.51—5.50—5.52
Májusi tengeri 1904.	5.25—5.29
Juliusi tengeri 1904.	0.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1904.	7.87— 7.88
Októberi buza 1904.	7.67— 7.68
Áprilisi rozs 1904.	6.64— 6.65
Májusi tengeri 1904.	5.51— 5.52
Áprilisi zab 1904.	5.28— 5.29
Repce augusztusra 1904.	11.65—11.75

Délután fél 5 órakor zárul:

Áprilisi buza 1904.	7.87— 7.88
Októberi buza 1904.	7.68— 7.69
Áprilisi rozs 1904.	6.62— 6.63
Áprilisi zab 1904.	5.50— 5.51
Májusi tengeri 1904.	5.28— 5.29

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén megnyitáskor keletázsiai kedvezőtlen hirek és a nyugati piacok alacsony jegyzései következtében kedvetlen volt a hangulat. Mérsékelt forgalom mellett az irányzat lanyha volt, vezető értékek gyengébb árakkal zárultak. Délben bécsi vásárlásokra és berlini kedvezőbb jegyzésekre kellemesebb lett a hangulat. Valuta és érczáru változatlan. A helyiértékek piacán tartott volt az irányzat.

Előtőzsde: Osztrák Hitelrészvény 678.75—676.25. Magyar Hitelrészvény 772.50—769.75. Osztrák-magyar államvasuti részvény 672.50—673.—. Rimamurányi vasmü részvény 438.—. Közuti vaspálya-társaság részvény 592.50—591.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Osztrák Hitelrészvény 677.——679.—. Magyar Hitelbank részvény 770.50—773.—772.75. Osztrák-magyar államvasut részvény 673.50—673.——672.50. Rimamurányi vasmü részvény 488.75. Jelzálogbank részvény 516.—. Közuti Vaspálya részvény 591.25—591.75—592.—. Városi villamos vasut részvény 329.—330.——329.50. Magyar koronajáradék 99.15 korona.

A helyi értékek piaca tartott. Kötetett: Salgótarjáni kőszénbánya 570.——569.— korona.

A prémiumüzletben dijbiztositásokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 6.——5.— korona, 8 napra 13—14 korona, 1904 január végére 18—20 korona.

½4 órakor záruk: Osztrák Hitelrészvény 678.25. Magyar hitelbank részvény 773.25. Leszámitolóbank részvény 462.—. Rimamurányi vasmü részvény 489.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 673.—. Közuti vasut részvény 591.75. Városi villamos vasut részvény 329.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) Magyar államadósság.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Aranyj. 50 aranyfrtos	119.—	119.50	1870. áll. nyer.-kölc.		
Aranyj. med. jan.-ra	119.—	119.50	200 K.-ás	209.—	210.—
Koronajáradék	99.15	99.55	Magy. földtehermt.		
Koronaj. ult. jan.-ra	99.15	99.35	kötvény	98.50	99.50
Koronaj. 3½%	91.—	91.75	Horv.-Szlav. jelzálog földv. kötvény	98.50	99.50
Államköl. vaskapu célj. aranyban....	86.—	87.—	Tiszai és szegedi nyer.-kölcs. 200 K.	163.—	166.—

b) Osztrák államadósság.

Koronaj. máj.—nov.	100.30	100.80	Ezüstj. 4%	100.50	101.—
Papirj. feb.—aug. ..	100.30	100.80	Aranyj. 50 aranyfrt.	120.50	121.—
Ezüstjáradék	100.50	101.—	Koronajáradék	100.50	101.—

c) Idegen államadósságok.

Bosniai áll. kölcs.	95.25	96.25	Szerb els.-kölcs. 2%	92.—	96.—
Bolgár államvasuti jelzálogkölcsön ...	107.—	108.—	Ugyanaz osztr. felülbélyegzéssel 2% ..	96.—	97.—

d) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Budapest főv. 1897. 4% kölcs.	97.75	98.75	Temes-Bég-társulat 4%	97.40	97.70

Bankok.

Angol-osztrák bank	230.—	232.—	Magyar kereskedel. r.-társ	540.—	550.—
Budapesti bank-egyesület	98.—	100.—	Magyar leszámitoló-bank	—.—	—.—
Első magyar iparbank	345.—	348.—	Ugyanaz jan. med.	461.50	462.—
Fiumei hitelbank ..	139.—	142.—	M. tkp. közp. jelz. bankja	1075.—	1100.—
Hazai bank részvény-társaság....	212.—	214.—	Osztr. hitelbank....	—.—	—.—
Hermes m. ált. váltódiszkt r.-t.	240.—	260.—	Ugyanaz jan. ult. .	679.—	679.50
Horvát orsz. jelzálogbank	240.—	243.—	Osztrák-magyar bank	1590.—	1600.—
Magyar általános hitelbank	—.—	—.—	Pesti magyar kereskedelmi bank.	2840.—	2850.—
Ugyanaz jan. med..	772.75	773.25	Uniónbank	542.—	548.—
M. agr. és járadb.	450.—	460.—	Horvát keresk. bank	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	—.—	—.—	M. kir. szab. osztálysorsj. r.-t.	1825.—	1875.—
Ugyanaz jan. med.	516.—	517.—			

Takarékpénztárak.

Belvárosi takarékpénztár r.-t.	233.—	234.—	Egyesült Budapest fővárosi.....	2440.—	2460.—
Budapest III. kerületi	—.—	—.—	Magyar általános tkp. r.-t.....	580.—	588.—
Budapest-Erzsébetvárosi	206.—	212.—	Országos központi.	1625.—	1635.—
Bpesti tkp. és orsz. zálogk. r.-t.....	428.—	433.—	Pesti hazai első takarékpénztár	20800.—	21500.—

Bányák és téglagyárak.

Bpest-szentlőrinczi téglagyár r.-t.	300.—	320.—	Kőszénbánya és téglagyár	450.—	455.—
Egyesült tégla- és cement-gyár	47.—	53.—	Magyar aszfalt részvénytársaság	102.—	106.—
Északmagyarorsz. kőszénbánya	222.—	232.—	Magyar ált. kőszénbánya r.-t.	292.—	295.—
Felsőmagyarorsz. bánya- és kohómű	460.—	470.—	Magyar kerámiai-gyár részv.-társ.	130.—	135.—
„István" téglagyár részv.-társ.	99.—	104.—	Salgótarj. kőszénbánya	569.—	571.—
Kis-Sebesi gránit-részvenytársaság	255.—	260.—	Ujlaki tégla- és mészégető	300.—	303.—
Kőbányai gőztéglagyár társaság	930.—	940.—			

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Első m. gazd. gépgyár r.-t.	150.—	155.—	Rimamur.-salgótar. vasmű r.-t.	—.—	—.—
„Danubius" m. hajógyár r.-t.	145.—	150.—	Ugyanaz jan.-ra	481.75	489.25
Ganz és társa vasönt. r.-t.	2665.—	2710.—	Schlick-féle gépgy.	340.—	345.—
Nicholson-gépgyár	185.—	200.—	Teudloff és Dittrich gépgyár	155.—	160.—
			Weitzer gép-, wagg.-gyár és vasönt.	[illegible]	242.—

Malmok.

Concordia-malom	180.—	190.—	Henger-malom	715.—	725.—
Első bpesti malom	1295.—	1300.—	Molnárok és sütők malma	430.—	440.—
Erzsébet-malom	453.—	458.—	Victoria-malom	462.—	467.—
Lujza-malom	240.—	250.—			

Könyvnyomdai részvények.

Athenaeum	22[illegible].—	230.—	Pesti könyvnyomda részv.-társ.	2850.—	2950.—
Franklin-Társulat	520.—	525.—			
„Pallas" irod. és nyomdai r.-t.	—.—	—.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Által. waggonkölcsönző r.-t.	730.—	750.—	„Hungária" műtrágya-gyár	215.—	225.—
Budapesti ált. villamossági r.-t.	310.—	312.—	Kőbányai polgári serfőző r.-t.	268.—	275.—
Első magyar betűöntöde r.-t.	200.—	210.—	Magyar cukoripar részv.-tár	1600.—	1610.—
Első magyar gyapjumosó-gyár	560.—	580.—	Magyar villamossági részv.-tár.	2[illegible]1.—	293.—
Első magyar részvényserfőző	2390.—	2425.—	Nemzetk. villamossági társaság	562.—	566.—
Első magyar sertéshizlaló r.-t.	440.—	460.—	Nemzetk. waggonkölcs. r.-t. 5%	550.—	570.—
Első magyar szálloda rész.-tár.	510.—	515.—	Royal szálló	—.—	—.—
Spódium-gyár	200.—	205.—	Szegedi kenderf.-gy. részv.-tár.	590.—	600.—
Fiumei rizshántoló	2625.—	2675.—	Dohányjöv. részv.-társ. török korm.	340.—	342.—
Gschwindt-féle szeszgyár	990.—	1010.—			

Biztositó-társaságok.

Bécsi biztositó társulat	435.—	445.—	Foncière, pesti bizt. intezet 5%	240.—	245.—
Bécsi élet- és járadékbizt. társ.	585.—	595.—	Magy. jég- és viszontbizt. intézet	320.—	325.—
Első magyar által. bizt.-társ.	7915.—	7975.—	Nemzeti balesetbiz.	220.—	230.—
			Pannonia viszontbizt. r.-t.	2100.—	2200.—

Sorsjegyek.

Bazilika-sorsjegy	18.—	20.—	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	37.—	39.—
Ugyanaz osztr. felülbélyegzéssel	19.50	21.50	Ugyanaz osztr. felülbélyegzéssel	44.25	44.50
Bécsvárosi nyer.-kölcs. 1874	500.—	520.—	Osztr. vörös-kereszt sorsjegy	54.—	56.—
„Jó-sziv" sorsjegy	9.40	10.40	Osztrák hitelsorsjegy	465.—	475.—
Ugyanaz osztr. felülbélyegzéssel	9.40	10.40	Pálffy-sorsjegyek	166.—	176.—
Magyar vörös-kereszt sorsjegy	24.75	25.75			
Ugyanaz osztr. felülbélyegzéssel	27.—	29.—			

Közlekedési vállalatok részvényei.

„Adria" m. tengerhaj. r.-t.	485.—	490.—	Déli vasut	—.—	—.—
Budapesti közuti vaspálya 6%	—.—	—.—	Ugyanaz jan.-ra	60.—	61.—
Ugyanaz jan.-ra	592.—	592.50	Dunagőzhajózási részv.-tár	870.—	880.—
Budapesti közuti vaspálya	370.—	375.—	Kassa-oderbergi vasut	33[illegible].—	338.—
Budapesti vill. városi vasut 1903.	325.50	326.50	Magyar-gácsországi vasut	401.—	403.—
Budapesti vill. városi vasut	329.50	330.—	Magyar nyug. vasut	402.—	404.—
Ugyanaz, élvezeti jegy	115.—	116.—	Osztrák-Magyar államvasut	—.—	—.—
Budapest-ujpest-rákosp. vill. kv.	177.—	182.—	Ugyanaz jan.-ra	672.50	673.—
			Pécs—Barcsi vasut	437.—	439.—

Pénznemek.

Magyar vagy osztrák arany, vert.	11.35	11.43	Francia bankjegy	95.22½	95.52½
Magyar vagy osztrák arany, kör.	11.30	11.36	Olasz bankjegy	95.45	95.65
20 frankos arany	19.03	19.07	Román bankjegy	94.20	94.95
20 márkás arany	23.43	23.52	Szerb bankjegy	94.—	95.—
Német birod. bankjegy (100 márka)	117.17½	117.47½	Rubel	252.50	253.50

Váltóárfolyamok.

Amsterdam 3½%	198.70	199.10	Olasz bankpiacok 5%	95.25	95.45
Brüssel 3%	—.—	—.—	Páris 3%	95.22½	95.4½
London 4%	239.65	240.05	Svájci bankpiacok 4%	94.95	95.15
New-York 5%	490.—	498.—	Pétervár 4½%	252.—	253.—
Német bankpiacok 4%	117.15	117.45			

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 52.—60.— korona, vörös aprószemü 48.—51.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 54.——58.— korona, nagyszemü 60.—65.—, korona. Disznózsir: budapesti 64.50—65 — korona, vidéki —.——.——korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 55.50—56.— korona. 3 darabos 57.50—58.— korona. füstölt —.———.— korona. Szilva: bosznjai, szokás szerinti minőség 17.25—17.50 korona, 120 darabos —.———.— korona. 100 darabos 21.50—22.— korona, 85 darabos 23.50—24.— korona. azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.25—16.75 korona. 100 darabos 20.50—21.— korona, 85 darabos 23.——23.50 korona. Szilvaiz: slavóniai 18.25—18.75 korona, szerbiai 16.25—16.75 korona. azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* a cár békés irányu beszéde dacára a spekuláció tartózkodóan viselkedett, mert a nyugoti piacokról alacsonyabb jegyzések érkeztek. Evvel és a magyar parlamenti viszonyok kedvezőtlen fordulatával kapcsolatban, magyar hitelrészvényeket adtak el külföldre. Röviddel a zárlat előtt még jobban estek az árak berlini kedvezőtlen hirekre. A Times odaérkezett tudósitása szerint a keletázsiai háboru kikerülhetetlen. Némi érdeklődés mutatkozott a prágai vasmü-, Rudolf kohó- és a fegyvergyárrészvények iránt. Török sorsjegyet Páris részére adtak el.

A *déli tőzsdén* várakozás ellenére kedvezők a jelentések, amelyek a trónbeszéd által keltett kedvező benyomásnak tulajdonithatók. Ennek következtében szilárdabb lett az irányzat. Prágai vasmü 1935.—. Cseh bánya 1294.—. Brüxi kőszén 685.—.

Zárlatkor tartott kedvező külföldi jegyzésekre tartott volt az irányzat. Prágai vasmü 1935.—. Brüxi kőszén 682.— Magánkamatláb 2¾—2⅞%.

Bécs, január 16. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 118.90. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 169.— Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötveny —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —.—. Rimamurányi vasműrészvény 487.—. Magyar koronajáradék 99.10 4%-os Magyar földtehermentesitési kötvény 98.35. Magyar hitelbank részveny 772.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 208.—. Kassa-oderbergi vasuti részveny —.—. Magyar keresk. bank 2840. Magyar cukoripar —.—. Magyar Jelzálogbank —.—. Adria —.—.

Bécs január 16. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 100.70. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.55 1860-os sorsjegy 155.15. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 517.75. Osztrák-magyar bank 1618.— Déli vasut 83.25. Dunagőzhajózási reszveny 866.—. Dohányrészvény 339.50. Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.25. 4·2%-os ezüst járadék 100.65—100.85. Osztrák koronajáradék 100.70. 1864-iki sorsjegy 258.—. Osztrák hitelintézeti részvény 677.75. Unionbank 543.—. Osztrák Länderbank 449.50. Osztrák-magyar államvasut 672.—. Elbavölgyi vasut 417.—. Alpesi bányarészvény 422.75. 20 frank. arany 19.05. Londoni váltóár 239.70 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Laból kohó 321.—. Osztrák Lloyd —.—. Török sorsjegyek —.—. Az irányzat szilárdult.

Bécs, január 16. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészveny 678.25. Magyar hitelrészvény 773.—. Angol-Osztrák bank 281.— Bécsi bankegyesület 518.— Union bank 544.— Länderbank 450.— Osztrák-magyar államvasut részvény 673.—. Déli vasut 83.75 Elbavölgyi vasut 417.—. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányreszvény 339.—. Rimamurány vasmü 490.—. Alpesi bányarészvény 432.50 Májusi járadék 100.70. Magyar korona járadék 99.05. Török sorsjegyek 131.— Német birodalmi márka 117.21——.—. Napoleond'or 19.04.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 16. *(Tőzsdei tudósitás.)* A tőzsde nyugodtan nyilt meg, üzleti vállalkozás nélkül a Keletről jövő ellentmondó hirek folytán. Ezáltal hatástalan maradt az acélműszövetség alakulásának hire és a mai trónbeszédben jelzett viziutjavaslat. Helyi értékek közül vezető bankok szilárdak. Montánértékek szilárdabbak, mint tegnap. Belföldi fon ok ártartók. Khinaiak javultak valamivel. Vasutak forgalom nélkül, éppugy hajózási részvények is. Később összes piacokon nyugalom mozdulatlan árfolyamokkal. Magánleszámitolási kamatláb 2⅝%.

Berlin, január 16. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajaradék —.—. Osztrák-magyar államvasut 144.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltoár 85.25. Magyar vasuti berunházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 194.25. Általanos villamossagi Edison 223.50. Gelsenkircheni 215.75. Laura-kohó 238.30 4·2%-os ezüstjaradék 100.80 4%-os magyar arany járadék 100.70. Osztrák hitelrészveny 214.—. Déli vasut 16.25. Károly-Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.05. 4%-os uj orosz kölcsön 98.10. Török dohanyrészveny —.—. Olasz járadék 103.80. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 165.—. Harpeni 202.90. Az irányzat szilárd.

Berlin, január 16. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 214.10. Osztrák-magyar államvasut 141.40 Déli vasut 16.25. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, január 16. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 723.— Uj török konzol 87.55. Egyptomi járadék 105.60. Osztrák Länderbank —.—. Páris bankrészvény ——. 3%-os francia járadék 97.77. 4% spanyol járadék 86.75 3% uj törleszthető járadék 97.80. Crédit foncier de France 675.—. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön 90.—. Görög kölcsön 205.50. Váltó Olaszországra % — pari. Váltó Amsterdamra 206.62. Váltó Brüsszelre % ⁵/₁₆. De Beers 511.50. Chartered 57.25. 5% bolgár kötelezvény —.—. Magyar aranyjaradék 101.—. Déli vasut —.—. Váltó Londonra 25.65. Osztrák aranyjáradék 102.70. Török sorsjegy 125.—. Meridional vasut 727.—. 4% olasz járadék 102.60 Ottomanbank 591.— 3½%-os francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézet 1315.— Déli vasuti elsőbbségi kötvény 327.75. 4%-os 1896. román kölcsön 89.25. Dohanyrészvény 366.—. Váltó Bécsre 103.87. Váltó német piacokra 121.75. Rio 12.60. East Rand 170.50. Randfontein 64.50. Magyar Jelzálogbank 559.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 16. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 101.10. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.75. 4%-os magyar aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészveny 213.90. Osztrák-magyar államvasut 144.20. Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—. Londoni váltóár 204.42. Bécsi bankegyesület 133.—. Villamos reszvény 142.50 3%-os magyar aranykölcsön 86.30. 4·2%-os ezüst áradék 101.10. Osztrák koronajáradék 101.—. Magyar koronajáradék 99.40. Osztrák-magyar bank 115.90. Déli vasut részvény 16.30. Elbavölgyi vasut —.—. Bécsi váltóár 852.30. Párisi váltóár 81.25. Unionbank részvény —.—. Alpesi bányarészvény 218.—. Az irányzat tartott.

Hamburg, január 16 *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 100.80. 1860. sorsjegy 155.60 Déli vasut 16.—. 4%-os Osztrák aranyjáradék 103.—. Osztrák hitelrészvény 214.20. Osztrák-magyar államvasut 144.—. Olasz járadék 100.40. 4%-os magyar aranyjáradék 100.70. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Január 16. A sertésüzlet irányzata: csöndes.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban 116—117 fillérig. Öreg közép páronkint 300—340 kilogramm g terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 119—120 fillérig. Fiatal közép páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 118—119 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi): Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 117——118 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban, 116——117 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 113—115 fillérig.

Sertéslétszám 1904. január 14. napján volt készlet 21.784 darab. — 1904. január 15. napján felhajtatott 700 darab. — 1904. január 15. napján elszállittatott 449 darab, 1904. január hó 16. napjára maradt készletben 22.035 darab.

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye IV., Ferencziek-tere 4. Kezálogüzletek: IV. Károly-körut 18.; IV., Ferencziek-tere 4. Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leány kiházasitási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztositó intézet Budapest, VI. ker., Teréz-körut 40—42. Alapittatott 1863. Legelőnyösebb dijtáblázatok gyermek- és mindennemü életbiztositásokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10,000.000 korona. Eddig kifizetett biztositott összeg hét millió korona. Biztositási állomány: 46,000.000 korona.

Időjelzés.

Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.

— Január 16. —

Állomások	Ma reggel 7h: Levegőny. mm.	Ma reggel 7h: Hőmérséklet C°	Ma reggel 7h: Szél iránya és ereje (1—10)	Ma reggel 7h: Felhőzet (—4)	Előző 24 órai: Csapadék mm.	Előző 24 órai: Hőmérséklet mx.	Előző 24 órai: Hőmérséklet mn.
Akna-Szlatina	62.1	—.08	É 2	[illegible]	5	1	— 1
Szatmár	—	—	—		—	—	—
Vásaros-Namény	—	—	—		—	—	—
Ungvár	60 8	0.5	DK 2	4	—	4	0
Eger	[illegible]0.9	— 1 [illegible]	D 4	0	—	8	— 5
Rozsnyó	59 1	— 2 8	DNy 3	3	—	3	— 7
Késmárk	60.1	— 5.4	D 1	1	—	—	—
Árvaváralja	60.9	— 1 0	DNy 5	[illegible]	1	3	— 3
Losoncz	[illegible].0	— 1 0	DNy 2	0	—	5	— 1
Selmeczbánya	0.	— 2.4	DNy 3	2	—	3	0
Budapest	2.8	0.6	DK 2	4	—	6	0
Ó-Gyalla	1.3	— 0.4	D 1	2	—	4	— 1
Komárom	61.	— 0 2	DNy 2	4	—	4	1
Magyar-Óvár	6 .4	— 0 4	D 2	≡	—	3	— 1
Sopron	1.6	— 0.6	D 1	4	—	5	— 3
Herény	60 9	0.1	DNy 3	4	1	4	0
Keszthely	61 [illegible]	0.8	D 1	4	5	3	0
Pécs	63.6	0.5	Ny 2	≡	15	7	0
Csáktornya	2.4	0.8	DNy 2	4	[illegible]	9	— 3
Eszék	63 8	0.4	É 2	2	12	7	0
Zágráb	63.[illegible]	2 1	—	4	10	13	1
Fiume	60 7	5 5	—	4	—	11	4
Crkvenica	61.4	5 1	—	4	—	12	7
Debreczen	60.8	0.0	DNy 3	4	1	5	0
Kecskemét	63 4	0.0	Ny 2	≡	4	7	— 1
Orosháza	63.3	0 2	DNy 3	0	—	5	0
Szeged	63 5	0.[illegible]	ÉNy 2	0	10	8	— 1
Zombor	66.7	0.5	DNy 1	4	ny	2	— 1
Zsombolya	64.5	0 7	D 1	4	6	5	0
Arad	63.8	1 0	K 4	1	7	6	1
Temesvár	63 2	0 1	DK 0	4	6	4	0
Versecz	64.3	0 6	—	4	ny	8	0
Bavaniste	4.[illegible]	0 2	—	4	3	7	— 1
Drenkova	63.3	0 6	ÉNy 1	4	4	4	0
Nagyvárad	3 8	0.6	DNy 1	4	9	4	0
Kolozsvár	6 5	— 5 4	—	≡	3	6	— 7
Marosvásárhely	63 5	— 1.2	É 1	4	1	4	— 1
Székely-Keresztur	6 .3	— 1.0	Ny 1	≡	3	8	— 1
Vajda-Hunyad	[illegible] 5	— 2.1	Ny 0	1	1	5	— 2
Nagyszeben	63 9	— 0 4	DK 1	0	—	7	— 7
Botfalu	61 [illegible]	— 0	Ny 4	4	1	9	— 6
Bécs	50.[illegible]	— 0.4	Ny 2	3	—	7	— 0
Berlin	4.6	2 0	DNy 4	3	1	1	—
Biarritz	—	—	—				—
Perpignan	6 .5	6.0	DNy 1	4	—	13	— 5
Nizza	60.[illegible]	4 6	É 1	1	—	12	— 4
Páris	58.8	— 3.[illegible]	ÉNy 3	●	1	8	— 3
Pétervár	46.2	1 4	DK 2	4	4	—	—
Konstantinápoly	63 0	9.2	K 1	4	0	10	— 5
Firenze	.0	6.0	Ny 2	1	—	18	— 6
Róma	63.6	5.8	K 1	2	—	14	— 5
Nápoly	63.7	8.7	ÉNy 1	0	—	18	— 8

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D. = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, ⚡ = zivatar.

Hazánkban az idő tulnyomó részben csapadékos volt és az ország keleti meg déli részein esett csapadék (havas eső) átlagos mennyisége 5 mm.-re tehető. A hőmérséklet néhány fokkal általánosan alacsonyabb lett.

Az északi depresszió magva a Keleti-tengerre vonult és Északnyugaton meg Délnyugaton a magas nyomás megerősödött.

Európában az idő enyhe és bár csapadék még sokfelé előfordult, mennyisége már kevés volt. Német-, Angol- és Franciaország partvidékein élénk szelek uralkodnak.

Kilátás: Enyhe idő várható éjjeli fagygyal és elvétve csapadékkal.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 16. —

Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Radó Ferenc, Sipos Péter, Schneider Fülöp, Dóczy Endre, Hetényi Géza posta- és távirda-főtiszteket a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába posta- és távirda-felügyelőkké, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tahyné Petvás Irma okleveles tanitónőt a nagysajói állami elemi népiskolához rendes tanitónővé kinevezte.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminisztérium vezető-

sével megbizott m. kir. miniszterelnök Trencsén vármegyében az alsószucsi anyakönyvi kerületbe Szvoboda Cyrill helyettes körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a trencsénvidékibe Ondrusek Béla okleveles jegyzőt anyakönyvvezető-helyettessé, Ung vármegyében a nagyzalacskai anyakönyvi kerületbe Csernyestyán Dezső községi irnokot, a kisbereznaiba Legeza Árpád körjegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettesekké, Veszprém vármegyében a podrogi anyakönyvi kerületbe Asbóth Imre helyettes körjegyzői anyakönyvvezetővé, a devecseri Krupiczer Károly segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettessé, Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vármegyében a csömöri anyakönyvi kerülethez tartozó Rákosszentmihály nagyközséget, megfelelő elnevezéssel, önálló anyakönyvi kerületté alakitotta át és ezen anyakönyvi kerületbe Kreuodits Sándor jegyzőt anyakönyvvezetővé, Piblinger Rezső segédjegyzőt ugyanoda, a csömöri anyakönyvi kerületbe Munda Sándor segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké, Sopron vármegyében az ujkori anyakönyvi kerületbe Antal János községi birót anyakönyvvezető-helyettessé, Szabolcs vármegyében a tornyos-pálczai anyakönyvi kerületbe Kálly László jegyzői irnokot, a nyirbaktaiba Makos György körjegyzői irnokot, a hugyaiba Marton Gyula körjegyzői irnokot, a csobajiba Lakatos Miklós körjegyzői irnokot, a kálósemjénibe Stépán Béla jegyzői irnokot és végül a dögheibe Stiaszny Béla körjegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettesekké, Szatmárvármegyében a szamosdobi anyakönyvi kerületbe Nagy Sándor körjegyzői irnokot, a nagymajtényiba Hircze Ferenc községi végrehajtót és [illegible] anyakönyvvezető-helyettesekké, Torontálvármegyében a szerbaradáczi anyakönyvi kerületbe Muszár Károlyt, a németi[illegible] Vadász Gáspárt anyakönyvvezetőkké nevezte ki.

Névmagyarositások. Ungár Győző budapesti lakos családi nevének Gergelyre, kiskoru Kohn Géza keszthelyi lakos Károlyira kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Pályázatok. A segesvári pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra 14 nap alatt, — a székesfehérvári kir. ügyészségnél alügyészi állásra 14 nap alatt, — a nagyváradi pénzügyigazgatóságnál számvizsgálói állásra 14 nap alatt.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, január 17. — Római katholikus: Jézus sz. n. — Protestáns: Antal. — Görög-orosz: (január 4.) Jo apostol. — Zsido: Tebeth 29. — Nap kél: 7 óra 28 perckor. — Nyugszik: 4 óra 18 perckor. — Hold kél: 6 óra 52 perckor reggel. — Nyugszik: 4 óra 32 perckor délután. — Ujhold 4 órakor 10 perckor délután.

A pénzügyminiszter fogad délelőtt 11 órakor.

Az uj országház megtekinthető délelőtt 11 órától délután 1 óráig.

Téli kiállitás a Műcsarnokban nyitva 9 órától 1 óráig. Belépődij 1 korona, 1—4 óráig 40 fillér.

Nemzeti Szalon téli tárlata nyitva este 8 óráig. Belépő-dij 50 fillér. Utolsó nap.

Nemzeti Muzeum. Állattár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 8—12-ig.

Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig.

Földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A földtani intézet muzeuma a Stefánia-uton nyitva délelőtt 10 órától 1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság; kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 2 óráig és délután fél 3 órától fél 6 óráig. A külföld kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váczi-körut 32. szám alatt.

Vizállás.

		Jan. 15. méter	Jan. 16. méter			Jan. 15. méter	Jan. 16. méter
Inn	Schärding	0.1[illegible]	0.32	Tisza	M.-Sziget	0.06	0.25
Duna	Passau	1.28	1.69	"	Tokeháza	0.19	0.3[illegible]
"	Linz	1.31	1.22	"	V.-Namény	0.64	0.64
"	Bécs	1.48	1.17	"	Tokaj	0.24	0.32
"	Pozsony	0.48	0.57	"	Tisza-Füred	0.—	0.03
"	Komárom	1.49	1.45	"	Szolnok	0.55	0.54
"	Budapest	1.28	1.14	"	Csongrád	1.25	1.31
"	Paks	2.96	3.15	"	Szeged	0.70	0.77
"	Mohács	0.71	0.85	"	Török-Becse	0.65	0.79
"	Gombos	1.48	1.50	"	Titel	1.06	0.50
"	Ujvidék	1.10	0.95	Ondova	Bártfa	0.28	0.26
"	Pancsova	1.08	0.95	Topolya	Hoór	0.78	0.62
"	Orsova	1.53	2.—	Bodrog	Zemplén	0.—	0.56
Morva	Magyarfalva	1.30	1.40	Sajó	Zsolca	1.86	1.83
Vág	Zsolna	0.32	0.48	Hernád	H.-Németi	0.29	0.31
"	Trencsén	0.56	0.47	Berettyó	Margita	0.10	0.60
"	Szered	0.49	0.53	"	B.-Ujfalu	0.26	0.22
Rába	Sz.-Gotthárd	1.22	0.58	Körös	Csucsa	0.60	0.40
"	Sárvár	0.49	1.72	"	N.-Várad	0.12	0.20
"	Győr	2.80	2.24	"	Belényes	0.67	0.90
Dráva	Pettau	1.10	1.32	"	Tenke	0.04	0.78
"	Zákány	0.20	0.50	"	Gurahonc	0.32	0.38
"	Barcs	0.24	0.82	"	Borosjenő	0.25	0.22
"	Eszék	1.08	1.15	"	Békés	0.24	0.20
Mura	M.-Szerdah.	0.60	1.16	"	Gyoma	0.32	0.20
Száva	Zágráb	0.—	2.40	Maros	Gy.-Fehérvár	0.82	0.30
"	Sziszek	1.78	2.97	"	Branyicska	0.—	0.24
"	Mitrovica	2.71	2.96	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dés	0.38	0.36	"	Arad	1.36	1.38
"	Szatmár	0.10	0.04	"	Makó	0.56	0.50
Kraszna	N.-Majtény	0.50	0.52	Temes	K.-Kostély	1.—	1.04
Latorca	Munkács	0.80	0.58	Bége	Kiszető	0.18	0.32
Laborca	Homonna	0.01	0.16	"	Temesvár	1.27	1.24
Ung	Ungvár	0.08	0.50	"	Becskerek	1.12	1.11

A Párisi Nagy Áruház tüzétől megmentett házban még a következő cikkek kaphatók, olcsó árért.

Minden **10 korona rendeléshez ingyen életnagyságu képet adunk.** (Csak keret és előállitás 3 kor).

1 teljes ruhára való angol loden 5 mtr. — 8 frt — kr.
1 elegans pongyolára való flanel 8 mtr. — 1 „ 95 „
1 vég 54 rőfös rumburgi vászon — 9 „ 50 „
1 Szent-Antal vászon — 5 „ — „
1 ágy- és asztal-készlet (3 drb finom) — 5 frt — kr.
1 ablakra való szövet-függöny — 1 „ 10 „
1 tucat finom zsebkendő — — „ 75 „
1 tucat legfinomabb — 1 „ 25 „
1 garnitour asztal-készlet — 1 frt 75 kr.
1 vég damast gradli ágynemüre — 6 „ 50 „
1 R chiffon — 5 „ 50 „
Az üzlet feloszlik, az eladás nem sokáig tart.

ÁRUHÁZ A PÁRISI NŐHÖZ Kerepesi-ut 52.

1 teljes ruhára való finom cybelin 4·75 frt. | 1 nagyon finom kamgarn teljes ruhára 130 széles 5 mtr. 6·50 frt.

Butor
GLÜCK JÓZSEF
műhelyében
VII., Wesselényi-utca 41.
(Kertész-utca sarkán.)
Csakis **saját, szolid** készitmények. — **Részletre** vagy készpénzért

KATAPHORESE
Uj gyógymód!
Félülmulhatatlan gyógyhatásu
IDEG-, NEMI-,
bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) betegségek, önfertőzés utóbajai és férfiui gyengeségi állapotok, impotentia gyökeres gyógyitására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógysiker után fizethető. Elsőrendü intézet mintaszerü gyógytermeivel.
Budapest, Teréz-körut 44. I. em.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
Levelekre dijtalanul válasz.

PAPIER WLINSI
Több mint 30 esztendeje csalhatatlan szer, hogy meli bántalmakat, náthát, szaggatást, rheumatizmust, tagszaggatást a leggyorsabb módon gyógyitsuk. Tessék a Wlinsi nevet kérni.
Paris, 31 Rue de Seine, Paris.
Kapható Budapesten Török Józsefnél.

Dr. MULLER főtörzsorvos-féle
injekció és labdacsok
a legjobb és leghatásosabb szerek uj és régi hugycsőbántalmaknál — hugycsőgyuladások és folyásnál. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóbajok nélkül. — Pontos használati utasitás minden megrendeléshez mellékeltetik. Egy adag ára friss bajoknál kor. 3.20, idült régi bajoknál kor. 5.—, postán küldve csomagolásért 60 fillérrel több, portó nélkül. A valódi készitmények főraktára:
Török József gyógyszertára
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám
Sziveskedjék ezen hirdetést kivágni és megőrizni.

PÉNZT, SOK PÉNZT,
havonta 1000 koronáig keresbet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.
Küldje be czimét „E. 172." jeligе alatt a következő czimre: Annoncen-Abteilung des „Merkur" Mannheim, Werderstr. 33.

A 10581. számu
„Ujitás mechanotherapentikus készülékeken"
cimü, 1897. szept. 4-ről kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szives ajánlatok „W. P. 8883" alatt Messe Rudolfhoz Bécs, I. Seilerstätte 2, intézendők.

300—500 korona
havi jövedelmet nyujt budapesti bankház, minden állásu, bárhol élő egyéneknek az 1883. évi XXXI. t. c. értelmében, sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása által.
Ajánlatok cimzendők „Szerencse-biradó" kiadóhivatalához, Budapest, Postafiók 180.

GUMMI és HALHÓLYAG,
valódi francia, tucatonként 1, 2, 4, 6, 10 K., amerikai varrás nélküli 4, 7, 10, 14 K. Gyüjtemény urak részére, 25 drb sok ujdonságokkal 8 K. Női övszer „Pessarium oclusivum" Dr. Hasiet szerint 3 K. Ujdonsági minták árjegyzékkel 60 fillér.
M. Müller & Cie. gummi-specialisták Bécs, I., Wallnerstrasse 12.

Grand Prix. — Párisi világkiállitás 1900.
Kwizda Ferenc János
cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállitó kerületi gyógyszerész, KORNEUBURG Bécs m.
KWIZDA-féle korneuburgi marhatappor
Ditsel. szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére
1/1 doboz ára K. 1.40
1/2 doboz ára K. —.70
50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy-hiány, rossz emésztésnél, a tej javitására és a tehenek fejelőképességének fokozására.

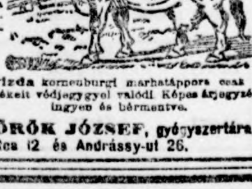

Kwizda korneuburgi marhatáppora csak a mellékelt védjegygyel valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszertára, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Titkos betegségek szakorvosa
gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalatainál fogva legjobban ajánlható
Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvostudor
gyógyit férfiaknál és nőknél fogalmazási zavar nélkül mindennemü bármily régi kelotfi
Nemi betegségeket
ugymint hugycsőfolyást, hólyag- és vizelési bajokat, bujakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá
Nemi gyengeségi állapotokat
(impotentia)
meglepő biztos eredménynyel gyorsan a legujabb módon.
Rendelő-intézet Bpest, VII. **Károly-körut 5.**
(Dob-utca sarkán.)
I. em., bejárat a lépcsőházból
Rendel: Naponta délelőtt 10—4 és este 6—8 óráig
Külön várótermek. Vércheli tiszteletdij. Levelekre kimeritően válaszol. Kivánatra gyógyszerről is gondoskodik.

A kaliforniai hajnövesztőgumó
„IPE"
szenzációs hajnövesztő szer, amilyen Europában még soha sem volt. Minden gyermek képes egy csomag „Ipe-gumóból" két liter „Ipe-hajvizet" késziteni, amelynek óriási hatása önt is meglepi. Már az első mosás után háromszor oly dus lesz a haja, mint azelőtt volt. Haja sohasem őszül meg. A korpa rögtön eltünik. Minden világrészbe 1 nagy csomag „Ipe-gumót" 2 forintért küldünk. Egy fél csomagot pedig 1 forintért, (az összegnek levélbélyegekben vagy utánvétellel való beküldése ellenében). Saját érdekében áll egy ily csomag „Ipe-gumót" rögtön megrendelni. Ezenkivül kész „Ipe-hajvizet" is küldünk szét üvegekben, nagyság szerint 2 frt 50, vagy 1 frt 50 k ért. Tegye el ezt a hirdetést, mert ritkán fog megjelenni.
Szétküldés naponta a pénz beküldése ellenében (levélbélyegekben is) vagy utánvéttel csakis az
Az „OJA" első amerikai parfümeria palotában
Bécs I., Petersplatz 11. szám.
Budapesten kapható a következő gyógyszertárakban: Török József, Király-utca, Dr. Egger Leo, Váci-körut, Dr. Budai Emil, Váci-utca 34., Korona-gyógyszertár, Kálvin-tér. Drogériákban: Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Molnár és Moser, Koronaherceg-utca, Detsinyi Frigyes, Marokkai-utca 2., Lengyel J. Baross-tér 22., Gara és Roth, József-körut 78., Stern Zsigmond, Váci-körut 42., Utasi Ferenc, Andrássy-ut 35., továbbá: Kertész Tódor, Szervita-tér és Marokkai-utca, Stettner J. Marokkai-utca, Lukovits Ferenc, Nagymező-utca 2., Pick Ottó, Király-utca 20.
Képviselő Magyarország részére: **Holevich Dezső**, Budapest, V. József-tér 9.

Az egész világon elterjedt legkedveltebb, legtökéletesebb arctisztitó és szépitő szerek
a KRIEGNER-féle
AKÁCIA-Créme 2 kor.
-Puder 1 „
-Szappan 2 „
Törvényesen védve. Kapható a gyógyszertárakban.
Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VIII., Kálvin-tér.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Tosca.

Melodráma 3 felvonásban. Zenéjét szerzé Puccini G. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán irták: Illica L. és Giacosa G. Forditotta Várady Sándor.

Személyek:

Tosca Floria	Krammer	Sekrestyés	Hegedüs
Cavaradossi	Anthes	Spoletta	Gábor
Báró Scarpia	Takáts	Sciarrone	Kárpát
Angelotti	Kornai	Börtönőr	Szemere

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Délután 2½ órakor, mérsékelt helyárakkal.

A vasgyáros.

Szinmü 4 felvonásban. Irta Ohnet György. Forditotta Fáy J. Béla.

Személyek:

Beaulieuné	Lendvayné	Sophie, neje	Nagy I.
Claire, leány	Török	Derblay	Mihályfi
Octave fia	Dezső	Susanne	Ligeti
Bligny herceg	Gyenes	Moulinet	Vizvári
Préfont báró	Hetényi	Athenais	Delli

Este:

Egyenlőség.

Fantázia 4 felvonásban. Irta: Barrie. Forditotta: Fáy J. Béla.

Személyek:

Lord Loam	Boress	Ernest	Rózsahegyi
Lady Mary	Márkus	Brocklehurstné	Helvey
Lady Agatha	Vizvári M.	A fia	Náday B.
Lady Catherine	Paulay E.	Mr. Crichton	Pethes

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Józsi.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Molnár Ferenc.

Személyek:

Dr. Sebő	Hegedüs	Attila	Tanay
Dr. Verpeléti	Góth	Micu	Fábián
Csongrády	Fenyvesi	Péter	Szerémy
Csongrádyné	Varsányi	Poldi	Tapolczai
Lajos bácsi	Vendrei	Franci	Bárdi
Tóthné	Kertész	Józef	Győző

Este:

Ugyanaz.

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Délután 2½ órakor mérsékelt helyárakkal.

Blaha Luiza asszony vendégfelléptével.

A falu rossza.

100 arany pályadijjal jutalmazott eredeti népszinmü dalokkal, 3 felv. Irta Tóth Ede. Zenéjét összeállította Erkel Gyula.

Személyek:

Feledi Gáspár	Horváth	Finum Rózsi	Blaha L.
Lajos	Szirmai	Csapó	Szilágyi
Boriska	Kápolnai	Csapóné	Izsóné
Bátki Tercsi	Batizfalvy	Kántortanitó	Ujvári
Göndör	Kiss	Gonosz Pista	Szabó

Este:

Az ezüst papucs.

Fantasztikus nagy operette egy előjáték és 2 felvonásban. Irta Owen Hall. Forditotta és magyar szinre alkalmazta Heltai Jenő. Zenéje Leslie Stuart-tól.

Személyek:

Vénusz kir.	Humayer	Wrenn	Rédei Sz.
Stella	Küry	Sir Viktor	Nyárai
Judicia	Batizfalvi	Berkeley	Raskó
Aroria	Harmath	Brenda	Kápolnai
Gillian	Szentmiklósy	Louis	Szirmai
Samuel Twenks	Kovács M.	Miss Bella	Krecsányi

Kezdete 7½ órakor.

KIRALY-SZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Makrancos hölgyek.

Operett 2 felv. Irta Bolten-Baekers, forditották Molnár F. és Faragó J. Zenéjét szerz. Lincke Pál.

Személyek:

Themisztokles	Ferenczy	Polixo	Verő
Lysistrata	Dóri	Leonidasz	Thury
Bachis	Hidvéghy	Nulpiosz	Papp
Chrysisz	Bánó	Amor	Szentgyörgyi
Plautiasz	Torma	Paulina	Csatai
Nikiasz	Oláh	Chloe	Hidvéghy

Este:

Aranyvirág.

Operett 3 felvonásban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét szerzette Huszka Jenő.

Személyek:

Potyoviev	Gyöngyi	Carina	Hidvéghy
Beppo	Vécsei	Stone Ellen	Csatai
Silvio	Csiszér	Gauld Harry	Ferenczy
Carló	Torma	Egy ifju	Gabányi
Aranyvirág	Fedák	Meridon Lise	Baracsi
Tina	Zsigmondy	Diaz Diana	Szentgyörgyi
Lola	Sátori	Fogadós	Körmendi

Kezdete 7½ órakor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

Az éjféli nap országa.

Este:

A modern asszony.

Irta Ráth István.

Kezdete 7½ órakor.

Szerdán, január 20-án a Royalteremben Mile

Mily-Meyer

Fursy és Blasco

a párisi Bouffes-Parisiens szinház első tagjának egyetlen operette előadása.

Jegyek kizárólag: Méry Béla zenemükereskedésében, Andrássy-ut 12.

Pénteken, január 29-én, a Royalban

MARTEAU

Henri hegedűművész hangversenye.

Jegyek kizárólag Méry Béla zenemükereskedésében, Andrássy-ut 12. Telefon.

Vasárnap, január 24-én, a Royalban

Rosenthal

Mór zongoraművész egyetlen hangversenye.

Jegyek kizárólag Méry Bélánál, Andrássy-ut 12. Telefon.

Pénteken, február 5-én, a Royalteremben

Landi

Camilla egyetlen dalestélye.

Jegyek kizárólag Méry Bélánál, Andrássy-ut 12.

Reményi Mihály

műhegedű-készitő. A magyar kir. Zeneakadémia szállitója

Budapest, VI., Király-utca 44/5. sz.

Ajánlja dus raktárát valódi olasz, francia, angol, német és magyar mesterhegedük, gordonkák és vonókban, legujabb hegedű-alaku tokok szolid, finom kivitelben. Gyanták, álltartók, hangjegyállványok a legcélszerübb formában.

Quinttiszta és tartós hangversenyhurok, melyeket a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Burmester, Grünfeld, Arányi, Geyer Stefi, Vecsey, Földesy, Bürger tanár urak hangversenyeiken használnak előszeretettel.

Specialista:

vonós-hangszerek készitése és javitásában.

Hangfokozó-gerenda, melynek bármely hegedűbe vagy gordonkába alkalmazása által sokkal jobb, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz. Sikerért kezesség minden egyes hangszernél. Régi hangszerek vétele és eladása a legmagasabb árakig. Képes árjegyzék az összes hangszerekről ingyen és bérmentve.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett. 5

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerek, evőeszközök

részletfizetésre is.

Javitásokra és vidéki megrendelésekre különös gondot forditok. — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műórás

Budapest, Erzsébet-körut 29. szám.

Olaszország-Riviera-Corsica.

Közép-tengeri ut.

Társas utazások

Riviera (Farsang Nizzában) február 3.
Egyptom és Palestina február 9, (16. és 23.)
Tunisz-Algir-Riviera február 24.
Olaszország-Szicilia február 20.
Olaszország Nápolyig március 1.
Olaszország (husvét Rómában) március 26.
Közép-tenger utazások (Német-Levantei vonal) február 14. március 1.19., április 12 stb.
Képes programmok ingyen és bérmentve.

Universal-Reisebureau, Wien

I., Rothenthurmstrasse 9.

Utazás Palestinába.

Egyptom-Algir-Biskra-Tunisz.

Szigeti Lajos utódai

Héjj és Stiasny

szijgyártók, nyergesek és bőröndösök

Budapest, Muzeum-körut 10. szám.

Ajánlják legjobb anyagból és izlésesen készült szerszámaikat különböző veretékre.

Lovas- és tiszti nyeregszereiket, uri-, női- és gyermeknyergeiket, takarókat, ugymint lópokrócokat, szerszám alá való bőr- és posztótakarókat, valamint vizmentes vászontakarókat. Szán-csengőket és szán-hálókat s egyéb nagy választéku téli cikkeiket.

Alkalmas ajándékok nagy választékban. — Mindennemü utazó- és sportcikkek, szivar-, cigaretta- és pénztárcák.

KÉZIMUNKA

képes árjegyzékem 270 oldalon, 2600 részletesen körülirt rajzokban sorolja föl a női kézimunkák összes anyagait és teljes utbaigazitást nyujt azon vevőknek, akik megrendelésüket személyesen nem eszközölhetik, kivánatra ingyen és bérmentve küldöm.

Munka nemesit — 8369 SZ. V. TÖRV. VÉDVE

Bérczi D. Sándor

kézimunka nagyiparos

Budapest, Király-utca 4.

VICTORIA elsőrendü himzőgép 6 korona.

„KOH-I-NOOR“

elsőrendü, mosást és fényttartó géphimzőselyem

Singer, Wheeler & Wilson stb. gépekhez egyedüli gyári raktára.

Óriás választék

kotillionokban és farsangi cikkekben, álarcok, tréfás zene, koriandoli stb., báltermek diszitése, zászló guirlandok (7 méter hosszu) 1 K., zöld lombguirlandok, méterenkint 20 fill., diszitő képek stb. Tréfás bazár 100 nyeremény 12 koronától feljebb. Külföldi rendeléseknél, 10 korona rendelésnél csomagolás ingyen.

Árjegyzék ingyen.

Franz Karl Bisenius

WIEN, I., Singerstrasse Nr. 11.

A FESTŐMŰVÉSZET REMEKEI

Világhirü klasszikus festmények remek kivitelü szinnyomatu gyüjteménye.

A bevezetést irta Dr. TÉREY GÁBOR a szépművészeti muzeum igazgató őre

120 Gyönyörü szines kép

A régi mesterek leghiresebb alkotásainak gyüjteménye. Ez a gyüjtemény mindenkinek szolgálatot tesz, aki szereti a művészetet. Minden kép kartonra van illesztve, ugy, hogy a képek keretbe téve, falra felfüggesztve, diszes házi képtárt alkotnak. Hat sorozatra oszlik a gyüjtemény. Húsz-húsz pompás reprodukcio egy egy sorozatot alkot és diszes tokban kapható. Minden sorozat jeles magyarázattal van ellátva.

A hat sorozat ára 240 kor.

Egy-egy sorozat 40 kor.

A festőművészet remekei részletfizetésre is megrendelhető.

A képek jegyzékét kivánatra készséggel megküldjük.

Kaphatók minden könyvkereskedésben és a kiadónál

LAMPEL R.

(WODIANER F. ÉS FIAI)

cs. és k. udv. könyvkereskedésben

BUDAPEST

VI., Andrássy-ut 21. sz.

DÉNES B. BUDAPEST, IV., Váci-körut 61. sz.

Brauner és Klasek utóda Plewa E. mérnök cs. és kir. szab. gép- és motorgyárának magyarországi vezérképviselete és raktára.

Legujabb rendszerü benzin-, gáz-, petrolin- és gőz-

MOTOROK 2–100 HP.

Benzin- és petrolin-

LOKOMOBILOK

2–20 HP.

Ugyanezen motorok szivógáz-berendezéssel ellátva az üzemköltséget lóerőnkint és óránkint 2–3 fillérrel leszállitjuk. — Olcsó árak és kedvező fizetési föltételek.

Szolid vidéki képviselők alkalmaztatnak. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szinházak heti müsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház	Király szinház	Uránia szinház
Hétfő	Rabszolgák	A párisi	Józsi	Ezüst papucs	Sherry	Makrancos hölgyek	Modern asszony
Kedd	Fidelio	Képzelt beteg Kénytelen házasság	Lulu	Ezüst papucs	Sherry	Zárva	Modern asszony
Szerda	Jancsi és Juliska Babatündér	Egyenlőség	Lulu	Ezüst papucs	Sherry	A fecskék	Modern asszony
Csütörtök	Lohengrin	Egyenlőség	Lulu	d. u. Piros bugyelláris Vándorlegény	Toldi Sherry	A fecskék	Modern asszony
Péntek	Nincs előadás	Váljunk el	Lulu	Ezüst papucs	Sherry	A fecskék	Modern asszony
Szombat	Parasztbecsület Csavargó és a királyleány	Egyenlőség	Lulu	Ezüst papucs	Sherry	A fecskék	Modern asszony
d. u. Vasárnap este	Tosca	Egy szegény ifju története / Egyenlőség	Józsi / Lulu	Menyecskék / Ezüst papucs	A drótostót / Sherry	Makrancos hölgyek / A fecskék	Modern asszony / Az éjféli nap országa

Szinházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Forditották Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc.

Személyek:

Günther	Fenyéri	Pfefferkorn	Tollagi
Miel	Révész	Zsuzska	Szentgyörgyi
Janké	Rubos	Milos	Heltai

Este:

Sherry.

Operett 3 felvonásban. Irta Ordonneau. Forditotta Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Félix Hugó.

Személyek:

Mac Sherry	Tollagi	Pepita	Szentgyörgyi
Jane	Kornai	Leonardy	Szabó
Anatol	Ráthonyi	Auricia	Sziklai
Mistingrette	Zöldi E.	Katalin	Tomcsányi

Kezdete 7½ órakor.

VÁRSZINHAZ.

Vasárnap, 1904. január hó 17-én.

Az orsz. szinművészeti akadémia növendékeinek bemutató előadása. Tanárnő: **Csillag Teréz.**

Örök törvény.

Szinmű 3 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Kezdete 7 órakor.

FOVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

Ma vasárnap d. u. 4 órakor

Nagy családi előadás

fél helyárakkal.

Esti 8 órakor

Vénusz a földön

Lincke nagy operettje

MARIOT felléptével

és az uj, kitünő műsor.

A [illegible] reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Maison de Confiance

(alapittatott 1845-ben) francia, angol és német nyelvü ritka és pikans könyvek. 5 kor. összegnek postabélyegekben vagy postai megbizással való fizetése fejében küldünk egy könyvet és katalogusokat. Levélcim: **Directeur Bureau International 72, Rotterdam (Holland).**

FELOSZLIK!

A HELYISÉG ÁTADÁSA MIATT az Andrássy-ut 3. sz. alatti — IDEIGLENES — ALKALMI SZÖVETÁRUHÁZ.

AZ ÖSSZES ÁRUK minden elfogadható árban, nagyban s kicsinyben adatnak el. — Téli és nyári gyapjuszövetek, mosó-áruk beszerzési áron alul.

Csak január hó 31-ig tartó kivételes alkalom.

Minták a vidékre is küldetnek.

Legjobb szabadalom a szolid munka.

Mindenki lehet a saját maga nyomdásza.

Kaucsukbetűim ugyanazok, mint a nyomdászok betűi és éppen ugy kell azokat használni és szedni mint a nyomdászokéit. Nagyon alkalmasok tehát arra a célra, hogy bárkiis önmaga nyomhassa minden nyomtatványát, mint neveket, cimeket, formulárékat, dijkitüntetéseket, avizókat, árjegyzékeket, kis köriratokat, értesitéseket stb. — Minden alább megjelölt különlegességek elegáns fémdobozban szállittatnak

PERFECT

1.	sz.	136	betű	K.	3.25
2.	„	204	„	„	4.30
3.	„	243	„	„	4.80
4.	„	345	„	„	6.—
5.	„	420	„	„	7.20
204.	„	630	„	„	11.—
205.	„	800	„	„	12.—

Minden doboz tartalmaz egy állandó bélyegpárnát, egy fém-betűtartót, egy fogót a betük szedéséhez.

Szétküldés minden országba. Árjegyzék ingyen és bérmentve

Bélyegző- és betű-készitő:

Josef Chotiner Wien, II. Flossgasse 88.

A világ legjobb, legolcsóbb, legtisztább és legegészségesebb fűtőanyaga az

ILSE

porosz szénbriket

1000 drb házhoz szállitva 16 kor., 500 drb házhoz szállitva 8 kor.

Megrendelhető a vezérképviselőségnél:

Budapest, V., Harmincad-utcz 6.

Telefon 47—20. Telefon 47—20.

A világhirü Schöberl-ágy.

Magyar szabadalom 30ll. szám.

Éjjel ágy. Nappal 1 szék.

Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdulattal a legtökéletesebb rugányos matracoságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennélfogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 26 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélekzését előmozditja.

A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe **Schöberl Róbert** udvari szállitó, cs. és kir. szab. gyára által **Budapesten, Haris-bazár.** Árjegyzék kivánatra.

Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értéktelen utánzóitól.

Kölcsön adok

a farsangi bálok és estélyekre

frack-, salon-, diszmagyar

és katonai egyenruhákat jutányos árak mellett.

Goldner J. Kerepesi-ut 72.

Fekete acél férfióra aranyozott szegélylyel remek kivitelben ...	8 kor.
Fekete acél női óra gyönyörü secessiós diszitéssel...	9 „
Amerikai syst. Rosskopf óra... ...	5 „

Schiller Izsó órásmester,

Budapest, IV., Királyi Pál-utca 12.

Arany- és ezüstbeváltás teljes értékben.

Ajánlok kitünő Balatonmelléki **asztali bort.**

hamisitatlan, tiszta minőségeért kezességet vállalok.

1 liter vételnél: **90** fillér.

10 liter vételnél: **80** fillér.

Az üres üvegek 20 fillérbe számittatnak és ugyanazon árban vétetnek vissza.

Szimon István, főüzlet: V., Váci-körut 12. szám.

Fiók-üzletek: V., Váczi-körut 60. szám. VI., Teréz-körut 35. sz.

PÁRISI és BÉCSI

szinházi és báli nőiruhák

minden szinben, legnagyobb uraságoktól, igen keveset használva, dus választékban kaphatók:

özv. Tannenbaum Lina,

VII., Kerepesi-ut 6. II. em. 11.

Szájpadlás nélküli

légszivókamrás fogsorok

Fogsoraink kapcsok, rugók és mesterséges erősitések nélkül készülnek, tehát nem erősittetnek meglévő gyökerekbe vagy fogakhoz, mint a többi szájpadlás nélküli fogsorok, amelyeknek óriási hátránya, hogy a gyökerek, illetve a fogak, amelyekre a fogsor erősitve van a reá nehezedő munka közeiben igen hamar elpusztulnak és a fogsor hasznavehetetlen lesz. Fogsoraink egyedül az általunk feltalált és szabadalmazott légszivókamrákkal erősittetnek a foghushoz. Fogsorainkat nem szükséges kivenni, de tetszés szerint bármikor kivehetők, mindenki azonnal megszokja és rágásra kitünőek. Fogsorainkat nem lehet megkülönböztetni a természetes fogaktól, mert szilárdan állnak. A szájpadlemez hiánya folytán a szájbüz, émelygés és beszédzavarok ki vannak zárva. Fogsoraink Európa legtöbb államában szabadalommal birnak és a párisi, római és brüsszeli egészségügyi kiállitásokon diszoklevelekkel és aranyérmekkel lettek kitüntetve. Fogsoraink egyedül csak az intézetünkben készittetnek. Fogsorainkért tetszés szerinti jótállást vállalunk.

Fogorvosi és fogteknikai rendelő-intézet

Budapest, Baross-tér 20. A keleti pályaudvarral szemben.

Csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre felelünk.

Személyhitelt, olcsó (törlesztéses) havi vagy negyed évi részlettörlesztésre ajánl katonatiszteknek (házassági óvadékra is), ház- és földtulajdonosoknak (esetleg II. helyre is), hivatalnokok és kereskedőknek, iparosoknak, esetleg kezesek nélkül is, gyorsan és diszkréten

BALASSA ÁRPÁD bankbizományi irodája

Budapest, VI. ker. Vörösmarty-utca 57. I. em.

TELEFON. Válaszbélyeg.

A legjobb szabadalom a szolid munka.

Önfestékző bélyegzők

erős rézből.

Ezen elegáns önfestékezők többféleképp használhatók mint a közönséges házi bélyegzők helyettesitői. Nagyon tartósan készittetnek, finoman vannak nikkelezve és csiszolva.

Oldalt állithato készülékkel:

1.	sz. lemeznagyság	41×29 mm. — —	K.	4.—
2.	„	„	53×33 „ — —	„	5.—
3.	„	„	60×37 „ — —	„	6.—
4.	„	„	75×35 „ — —	„	8.—
5.	„	„	35 (gömbölyü) —	„	5.—
6.	„	„	88×21 mm. — —	„	7.—
7.	„	„	65×20 „ — —	„	6.—

Szétküldés minden országba. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Ismeleladók kerestetnek.

Bélyegző- és betű-készitő:

Josef Chotiner Wien, II. Flossgasse 88.

Vászonáruk

mint ritka előnyös vételek ajánltatnak.

Creász vászon, fehéritett,	legjobb minőségü, 1 vég 23 méter	4.75
Háztartási vászon, fehéritett,	vékonyszálu, 1 vég, 23 méter	6.25
Erzsébet királyné vászon,	elismert jó minőségü, 1 vég, 23 méter	7.25
Kárpáti lepedő-vászon,	(varrás nélkül) 150 cm. széles, 1 vég, 14 méter	6.95
Madepolám siffon,	gyermek fehérneműekre, 1 vég 23 méter	5.95
Házi siffon	minden fehérneműre alkalmas, 1 vég 23 méter	6.50
Damast-grádli,	ágyneműekre, csikos vagy virágos 1 vég, 23 méter	6.75
Nanking tollhuzat,	crém vagy piros, jóminőségü, 1 vég, 23 méter	5.75
Szepességi damaszt étkező teriték,	6 személyre, jó minőség	2.95
Damast-ajour kávés teriték,	különféle szinben, 6 személyes	2.75
Damast törülköző,	szepességi, legjobb minőségü 12 darab	3.75

Auer Ignátz Fia

vászon- és fehérnemű gyári-raktára

Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Tiz forintot meghaladó rendelmények bérmentve.

Nagy vászon mintagyüjteményt, valamint fehérnemü árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve.

Alapittatott 1850.

The International Postal Supply Company of New-York cég, New-Yorkban **„Bélyegző-gép“** cimü 20931. számu magyar szabadalmának eladása vagy gyártási engedély átadása végett magyar gyárosokkal összeköttetést keres. Felvilágositást ad **NEUFELD ÁRMIN szabadalmi ügyvivő, BUDAPEST, József-körut 8.**

Egy háztartási mérleg ingyen

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáromból világhirü s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb mexikói ezüst asztali kést,
6 „ „ „ evő-villát,
6 „ „ „ kanalat,
12 „ „ „ kávéskanalat,
6 drb kiváló deszertkést,
6 „ „ „ villát,
1 „ mexikói ezüst levesmeritő-kanalat,
1 drb „ „ tejmeritő-kanalat,
2 drb elegáns szalon asztali gyertyatartót,

46 drb összesen csak frt 6.50

Minden megrendelő ezenkivül **jutalomképpen egy szavatosság** mellett pontosan működő 12½ kiló hordképességü, **háztartási mérleget kap teljesen dijtalanul.** — A **mexikói-ezüst** egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért **25 évi jótállást** vállalok. Szétküldése a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvéttel történik az európai raktárból:

IGNATZ KANN, Wien, II., Lilienbrunstrasse 17.

5 koronáért küldök 4½ kiló (kb. 50 drb) kevéssé megsérült finom, enyhe, **pipere-szappant** rózsa, liliomtej, orgona, ibolya, reseda, jázmin és szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvéttel küldi:

Kann Ignác Wien, II., Lilienbrunng. 17.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE **értékpapirokra** és vidéki takarékpénztári részvényekre (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is), bármily összeget igen olcsón ad

Kőváry Armin bank- és váltóüzlete, osztálysorsját. főelárusitó IV., Ferenciek-tere 9. Gróf Cziráky-palota.

BUTOROK

részletfizetésre!

Háló- és ebédlőszoba-berendezések, valamint egyes darabok saját készitményü díványok, matracok, sodronyágybetétek, függőlámpák ingaórák olcsóbban mint bárhol előnyös fizetési feltételek mellett

Náthán Ignácnál,

butortelepe

Budapest, VIII., József-körut 26.

Az egyesült posztógyárak maradék-készletének féláron való eladására fel vagyok hatalmazva. Ajánlok tehát vastag, elpusztithatatlan

Téli lótakarókat

kitünő minőségüek, **melegek, gyapjasak és puhák,** szines sávval ellátottak, hálótakaróul is használhatók és amellett potom olcsók. Szürke, gyapjas, téli lótakarók **A) fajta 135—170 4 K. B) fajta 145—180 cm. 5 K. C) fajta dupla urasági takarók 150—200 hosszu legfinomabb minőség** darabja 7.50 kor. Szétküldi utánvét mellett.

M. Rundbakin, Wien, IX., Berggasse 3.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület

hatvannegyedik évi

rendes közgyülését

1904. évi februárius hó 2-án d. e. 10 órakor

fogja **Bndapesten, Pestvármegye székháza disztermében (Városház-u.) megtartani.**

Tárgysorozat:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak az 1903-ik évi üzlet eredményéről.

2. Határozathozatal a mérleg és tiszta jövedelem iránt.

3. Igazgatósági előterjesztés a részvénytőke fölemelése iránt.

4. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 4., 7., 23., 40., 41., 45., 50., 54., 57., 71., 75., 90., 105., 106., 110., 112., 113. és 117. §-ainak módositása iránt.

5. Egyéb igazgatósági előterjesztések.

6. Az igazgatóság egy tagjának és a felügyelőbizottság összes (hét) tagjainak ujból való megválasztása, továbbá a választmány két tagjának, illetve az alapszabályok 41. §-ának módositásával — ennek megfelelőleg — hét tagjának és a választások folytán esetleg a választmányban megüresedő további helyeknek választás utján való betöltése (alapszabályok 32., 35., 36., 41. és 44. §-a).

Ezen **közgyülésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel** hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja, akár saját személyében, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek részvénye 1903. december 31-éig nevére iratott s a közgyülést megelőző nap d. u. 5 ó-ájáig az egyesület főpénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.

Budapest, 1904. januárius 15-én.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fillér. Vastagabb betükből 8 fillér.

Szerkesztőségi telefon-szám: 56—12.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25. szám.

Kiadóhivatali telefon-szám: 54—39.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Szellemes
szőke urhölgygyel óhajtana ismeretséget kötni fess jogász Leveleket „Jogász" jelige alatt a kiadóba kéretik. 4658

Nősülni
óhajt egy okl. tanitó ki penziós magán intézetet nyit jelentékeny városban. Előreláthatólag k. b. négyezer frt évi jövedelemre van kilátás. Izr. hajadonok, tanitónők, pénzzel é- vállalkozó természettel sziveskedjenek ajánlataikat „R. M. harmincas éves jelige alatt Kassa Poste restante beküldeni. 2471

Ki
pártfogolna tanulmányaiban törekvő fiatal jogászt. Hától családból nősülne. Ajánlatok „Becsületes szándék" jeligével a kiadóhivatalba. 2460

Nősülni
óhajt vidéki, jómódu, izr. földbirtokos, aki 28 éves. Hozomány 10.000 frt. 18—24 éves izr hölgyek, kik maguknak feltétlen boldog jövőt biztositani kivannak, küldjék be fényképes ajánlataikat „V. A posterestante Verböcs" cimen. 17198

Férjet keres
20 éves, csinos, intelligens, izr. vall. kisasszony, kinek 30,000 korona hozománya van. Ajánlkozó által sajá kezüleg irt és teljes cimet tartalmazó ajánlatokat „Gy." cimen továbbit a kiadóhivatal. 17199

Igen szép
intelligens fiatal hugomat, biztos állásban levő izraelita uriemberhez férjhez adnám hozománynyal. Leveleket „Biztos jövő" jeligére a kiadóba kérek. 17159

Nyomorgó özvegyasszony, aki kis lányával éhezik és hideg szobában didereg, a jó emberek pártfogását kéri. Cime; Vanc Mária, VIII., Futó-utca 23 Minden csekélységet hálás köszönettel fogad.

Une demoiselle
française blonde ayant du chic cherche la connaissance d'un monsieur d'un certain age qui laide dans ses besoins. Écrir „Violette" a l'expd. 17186

KERESLET.

Gépmestert
keresünk, ki egy állásban hosszabb ideig müködött. Hetibére 24 korona. Belépése január 25-én Ajánlatokat eddigi müködés részletes feltüntetésével kérünk. Részvénynyomda Pécs. 2474

Pénzbeszedő ügynök
aki óvadékkal és jó ajánlatokkal rendelkezik, helyben és vidékre fizetés és jutalék mellett felvétetik Singer Co varrógép r. t. Kerepesi-ut 30. 17180

Vidéki
fűszer- és italmérő-üzletbe egy tisztességes izraelita leány kerestetik, a ház artásban jártas előnyben részesül. Leveleket „F. G." jelige alatt a kiadóba 171.3

Állás nélküli,
jó fölleptü intelligens egyének forduljanak bizalommal a Korvin Mátyás Erdélyi könyvkereskedő r.-t.-hoz Kolozsvári. 2467

Betöltendő
összes állás teljes cimmel van közölve minden néven nevezendő szakmából a kétezer hetenkint megjelenő „Országos Pályázati Közlönyben" Egyes szám 40 fillér, kiadóhivatal Budapest, József-körut 9. 17035

Vidéken lakó ügynökök és más megbizható egyének, kik a közönséggel sürün érintkeznek és sorsjegyeknek törvényes részletfizetésre való eladásával — habár csak mellékesen — foglalkozni kivánnak irjanak a Hecht Bankház rész.-társaságnak Budapest.

Lapkihordók
a budai oldalra felvétetnek, kik már lapnál voltak. Jelentkezzenek a kiadóhivatalba.

Kötőgépet
jókarban levőt, használtat vennék. Kovács Béla Kelenföld-Budaörsi-ut 14094. 17195

Női szabósághoz
tanuló felvétetik Oskó Gyula VIII., Vas-utca 18. 17194

Gróf Thorotzkai
Miklósné birtokainak igazgatósága budapesti központja (VI., Sziv-u. 32.) részére gyakornoki állásra pályázatot hirdet. Feltételek: kereskedelmi iskola végzése. 1 évi próba dő 720 K. esetleg 960 K. fizetés. Kinevezés esetleg hamarább 1500 K. fizetés mellékjárulék és nyugdij mellett. Ajánlatok kereskedelmi iskolai összes bizonyitványok, életfolyás leirásával esetleg szolgálati bizonyitványmásolatokkal és ajabo keletű fényképpel fenti cimre küldendők. 17201

Aranykéz-szálloda
IV. Régi posta-u. 9. állandóan fütött szobák 60 kr. tól feljebb. 17107

Zálogcédulákat
bármiről, vidékről is, butorokat, ruhákat, régiségeket, öreg hamis fogakat, ugymint minden elfo adható vesz Wischogrod Jakab, Nagyfuvaros-utca 7. Levelezőlapra azonnal jövök 17200

Tanoncot
felveszek uri- és nőidivatüzletemben. Balog Lajos, Baross-tér 22. 17198

Könyveket,
könyvtárakat, legjobb áron vásárol Bródy F. Budapest, Váci-körut 28. 2441

Használt
férfiruhákat fehérneműt szőnyegeket veszek legmagasabb árban Singer Lujza-utca 16. 2475

A Király-utcában
a Károly-körúttól a Nagymező-utcáig boltihelyiséget keresek. Ajánlatokat „Gál" jeligével e laphoz kérek. 4927

KINÁLAT.

Családi ház
VII. kerületben 6 szoba, veranda, árnyékos kerttel, elutazás miatt olcsón eladó. Pichler F., VII., Csömöri-ut 6. I. emelet 11. 17197

Emeletes ház
jólépült, elutazás miatt olcsón eladó, jövedelem 2500 forint, készpénz szükséges 6000 forint, többi takarékpénztári teher. Bővebbet F. Pichler, VII., Csömöri-ut 6. I. ajtó 11. 17196

Zongora
kitünő, rövid, fekete vasszerkezettel sürgősen eladó. Dohány-utca 69a. II. 10. 2 77

Személyhitelt
400 koronáig kezes nélkül gyorsan, diszkréten közvetit Rosenberg Nefelejcs-utcza 21. válaszbélyeg. 2478

Tüdő, gégefő mellbetegek figyelmébe! A kanadai gyógy tea tüdőt, légszerveket a nyálkától megtisztitja, köhögést, rekedtséget, náthát, influenzát megszünteti. Az étvágyat gerjeszti. Kapható 2 koronáért Keller gyógytárában Kristóf-tér.

Dr. Silberstein-Ötvös Adolf
müvei: „Im Strome der Zeit", két diszkötésben. Ezelőtt 24 korona, most tiz koronáért kapható. Csak még néhány példány. Beszerezhető VI., Eötvös-utca 1. szám, III. em. 38. ajtó alatt. 4926

Árverésről
vásárolt, uraságoktól becserélt többféle hálószobák, ebédlők, konzol tükrök, szalon berendezések, asztal, székek, divánok, előszoba- és konyha-berendezések, darabonként is olcsón eladatnak. Dohány-utca 74. földsz. 6. 17137

Kávémérés
fényesen berendezve, jóforgalmu utcában, 100 forintért családi viszony miatt azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 17179

Személyhitelt
kezes nélkül katonatiszteknek, hivatalnokoknak, nyugdijasoknak, kereskedőknek, iparosoknak, földbirtokra, házakra, 4 százalékra kieszközöl, Marton, Rottenbiller-utca 5/c. 17145

Telek
központon olcsón eladó, Kispest, Üllői-u. 58. ajtó 1.

Fűszer- és csemege üzlet vidéki városban a megye központján nagyobb vállalatok miatt eladó. Leveleket a kiadóhivatal „Előnyös" jelige alatt továbbit. 492

Kölcsönök!
Tisztviselőkölcsönt kaphatnak 1600 koronán felüli törzsfizetéssel biró állami, megyei, városi hivatalnokok és katonatisztek 15—20 évi amortizációra legtöbb esetben kezesek nélkül, kötelezvény ellenében. Előzetes kiadás nincsen! Váltókölcsönt 2—5 évi törlesztésre igen előnyös feltételek mellett közvetitek. Jelzálogkölcsönt földekre, helybeli és vidéki bérházakra gyorsan és szolid feltételek mellett eszközöl ki Szenes A. pénzkölcsön közvetitő irodája Budapest, Gyár-utca 5. I. 6. Értekezni lehet délelőtt 9—1-ig délután 4—6-ig. Válaszbélyeg csatolandó. 2461

Masseurnő
és hidegvizgyógykezelőnő rendkivüli ügyes, ajánlja magát privát házakhoz VII., Óvoda-utca 19. földsz. ajtó 3.

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné, VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21.

Ügyes szabónő
aki szalonban dolgozott, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik 1 frt 50 kr. napi dijért Dob-utca 31. I. ajtó 7. 17187

Ügyes varrónő
felvétetik azonnal Weisz Csokonay-utca 8/b. II. 11. 17185

Földbirtokosok
ingyen felvilágositást nyerhetnek válaszbélyeg ellenében összes terheiket mily előnyös kölcsönre convertálhatják I-ső helyre 3 1/2 %-tól II-od helyre 5 %-tól Országos Földhitelközvetitővállalat Budapest, Erzsébet-körut 2. 17190

Köztisztviselők,
katonatisztek és nyugdijasoknak ingyen prospektust, felvilágositást ad, mikép jothatnak legelőnyösebb kölcsönhöz 15—20 évre válaszbélyeg ellenében. Országos Földhitelközvetitővállalat Budapest. Erzsébet-körut 2. 17188

Kezesnélkül
4 1/2 %-os kölcsönt kaphatnak. Válaszbélyeg mellékelendő. Országos Földhitelközvetitővállalat Budapest, Erzsébet-körut 2. 17189

Szőlővesszők,
zöldojtványok igen jutányos áron azonnali vagy tavaszi szállitásra kaphatók. Lazár Józsefnél Nagy-Maros, Hont m. Árjegyzék bérmentve. 2464

Cimbalomművésznő
órákat ad és hangol jutányos áron. Kitünő eredményért kezeskedik. Vas-utca 19. ajtó 2. 17192

Nehezen gyógyuló, vagy folyton kiujuló sebek ellen egyedüli biztos szer egy növényből készült kivonatom. Gyógyit minden fájdalom nélkül bármilyen sebet, soha ki nem ujul utána a baj. Titkos betegség ellen csakis ez segit. Egy elegendő üveg ára 5 korona, hozzá por 1 korona. Készitem és levélcim: Zenke Zoltán Szeged.

Hölgyek
tanácsot, segélyt nyernek. Heil Johanna szülésznőnél, Szövetség-utca 43. III. 22. 2474

Kávémérés
csinosan berendezve nagy forgalmu utcában más vállalat miatt eladó. Cim kiadóba. 4925

Egy remek
példány bernáthegyi kutya, 2 éves him olcsón eladó. Fénykép kivánatra küldetik. István-ut 67. I. 17208

Ilosvai Vilmos
Arisztotelesz tudományrendszerének birálata a legjobb bevezető a filozófiába Szerzőtől Czeglédén 2·50 koronáért kötve kapható. 2479

6 személyes
48 darabból álló üvegkészlet kristályüvegből olcsón eladó. Szentkirály-u. 1a. I. 11. 6872

Élénk
forgalmu szabóüzlet eladó Guttmann Samuel Rókk Szilárd-u. 19. 2476

Journal
de Budapest szerkeszti: Pásmándy Dénes. Megjelenik minden héten a Tempa nagyságában, finom papiron, rendkivül érdekes politikai és szépirodalmi tartalommal. Előfizetése egész évre 12 korona. Kiadóhivatal: Károly-körut 10. 16980

Érettségire
bármely magánvizsgára előkészit felelősség mellett, vidékieket is, főgymnáziumi tanár. Tandij mérsékelt. Vizsgadij csak utólagos siker esetén. Kérdezősködésekre vidékre is készséggel felel: Dr. B. Értekezés 4—5-ig. Tisza Kálmán-tér 13 I. em. 1. 17500

Sérvben szenvedők
kérjenek ingyen használati utasitást a rugó nélküli „Ideal" sérvkötő használatáról, hogy miként lehet a legrövidebb idő alatt a sérvbajból kigyógyulni. Sérvben szenvedők gyógyintézete Werther & Frechen, Valkenberg 152 Holland.
Külföldi levelek részére 25 filléres, levelező lapokra 10 filléres bélyeg használandó.

Kitünő tokaji
szamorodni borainkat literenkint 70 krért, 50 literen felüli rendelésnél literenkint 60 krért adom el. Szöllősy Tivadar bortermelő, Sátoraljaujhelyen.

Hurutot
csak valódi Réthy pemetefü cukorka csillapit. 23 9

Zongorák
és harmoniumok bármely bel- és külföldi gyártmány legjutányosabban vásárolható Éder Antal Gyula legrégibb budapesti zongora termében, IV., Váci-utca 28. a Városháztérnél. a hires Bösendorfer, Ehrbar, Lyra, Kutschera, Heitzmann, Oeser, Éder és számtalan más gyárak raktára, árjegyzék dijmentesen.

Irógépek
különféle rendszerüek jutányosan eladók. Levéltudakozódásokat „Jutányos" jeligével a kiadóhivatal továbbit.

Angolt, franciát
vagy németet alaposan tanitja egy tapasztalt magyar nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte. Sikeres módszer. Kitünő ajánlatok. Lakás: Gáspár Bernát tolmács és forditó VI., Vörösmarty-u. 51/A., 21. ajtó.

Fülbetegek,
kik fülzugásban szenvednek és nehezen hallanak kérjenek prospektust a legujabb elektromos fülkészülékről (a fülben alig látható). Kapható kizárólag Németi Mórnál, Nagyváradon, Deák Ferenc-utca 13. 17191

Pénzkölcsönt
államhivatalnokok, városi hivatalnokok, katonatisztek részére 100—1000 koronáig, rövid időtartamra rögtön folyósit. Törlesztési kölcsönt előnyösen lebonyolit Guttmann bankképviselő, Kerepesi-ut 54. 17094

Elsőrendű fésülőnő
ajánlkozik házakhoz. Alkalmi frizurákat elvállal fejenkint 30 krért. Bérkocsis-u. 23. fsz. 2.

Vérszegénység,
idegesség, álmatlanság, valamint torokbajok ellen kitünő szer legfinomabb csemegegyógyméz Ötkilós postadobozzal 7 koronáért utánvéttel bérmentve bárhová küldök. Klein Regina, Tolcsva. 2446

Egyetemet
végzett tanárjelölt correpetitornak ajánlkozik elemi és közép iskolai tanulók mellé esetleg irodai munkát is elvállal F. J. VIII. Légszesz-u. 6. ajtó 9. 4916

Füző készitőnő
elvállal füzőkészitést, valamint javitásokat és tisztitást jutányos árért, Elbogen Josefin, Király-u, 15. II. em. 1. 4890

Pénzt
közvetitek katonatisztek, hivatalnokok, kereskedők és iparosoknak minden irányban leggyorsabban folyósittatok, ugyszinten vidékre is legelőnyösebb visszafizetési feltételekkel, Silberstein, Szövetség-utca 2/B. II. 28. 2473

Örökbeadó
gyönyörü szép szőke 7 éves lány és egy 2 és féléves szőke lány, szegénység végett. Erkel-utca 18. ajtó 4.

Csemegeszőlőt
legizletesebb chasselas-ból 5 kilót fagymentes csomagolással 6 koronáért szállit: Rucznyák Antal, Gyöngyös. 2463

Finom fehérvarrónő szakmájában kitünő mérsékelt dijazásért ajánlkozik házakhoz. Papp Gizella, Izabella-tér 2. fs int, 2.

Rézfüggönytartó
gyürükkel, két méter harminc centiméter hosszu, olcsón eladó Eötvös-utca 1. szám. III. emelet

Ügyes szabónő
rendkivül olcsón vállal minden munkát házon kivül. Kosztümök, bálruhák, a legutolsó divat szerint Átalakitásokat, valamint gyermekruhák készitésére is vállalkozik. Cim: özv. Lédererné, VIII. Kerepesi-ut 73. II. f. 11. 4899

Nagy meglepetés!
Soha többé az életben ez az alkalom 500 drb 1 frt 95 kr.-ért. Egy pompásan aranyozott szabályozott óra, pontosan járó, 3 évi jótállással hozzá illő lánccal, egy divatos selyem uri nyakkendő, 3 drb legf. zsebkendő, 1 csinos uri gyürü utánzott drágakővel, 1 pompás bőrtárca, 1 pompás zsebtükör, 1 pár kézelőgomb, 3 mellgomb, 3% dublé-arany szab. zár, 1 prima nikkel iróször, 1 kedves képesalbum a világ 36 legszebb képével, 1 elegáns párisi női mellütü (ujdonság), 1 pár szimiligyémánt fülbevaló, kitünő utanzat, 3 jux tárgy, nagy mulattató tárgy, és még 400 különböző tárgy, mely a háztartásban nélkülözhetetlen. Mind együttvéve az órával együtt, mely egymaga megéri a pénzt, csak 1 frt 95 kr. Szétküldés utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. „Wiener Central Versandthaus, P. LUST, Krakau Nr. 115. Nem tetszőért a pénz visszaadatik.

KIADÓ SZOBAK

Két elegánsan
butorozott feltétlen tiszta, utcai külön bejáratu szoba egy vagy két ur részére fürdőszoba használattal, egybe, vagy külön, elsejére kiadó kilátás a körutra. Wesselényi-utca 47. II, ajtó 13. 4920

Lakásokat
csekély dij mellett közvetit Fővárosi Lakásközvetitő, Kossuth Lajos-utca 16.

Készpénzes kölcsön
15-től 76 évig törleszthető időtartamra a reális becsérték és községi becslevél figyelembe vétele mellett, az érték majdnem háromnegyede földbirtokra és bérházakra, személyhitel gazdáknak, katonatisztek és tisztviselőknek, valamint előleget részvényekre és sorsjegyekre gyorsan eszközöltetnek Hoffman Jakab bankbizomány, Teréz-körut 1/A, III. em. 8.

A legolcsóbban vásárolhat huzó- és fuvóharmonikákat, valamint egyéb hangszereket, 41 huros citerákat 5 akkorddal, egy óra alatt megtanulható, átalátható kottalapokkal 10 koronáért darabját; sipládákat és zeneműveket bámulatos olcsó áron. Joh. Jos. Höller, Graslitz, Csehországban 76a Árjegyzék ingyen. A szétküldés utánvéttel történik. 30 oktavos harmoniumok 44 koronáért.

Kanári madarak
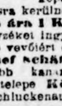
Saját tenyésztésü kanári madaraim, melyek a schinkenaui madárkiállitáson aranyéremmel lettek kitüntetve éneklésben tökéletesen ki vannak már képezve és most eladásra kerülnek Egy madár ára ára 1 K. 50 fillér. Árjegyzéket ingyen küldök. Számos vevőért esedezik Franz Josef Schäfer, első legnagyobb kanári-madártenyésztő telepe Königswalde b/Schluckenau. Csehország.

Milliók
fekszenek kifizetetlenül. A kinek sorsjegyei vannak, küldje be a számokat, mi ingyen fogjuk átvizsgálni, nincs-e közte főnyeremény. Esetleg nagyon olcsó kölcsönt nyujtunk a papirokra, még az esetben is, ha azok már máshol zálogban vannak.
Tőzsdei megbizások előnyös kivitele.
Schön és Breitner bankháza
Budapest, VII. Erzsébet-körut 56
Király-utca mellett.

„Barát-ital"
gyomor-likőr készitményeim a legkitünőbb étvágygerjesztő gyomor-tisztitó és hashajtó, igen jóizü és gyorsan ható, naponta két pohárral elegendő. Régi gyomorbaj, székrekedés, nátha ellen és, szédülés és főfájás ellen csakis ez segit Egy üveg ára 40 és 80 krajcár. Készités és levélcim:
Zenke Zoltán, Szeged.
A valódi üvegen rajta van: Zenke Zoltán, Szeged. Elárusitó kereskedők 40 százalék mellett kerestetnek, valamint utazó és helyi ügynökök is.
Kapható meg:
Kontsek Géza, Debrecen. Sváby Ferenc, Eperjes. Jedlicska Rezső, Esztergom. Korb és Szánthó, Gyöngyös. Marian Péter, Székesfehérvár. Horváth István, Szentes. Prettenhoffer József, Győr. Kaufmann Ignác, Szatmár. Eisenberger Károly, Aranyos-Maróth Tószegi János, B.-Topolya. Sugár Manó, Szabadka. Gottlieb Ferenc, Cegléd. Gestettner S. és Ignác, Csorna Ottinger Nándor, Érsek-Ujvár. Szabó Sándor, H.-Böszörmény. Nyirády László, Kecskemét. Ferlántz Dán, Karcag Baka József, Kolozsvár. Megrendelhető még majdnem minden fűszerüzletben.

Butorvevők
figyelmébe! A belvárosi butorraktár teljes feloszlatása miatt komplett berendezések, valamint egyes asztalos és kárpitos áruk, szőnyegek, szövetek, függönyök 50 százalékkal olcsóbban kaphatók, amig a készlet tart, Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. félemelet.

??Miért??
szenved számtalan ember szükségtelenül
altesti sérvekben?
Erre vonatkozólag ingyenes használati utasitás és számos meggyógyultnak köszönő irata kérendő
Dr. Reimann-tól, Valkenberg No. 327. Hollandia. Levélbélyeg 25 fillér, levelezőlap 10 fillér.

Minden asszony
jól fizetett mellékkeresetet kaphat nálam kézimunkája által, a munka minden helyre kiadatik, prospektusok kész mintákkal 20 f (márkáért). Bech Regina, Bécs, Brigittenauerlände 28.

Sok pénzt
kereshet mostanában mindenki az értéktőzsdén. Elsőrangu szolid összeköttetés. Kérdezősködések „Disponent 29236" szám alatt kéretnek Schwarz József hirdetési irodájába, Budapest, Marokkói-utca.

Fogsorokat
a legujabb módszer szerint készit részletfizetésre is
Rudas M. Budapest,
Szondy-utca 22.

Butorvásárlók
szives figyelmébe ajánlkozik a régi jó hirnevü asztalos és kárpitos butorcég
Sárkány és Schütz
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12 (a New-York kávéházzal szemben) mint a legelőnyösebb és legjutányosabb butorbevásárlási forrás.

Ered. párisi GUMMI-különlegességek tucatja 1, 2, 3, 4, 5 frt. Schwarzman el H. Bécs. I., Rothenthurmstr. 16/J. Árjegyzék ingyen.

Gőz-cséplőkészletek
használt és gyárilag javitott állapotban kaphatok
Horvát és Herczeg cégnél
Budapest, VI., Lehel-utca 8.

Érettségire,
polgári iskolai magánvizsgákra előkészit rövid idő alatt biztos sikerrel, mérsékelt dijazásért „Magántanulók tanfolyama" Budapest, VII., Dembinszky-utcza 22. II. e. 15

Régi ezüst tárgyakat veszek és eladok mindennemü arany és ékszerárut, ugymint régiségeket drágaköveket, arany- és ezüst órákat, láncokat, gyürüket, ezüst evőeszközöket. Kérjen képes árjegyzéket ingyen.
Fuchs Dávid utóda
Budapest, IV., Váczi-utca 19. I. e. 5.

Nemes kanárik,
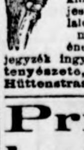
mély, turagadag, szorgalmas énekesek, nappal és világitásnál isénekelnek, darabjai 1 márka, nőstény ½ márka utánvéttel 10 napon belül kicserélhetők és teljes szavatosságot vállalok az egészséges megérkezésért és éneklőértékért. Árjegyzék ingyen H. Gorges tenyészete, Thale i. Harz, Hüttenstrasse 21.

Privát-kutató
BUDAPEST,
VIII. Vas-utca 19. szám.
Kényes kutatásokat megfigyeléseket és tudakozódásokat családi, magán és üzleti-ügyeket titoktartás mellett elvállal.

Én Csillag Anna

185 cm. óriás hosszu Loreley-hajamat, az általam feltalált kenőcs **14 hav használata** után értem el Ezen kenőcs az egyedüli szer a haj ápolására, a növés előmozditására, a fejbőr erősitésére, uraknál erős és teljes szakállt növeszt és már rövid idei használat után is úgy a hajnak, mint szakállnak természetes fényt és teltséget kölcsönöz és megóvja ezeket a korai megőszüléstől egész a késő aggkorig.
Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.
Postai szétküldés naponként az összegnek előre való beküldése után vagy utánvéttel az egész világba a gyárból, hova minden rendelés intézendő.
Csillag Anna
Wien, I., Graben 10!

Ahoi
Metal Polish
a jelenkor legjobb **fémtisztitó szere (folyadék)** Kapható mindenütt.
Főraktár: Bpest, V. Marokkói-utca 1

„TRIAS"!
az egyedüli megbizható szer titkos betegségek ellen, mert az 2—3 napi befecskendezéssel a folyást utbaj és fájdalom nélkül teljesen megszünteti. — Férfiaknak 2.72 fill., nőknek 3.54 fil. beküldése után bérmentve és titoktartás mellett küldi Papp gyógyszertára Tiszaszentimre, Fő-utca 8. Fecskendők 1 koronáért számittatnak. Raktár: Török J. gyógyszertárában, Király-utca 12. és Andrássy-ut.

Butor
csak jó minőségü
Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény uri foteiek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is nagyon olcsón, eladás nagyban és kicsinyben. Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak VI. Teréz-körut 40. szám **Steinberger Manó** butoriparosnál

Mindig éles!
és
az elkoptatás lehetetlen.
Ezek a fő előnyei az
Eredeti H-patkóknak
Minden utánzás ellen védő jegyül H-patkóink mindegyike mellékelt gyári jegygyel van megjegyezve. L Co A bevásárlásnál erre kell ügyelni, és minden utánzat, mint használhatatlan visszautasitandó.
LEONHARDT & CIE.
Berlin-Schöneberg.
Képes árjegyzéket kell kérni. Vezérképviselő Ausztria-Magyarország részére: Kaszab & Brener, Budapest, VI

BUTOROK
részletfizetésre!
Háló- és ebédlőszoba-berendezések, valamint egyes darabok saját készitményü divánok, matracok, sodronyágybetétek, függőlámpák ingaórák, réz- és vasbutor olcsóbban mint bárhol, előnyös fizetési feltételek mellett
Pollák N. Ignác
VI., Teréz-körut 23.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.